Primorski DNEVNIK

št. 232 (15.333) leto LI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Doberdob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040/7796600
GORICA - Drevored 24 maggio 1 - Tel. 0481/533382
ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432/731190

1500 LIR POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI SPED. IN ABB. POST. GR. 1/50%

PONEDELJEK, 28. AVGUSTA 1995

Hranilna pisma
10% na 19 mesecev
8,75% neto
BCIKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Pot, ki ne obeta sadov

VOJMIR TAVČAR

Italijanski zunanji ministrici Susanni Agnelli je uspelo tam, kjer je spodletelo njenemu predhodniku Antoniu Martinu in podtajniku Liviu Caputu. Po večmesečnih prizadevanjih je bila Italija sprejeta v tako imenovano skupino za stike, ki je na diplomatskem področju »prvi okop« pri naporih za reševanje balkanske krize.

»Italija ne bo več samo letalonosilka za letala Nata, ampak bo imela odslej aktivno diplomatsko vlogo v razreševanju krize,« je novinarjem zadovoljna dejala ministrica. Tako kot doslej zaslug za ta dosežek ni pripisala sebi, ampak prizadevanjem celotnega italijanskega zunanjega ministrstva.

Toda kakšna bo aktivnejša vloga Italije na Balkanu? Kako bo ministrica razrešila zapleteno krizo, ki ji svetovna diplomacija doslej ni bila kos? Agnelijeva ni v dvomih: orožje mora umolkniti, spore je treba rešiti za pogajalsko mizo. Pri tem je ministrica obsodila srbsko politiko, obenem pa pošteno okrcala tudi hrvaškega predsednika Franja Tuđmana zaradi Nevihte v Krajini. »Ne morem sprejeti ukrepov, ki sprožajo nove množice beguncev,« je Agnellijeva utemeljila svojo obsodbo hrvaške vojaške akcije.

Kaj pa konkretni predlogi? Kaže, da se italijanska ministrica zgleduje po ameriškem predlogu za novo razmejitev v Bosni, pri čemer naj bi Muslimani odstopili del ozemlja Srbom.

Morda bo to v prihodnosti lahko pomenilo tudi rešitev bosanske krize, izraža pa stališče Italije in Zahoda, ki nikoli ni hotel načelno obravnavati krize v nekdanji Jugoslaviji in ob nujni obsodbi vseh grozodejstev začeti z ugotovitvijo, kdo je napadalec in kdo napadeni. Skratka, metanje vseh v en sam koš.

To se je pokazalo tudi v odgovoru na vprašanje o pritiskih Evropske unije, v katerem je Agnellijeva v enak položaj postavila Hrvaško in Slovenijo in med vrsticami sosedama očitala, da ne spoštujeta pravil omikane Evrope. Morda bo taka politika lahko učinkovita v odnosu do Zagreba, zagotovo pa ne bo prispevala k reševanju nerešenih vprašanj med Ljubljano in Rimom. Nasprotno.

Vstop Italije v skupino za stike bo ministrici v zadoščenje, konkretnih rezultatov pa ne bo obrodil, če Susanna Agnelli namerava vztrajati na tej poti.

S pisanim sprevodom konec folklornega festivala

GORICA - V Gorici se je včeraj sklenil štiridnevni mednarodni folklorni festival, ki letos praznuje srebrni jubilej. Osrednji dogodek je bil popoldanski pisani sprevod kakih dvajsetih skupin. Prireditev si je kljub muhastemu vremenu ogledalo več tisoč obiskovalcev, ki so letos še posebej toplo sprejeli folkloriste, ki so prišli v Gorico predvsem kot nosilci sporočila o prijateljstvu in sodelovanju med narodi. Na zaključni slovesnosti na Battistijevem trgu so izročili priznanja. Občinstvo je Trofejo goriški grad prisodilo folklorni skupini iz Catanzara, posebni priznanji sta prejeli skupina iz Ekvadorja in baskovska folklorna skupina.

Na 4. strani

Zunanja ministrica Agnelli o vojni in odnosih s Slovenijo

RIM - Zunanja ministrica Susanna Agnelli je pozitivno ocenila vključitev Italije v kontaktno skupino in poudarila nepristranskost Italije do vseh v balkansko vojno vpletenih strani. Reševanje razmer v nekdanji Jugoslaviji je popolnoma v rokah diplomacije, je rekla, vendar če ne bo diplomatom v kratkem uspelo doseči konkretnih rezultatov, bo spet spregovorilo orožje.

Ministrica je obenem podprla »zadržanje petnajsterice, ki je začasno ustavila vstop Slovenije in Hrvaške v Evropsko zvezo. Seveda bi nasploh bilo najbolje,« je še dejala, »če bi ti državi čimprej stopili v EZ. Vendar je zato treba, da se dosledno obnašata.«

Na 2. strani

REPENTABOR / NARODNIH NOŠ TOLIKO KOT ŠE NIKOLI

Ohcet zvabila na Kras velikansko množico

TRST - Včeraj se je slovesno zaključila Kraška ohcet. Peter in Nevenka sta s tradicionalnim poročnim obredom stopila v zakonski stan, z njima pa je pelo in vriskalo na stotine narodnih noš, ki so preplavile repentaborsko občino. Muhasto vreme je mladoporočencema in svatom prizaneslo med sprevodom in poročnim obredom, svoj kisli obraz pa je pokazalo popoldne.

Organizatorji so vsekakor zadovoljni z velikim uspehom letošnje izvedbe te največje kulturne in etnografske prireditve na Tržaškem. Ponudba tipičnih kraških dobrot in domače kapljice v osmicah je bila velika, obenem pa sta obiskovalce še pozno v noč vabili razstava obrti v Kraški hiši in razstava vin v Kraškem muzeju.

Na 3. strani

ZA LEGALIZACIJO LAHKIH MAMIL

Pannello aretirali zaradi posesti hašiša in marihuane

Zanj so odredili hišni pripor

RIM - Policisti so včeraj aretirali Marca Pannello zaradi posesti hašiša in marihuane. Pannella je na izzivalnem zborovanju za legalizacijo lahkih drog potegnil na dan zavojček s kakimi 100 grami mamila. Komaj je to storil, so ga agenti aretirali skupaj s petimi somišljeniki. Po zaslišanju na kvesturi je javni tožilec odredil zanje hišni pripor. Politična desnica je provokacijo ostro obsodila, levica meni, da bi morali spremeniti zakon o mamilih.

Na 2. strani

Možnosti za mir ni veliko

ZAGREB, SARAJEVO - Hrvaški zunanji minister Mate Granić je včeraj sporočil, da bo vojska njegove države počakala na izid nove ameriške mirovne pobude.

Številne vojaške okrepitve, ki jih je hrvaška vlada poslala v Dubrovnik, naj bi le iznačile moči na območju in s tem omogočile delo ameriškim diplomatom. »Nobene vojaške akcije ne načrtujemo,« je sporočil Granić. »Niti v vzhodni Slavoniji niti v Dubrovniku.« Po njegovem mnenju se je spopadom mogoče izogniti z medsebojnim priznanjem v vojno vpletenih držav, kar bi omogočilo »mirno reintegracijo« zasedenih ozemelj v okvire matičnih držav.

Predajo nekaterih okupiranih območij predvideva tudi načrt, ki ga je za rešitev balkanske krize sestavil Washington. Ameriški posrednik Holbrooke bo bosanskega predsednika Izetbegovića skušal prepričati o njegovem sprejetju, uporniškim Srbom pa je zagrozil z Natovimi letali, če bodo zavrnili najnovejšo »posledno priložnost«.

Na 6. strani

TOTOCALCIO

X X 1 1 1 1 2 X 1 2 X 1 1

Dobitki: 13 - 758.100 lir
12 - 53.400 lir

Predsedniki v Gorici ob 80-letnici začetka vojne

GORICA - Konec oktobra naj bi se v Gorici srečala italijanski in avstrijski predsednika republike Scalfaro in Klestil, morda pa bosta prisotna tudi madžarski in slovenski predsednik. Srečanje - ki se ni uradno potrjeno, načelno dogovorjeno pa naj bi bilo že lani - bi imelo simbolični pomen sprave ob 80-letnici začetka prve svetovne vojne.

Na 4. strani

Na startu v A ligi brez presenečenj

RIM - Včeraj se je začelo italijansko nogometno prvenstvo. Prvo kolo je prineslo malo presenečenj in veliko potrdil: Juve odličen, Lazio običajno golgetersko razpoložen Fiorentina prav tako, tradicionalno mučni prvi nastop Interja, Milan neukrotljiv. Prerokbam se je izneverila samo Parma, ki pa je zmago izpustila iz rok šele v zadnji minuti. Drugače tudi ni moglo biti, saj so si z izjemo »big-matcha« med Sampdorio in Romo, ki se je končal neodločeno, stale nasproti dobre in manj dobre ekipe.

Na 8. strani

DANES NA ŠPORTNIH STRANEH

Tenisačem Gaje ni uspel podvig
V predkolu vsedržavne faze za mladince se teniški ekipi za las ni uspelo uvrstiti v zaključno fazo.
Stran 9

Italija evropski prvak v vaterpolu
Na evropskem prvenstvu na Dunaju je močno pomlajena reprezentanca Italije osvojila naslov evropskega prvaka. Enak podvig je uspel tudi ženski ekipi, tako »azzurri« kot »azzurre« pa so v finalu premagali Madžarsko.
Stran 10

Konec veslaškega SP
V Tampereju se je včeraj končalo svetovno prvenstvo v veslanju. Največ kolajn sta osvojili reprezentanci ZDA in Italije, Slovenija pa je z eno zlato kolajno v zlati sredini.
Stran 10

Schumacher spet zmagal
Svetovni prvak v formuli 1 Michael Schumacher je na VN nagradi Belgije osvojil prvo mesto, čeprav je startal šele s 16. mesta. Popoln polom sta doživela Ferrarijeva voznika Berger in Alesi, ki sta bila na treningu najhitrejša, včerajšnje dirke pa nista dokončala.
Stran 11

AGNELLI/ SLOVENIJI IN HRVAŠKI

V Evropsko zvezo samo če se dosledno obnašata

»Izjave nekaterih italijanskih poslancev izzivajo hrvaške reakcije«

RIM - Milanski Corriere della Sera je v njeni ugledni obmorski vili na Argentariu v Toskani intervjuval italijansko zunanjo ministrico Susanno Agnelli v zvezi s položajem v nekdnji Jugoslaviji. Priložnost za razgovor je bila vključitev Italije v kontaktno skupino, ki jo je Agnellijeva zelo pozitivno ocenila: odslej Italija ne bo več samo »letalonosilka« za posege, o katerih odločajo drugi, ugotavlja Corriere, pač pa bo lahko igrala svoje diplomatske karte.

V intervjuju se je Agnellijeva mimogrede dotaknila tudi odnosov s Slovenijo. V odgovoru na vprašanje, ali bo Italija »pritiskala na Bruselj zato, da upočasni proces približevanja Hrvaške Evropski zvezi«, je Agnellijeva pozitivno ocenila »zadržanje petnajsterice, ki je začasno ustavila vstop Slovenije in Hrvaške v EZ. Seveda bi nasploh bilo najbolje, če bi ti državi čimprej stopili v EZ. Vendar je zato treba, da se dosledno obnašata.«

V zvezi z vojnim dogajanjem v nekdanji Jugoslaviji je ministrica poudarila nepristranskost Italije do vseh v vojno vpletenih strani in kot dokaz navedla svoja nedavna srečanja s Tudjmanom, Sačirbejem in Miloševićem. Po mnenju Corrierejevega novinarja je zaradi obiska pri Miloševiću bila deležna številnih kritik, za Agnellijevo pa se danes vsi zavedajo, da je tudi tisto srečanje bilo koristno.

Za zunanjo ministrico je ameriški načrt za reševanje krize »realističen in objektiven, ker upošteva dejanske razmere. O njem pa bo treba prepričati vse sprte strani.« Danes je vsekakor reševanje razmer v nekdanji Jugoslaviji popolnoma v rokah diplomacije, vendar če ne bo diplomatom v kratkem uspelo doseči konkretnih rezultatov, se bo beseda spet vrnila k orožju.

Po vojaškem uspehu v Krajini si Agnellijeva želi, da »se bo Tudjman obnašal zelo previdno. Nič ni nevarnejšega od onih, ki se čutijo vojaško premočne.« Hrvaški predsednik je sicer demantiral svoje protiitalijanske izjave, je priznala Agnellijeva, ki pa je pristavila, da je v Italiji »nekaj takih poslancev, katerih trditve so kot nalašč zato, da izzovejo hrvaške reakcije«.

PROVOKACIJA / »ZA LEGALIZACIJO LAHKOH DROG«

Pannella v hišnem priporu zaradi posesti 100 g mamil

Na rimskem trgu so ga aretirali, potem ko je pokazal zavojček z drogo

Takole so agentii stlačili aretiranega Pannello v policijski avto (AP)

RIM - Marco Pannella je od včeraj popoldne v hišnem priporu. Nekaj ur prej so ga aretirali rimski policisti, ker je na Trgu Nievo skupaj s petimi somišljeniki skušal predati prisotnim kakih 100 gramov hašiša in marihuane.

Pannella je svojo gesto napovedal že nekaj dni prej. Šlo je skratka za izzivalno demonstrativno dejanje, s katerim je voditelj radikalcev podkrepiti svoj boj za legalizacijo lahkih mamil.

Na trg v rajon Porta Portese je prispel malo po enajsti uri. Njegovi somišljeniki so že prej prinesli na zbirno mesto nekaj miz, na katerih so zbirali podpise za 18 novih referendumov, ki so postali za radikalce že pravcata manija. Drugi referendum zahteva ukinitev zakona, ki prepoveduje razpečevanje lahkih mamil. Pannella je stopil na mizo, da bi ga mimoidoči bolje videli, in začel z zvočnikom svojo »komedijo« v prid lahkih drog. Policisti so mu pozorno sledili.

Kdor prodaja lahka mamila, tvega od dveh do šestih let zapora, če pa to dela v organizirani zločinski družbi z drugimi znaša kazen od 10 do 20 let. Pannella je že pred svojim včerajšnjim showom napovedal, da bo mamila predajal v družbi...

Dokler je Pannella le govoril, je bilo za policiste vse v redu, ko pa je lider radikalcev postavil na mizo rastlino marihuane in potegnil na dan zavojček z mamilom, je postalo na trgu vroče. Pannella je dejal, da vsebuje zavojček 100 gramov hašiša in marihuane, ki bi ga želel predati drugim, a ga ne more zaradi prisotnosti policije. Številni prisotni so se mu vseeno približali. Četudi jim mamila ni predal, je kršil zakon zaradi posesti mamila. Agenti so posegli in ga aretirali. Z njim so na kvesturo odpeljali še pet drugih radikalcev: Vittoria Pezzuta, koordinatorja klubov Pannella, blagajnika Benedetta Della Vedovo, tajnico Rito Bernardini, bivšega poslanca Mimma Pinta in poslanca Paola Vigevana.

Tam jih je zaslišal javni tožilec Francesco Misiani, ki je zatem odredil zanje hišni pripor. V prihodnjih dneh bo moral odločiti o njihovi izpustitvi na svobodo ali pa o zaprtju v zapor.

Nova provokacija Marca Pannelle je izzvala v političnih krogih vrsto reakcij. Predstavniki desničarskih sil, s katerimi se je Pannella spečal v Kartelu svobošcin, so ostro obsodili njegovo početje. Casini (KDC) je zahteval razčiščenje v vrstah desničarske koalicije. Mattioli (zeleni) je govoril o ekshibicionizmu in o Pannellovem kameleonstvu, saj se druži s silami, ki so oddaljena za nekaj svetlobnih let od njegovih prvotnih vrednot. Zaradi tega mu Mattioli ne verjame več. Berlinguer (DSL) je naglasil, da bi morali spremeniti zakon. Storace (Nacionalno zavezništvo) je takole menil o Pannelli: »Zaveznikov ne žalim, zato nočem komentirati aretacije Marca Pannelle.« Njegov somišljenik Gasparri je ocenil dogodek kot »nesprejemljiv«.

WASHINGTON / ANKETA SALOMON BROTHERS

Dini je pred hudim izzivom

Finančni zakon lahko prodre le s krepko politično večino

WASHINGTON - Ambiciozni cilj, da se leta 1996 državni primanjkljaj zmanjša na 109.400 milijard lir, pomeni za vlado Lamberta Dinija hud izziv: skromna večina, s katero lahko računa v parlamentu, namreč okrnjuje možnost sprejetja pomenljivih in trajnih ukrepov za skrčenje deficita.

Takole menijo ekonomisti ameriške poslovne banke Salomon Brothers v najnovejšem tedenskem prerezu gibanja na svetovnih trgih. Bolj ko se bliža jesen, zatrjujejo, bolj bodo prihajale na dan težave zaradi politične negotovosti. Dini in njegovi ministri se zdijo odločeni, da še pred iztekom septembra predložijo poslanski zbornici in senatu zmerno restriktiven finančni zakon za leto 1996, vprašanje pa je seveda, kako bodo nanj reagirali v parlamentu, se vprašuje Salomon Brothers in navaja dve zapreki: z ene strani nasprotovanje nekaterih političnih strank ter sindikatov klestenju izdatkov za zdravstvo in navitju posrednih davkov, z druge strani pa ogrevanje določenih krogov za čimprejšnji oklic volitev, ki lahko samo še zaostri politično napetost in zmoti razpravo o državnem proračunu.

Prihodnje leto naj bi učinki pokojninske reforme prinesli državni blagajni okrog 4.000 milijard lir, drugih 3.000 pa naj bi prispevalo klestenje na zdravstvenem področju. Kaj pa izdatki? Odvisni bodo od gibanja plač oziroma od pripravljenosti sindikatov, da pristanejo na še nadaljnjo slabitev realnih prejemkov na področju javnih služb, trdijo v Salomon Brothersu.

NOVICE

Rešili neprevidne planince

VIDEM - Izgubili so se na hribovju nad krajem Forni di Sopra, da bi preživeli hladno noč v višini 2.000 metrov brez toplih oblek so sežgali vse, kar so imeli v nahrbtniku, rešili so jih šele zjutraj in jih s helikopterjem odpeljali na pregled v bolnišnico. 48-letni Giorgio Santini z 10-letnim sinom Davidejem in s 34-letno Patrizio Valenti so se odpravili na izlet, pa so izgubili orientacijo. Moški je padel v 30 metrov globoki prepad, na srečo se ni huje poškodoval, noč pa so morali preživeti na odprtem in v poletnih oblekah.

S tankerja nafta v morje

TRST - Prejšnjo noč je pri pomolu nafotvoda Siot iz tankerja Aniara, ki pluje pod zastavo Bahamasa, izlilo v morje več sto litrov nafte. Čolni specializiranega podjetja so madež zajezili in ga do popoldnanskih ur tudi odstranili. Pristaniško poveljstvo je prepovedalo, da bi tanker odplul, dokler ne bodo poravnali nastale stroške.

Prometne nesreče

TRST - Včeraj je bilo zaradi gostega prometa in dežja več prometnih nesreč. Popoldne se je v Ul. Veltro ponesrečil 26-letni motociklist Massimo Luin, ki je trčil v avtomobil in se bo moral zdraviti 50 dni. Na avtocesti pri Trebčah pa je avtomobil trčil v obcestni smerokaz in se prevrnil. Promet je zastal, dokler niso openski gasilci odstranili prevrnjenega avtomobila. Voznik se je potolkel po glavi, vendar ni utrpel hujših posledic. Pet lažje ranjenih je bilo sinoči pri čelnem trčenju pred Ferdinandejem. Med njimi tudi otrok, ki so ga sprejeli na pregled v bolnišnici B. Garofolo.

Eva Mikula se ni slekla

RIM - Eva Mikula, 20 let, bivša družica Fabia Savija, ki je vodil »tolpo belega fiata uno«, se gre umetnico. Prek Antonia di Cesca, vdovca po Moani Pozzi, je spoznala porno-menedžerja Riccarda Schicchija in nastopila v njegovem programu v Guidonii. Gledalci so bili razočarani: čakali so jo golo, pričakali pa oblečeno v črno (na sliki AP). Ne samo, na violino je odigrala Paganinija, kratko zaplesala, potem pa govorila o eksistenčnih problemih.

AFERA »AFFITTOPOLI«

Od danes posebna komisija za ugotavljanje nepravilnosti

RIM - Danes bo začela delovati posebna preiskovalna komisija za ugotovitev morebitnih nepravilnosti pri dodeljevanju stanovanj, ki so last javnih skrbstvenih zavodov. Komisija, ki jo je imenoval minister za delo Tiziano Treu, pod katerega pristojnost spadajo Inps, Inail in Inpdap, bo pregledala tudi postopke, po katerih so določili stanarine, ki so v marsikaterem primeru neprimerno nizke.

Minister Treu se bo v prihodnjih dneh srečal s predsedniki treh javnih zavodov, kakor tudi s predstavniki organizacij najemnikov in lastnikov stanovanj. Skupno bodo ocenili, ali je primerno spremeniti kriterije, po katerih določajo stanarine, ki jih najemniki plačujejo javnim ustanovam, in jih prilagoditi cenam, ki veljajo na zasebnem tržišču in ki so znatno višje. Pri tem pa bo treba upoštevati, tako je mnenje ministra, tudi dohodke stanovalcev in podpreti manj premožne sloje.

Danes bo na ministrstvu za delo spet na razpolago seznam najemnikov stanovanj javnih zavodov, pa tudi seznami avtonomnih skrbstvenih zavodov. Čez nekaj dni si bodo novinarji lahko ogledali tudi sezname najemnikov ustanove za zavarovanje vodilnih kadrov Inpdai, ne bo pa na razpolago seznamov, ki bi ga morale posredovati zavarovalnice, ker le-te spadajo pod pristojnost ministrstva za industrijo.

Danes se bo tudi nadaljevala preiskava rimskega državnega pravdništva, da bi ugotovili, ali so pri spoštovali zakonske predpise dodeljevanju stanovanj številnim poltikom, sindikalistom in drugim privilegirancem. Afera, ki so jo že poimenovali »affittopoli« bo odmevala tudi v parlamentu, kamor je minister Treu že posredoval sezname.

Težave zaradi neurja na morju pri Trstu

TRST - V popoldanskih urah se je neurje zneslo nad obalnim delom furlanske nižine in morjem od Gradeža do Milj. Večje škode ni bilo, reševalci pa so morali pomagati številnim čolnom v težavah.

V Miljskem zalivu je veter prevrnil katamaran, jadralce je rešil čoln pomorske policije. Tržaška kapitanija je pri Devinu pomagala jadralcu na deski, ki ni mogel nazaj do obale, pri Sesljanu pa jadrnici, na kateri sta bili dve osebi.

Dalj časa so pogrešali čoln z dvema priletnima potnikoma, ki sta se namenila iz Sesljana v Gradež, kamor pa nista priplula: šele po večurnem iskanju so ugotovili, da sta se zatekla v tržisko pristanišče.

KRAŠKA OHCET / ZADOVOLJSTVO ORGANIZATORJEV OB USPEHU LETOŠNJE PRIREDITVE

Dež ni skalil veselja svatov in mladega zakonskega para

Rekordno število noš je pospremilo Petra in Nevenko v zakon

Novi kraški par ob vsesplošnem vriskanju ob koncu poročnega obreda (Križmanč/KROMA)

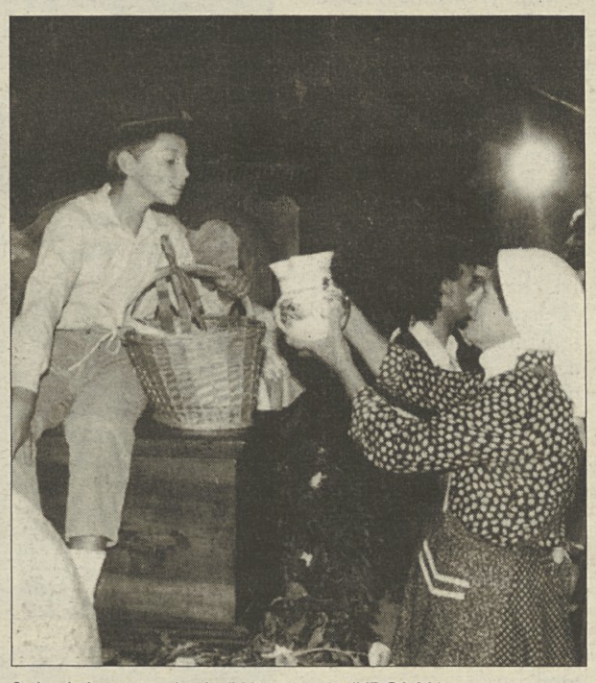

Sobotni prevoz bale(Križmančič/KROMA)

Cesta, ki se vije proti Tabru, dobesedno oživi samo za Kraško ohcet. Zvoki harmonike, pisan sprevod narodnih noš, veselo vriskanje v zraku krasi vijugasto cesto, ki naenkrat postane prizorišče največje kulturne in etnografske prireditve n tržaški pokrajini. Svatje so se zbrali, si še zadnjič popravili cvetje na širokokrakem klobuku, ženske so si uredile ruto na glavi, si s svežim cvetjem pripele dragoceni vezeni šal, zatem pa so vsi skupaj v prešernem sprevodu s poročnim parom na čelu urno, korak za korakom, krenili poročnemu obredu naproti.

Nikoli doslej se ni zbralo toliko narodnih noš: prava poplava brhkih deklet, ki so ponosno prvič v življenju oblekle nošo, starejših žena, ki so si jo same sešile ter z izvedenim očesom zvezile karpuon, mladi fantje v polikanih črnih suknjičih z zlatimi gumbi, ki so mladoporočencema vriskali in dvigovali v zrak svoje črne širokokrake klobuke, stari očetje, ki so se že veselili tradicionalnega žvaceta...

Letošnja nevesta je imela na glavi venec iz poljskega cvetja. »Ko sem listala po starih zapisih in fotografijah iz prvih izvedb Kraške ohceti, sem opazila, da je več kraških nevest imelo cvetlični venec, v zadnjih letih pa je bila mnogo bolj v rabi bela ruta, pripeta na čisto poseben način. Venec mi je bil še posebno všeč, tako živahen je!« Pušeljc je bil seveda tudi sestavljen iz poljskega cvetja in ne, kot v prejšnjih letih, iz nageljnov.

Kljub muhastemu vremenu, ki je ves dan nagajal mladoporočencema, stotinam narodnih noš ter številnim turistom in fotografom, je bilo ohcetno jutro res veselo; novopečeni zakonec Peter je prvi prešerno zavriskal, za njim pa so se vse noše radostile. Celotni potek nedeljske ohceti je bil letos nekoliko daljši, posebno zaradi dolgega sprevoda narodnih noš, ki je moral na Tabor. Po ohceti pa so noge kar same ponesle vse (lačne) svate na Col, da so se okrepčali z bogatim tradicionalnim žvacetom (pri Furlanu) in domačo kapljico. Pa le za malo časa: pot do Repna je še čakala, na vrsti je bila predaja neveste. Tudi letošnji svatje so bili nadvse hudomušni: »stari materi« niso hoteli takoj pokazati »ta pravo novico«; le po dveh neuspelih poskusih »neprimernih nevest«, si je »stara mati« končno lahko oddahnila in sprejela »ta pravo«. Utrujena, a zadovoljna mlada zakonca sta končno lahko sedla k bogato obloženi mizi in si privoščila poročno kosilo. Vreme je žal skalilo nedeljsko popoldne, narodne noše so se seveda zbale dežja, tako da je bil ples na repenskem trgu tokrat nekoliko drugačen: mokrejši, vendar nič manj razigran in prešeren.

VČERAJ-DANES

Danes, PONEDELJEK, 28. avgusta

AVGUSTIN

Sonce vzide ob 6.20 in zatone ob 19.51 - Dolžina dneva 13.31 - Luna vzide ob 8.45 in zatone ob 20.41.

Jutri, TOREK, 29. avgusta

JANŽE

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 25,1 stopinje, zračni tlak 1009,3 mb ustaljen, brezvetrje, vlaga 71-odstotna, nebo spremenljivo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 24,2 stopinje.

LEKARNE

Od PONEDELJKA, 28. avgusta, do NEDELJE, 3. septembra 1995

Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Ul. Oriani 2 (tel. 764441), Miramarski drevored 117 - Barkovlje (tel. 410928), Milje - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124).

BOLJUNEC (tel. 228124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Ul. Oriani 2, Miramarski drevored 117 - Barkovlje, Trg Cavana 1.

BOLJUNEC (tel. 228124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Cavana 1 (tel. 300940).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 -

TELEVITA

Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.

Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - 21.00 »Vento di passioni«, r. Edward Zwick, i. Anthony Hopkins, Brad Pitt, Julia Ormond.

EXCELSIOR - 17.30, 19.05, 20.40, 22.00 »L'ultimo fuorilegge«, i. Mickey Rourke.

EXCELSIOR AZZURRA- 17.30, 19.00, 20.30, 22.00 »Butterfly Kiss«, prepovedan mladini pod 14. letom.

AMBASCIATORI - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Free Willy II«.

NAZIONALE 1 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »L'incantesimo del lago«, risani film.

NAZIONALE 2 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Tommy Boy«, i. Chris Farley, Bo Derek.

NAZIONALE 3 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Mr. Destiny«, r. Quentin Tarantino, i. James Belushi.

NAZIONALE 4 - 16.30, 18.40, 20.20, 22.10 »La machine«, i. Gerard Depardieu, prepovedan mladini pod 14. letom.

MIGNON - 16.00 - 22.00 »Flavia e le sue bestie«, prepovedan mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 17.00, 18.40, 20.20, 22.10 »Eclisse letale«, porepovedn mladini pod 18. letom.

ALCIONE - Zaprto zaradi počitnic.

LUMIERE - 18.45, 20.30, 22.15 »Azione mutante«, r. Alex de la Iglesia, il Antonio Resines, Alex Angulo.

PRIREDITVE

POLETOVA SAGRA je še danes v Prosvetnem domu na Opčinah. Za ples bo igral ansambel KEYDEA.

SEKCIJA STRANKE KOMUNISTIČNE PRENOVE dolinske občine toplo vabi na **PRAZNIK KOMUNISTIČNEGA TISKA**, ki je še danes na Krmenki. Zvečer ples z ansamblom Happy day. Kioski s specialitatemi na žaru in pristno domačo kapljico.

DANES, 28. t.m., bo ob 20.30 pri Budinovih v Saležu št. 32 **KONCERT** pianistke **KATJE MILIČ**. Vabljeni!

MLADINSKI ODBOR SLOVENSKE PROSVETE vabi na 5. DRAGO MLADIH, ki bo v parku Marijanišča na Opčinah, Narodna ul. 89 od 31. t. m. do 2. septembra. V čertek, 31. t. m. bo ob 16. uri časnikarka Manca Košir predavala o medijih sedanjosti. V petek. 1. septembra bo ob 10. uri sociolog Franc Trček govoril o medijih bodočnosti. V soboto, 2. septembra, pa bo ob 10. uri okrogla miza na temo MEDIJI- POLITIKA - PLURALIZEM - ETIKA. Sodelovali bodo Danilo Slivnik, Vida Petrovčić in Drago Legiša.

MLADINSKI ODBOR SLOVENSKE PROSVETE vabi v okviru 5. DRAGE MLADIH na ogled komedije SUMLJIVA OSEBA v izvedbi KD I. Gruden iz Nabrežine in v režiji M. Lapornik. Predstava bo v četrtek, 31. t. m., ob 20.30 v dvorani Finžarjevega doma na Opčinah (Narodna ul. 89).

MLADINSKI ODBOR SLOVENSKE PROSVETE vabi v okviru 5. DRAGE MLADIH na PLES in DRUŽABNOST ob zvokih ansambla "Kraški ovčarji", ki bo v petek, 1. septembra, ob 21. uri v parku Marijanišča na Opčinah (Narodna ul. 89).

PD KOLONKOVEC prireja v soboto, 2. septembra od 15.30 dalje na vrtnariji Alojza Debelisa PRAZNIK SOLATE s sledečim pragramom: razstava slik prejšnjih praznikov, razstava zelenjave, tekmovanje v sajenju solate ter nagrajevanje ob kozarčku domačega vina.

ARS NOVA v sodelovanju s SK Brdina organizira **PRAZNIK HAPPY DAY** v Bazovici od 1. do 4. septembra. Zabavali Vas bodo v petek Elvis Presley, v soboto in nedeljo Happy day in v ponedeljek Agropop.

IZLETI

Kmetijska zadruga v Trstu in Kmečka zveza obveščajo vse udeležence izleta v Avstrijo in Gornjo Radgono ter okolico, da so odhodi avtobusa sledeči: ob 5.10 Lakotišče pred spomenikom, ob 5.20 Dolina pred občino, ob 5.30 Boljunec na Gorici, ob 5.40 Zabrežec na cesti, ob 5.45 Boršt avtobusna postaja, ob 6.05 Padriče pri baru na cesti, ob 6.15 Opčine pri stari banki HPO, ob 6.30 Prosek pri društveni gostilni in ob 6.45 Sesljan veliko parkirišče.

KRIŠKA ZVEZA UPOKOJENCEV SPI-CGIL prireja v nedeljo, 17. sptembra izlet v Vo ob priliki praznika grozdja. Vpisovanje v Križu na tel. št. 220266 ali 200710, v Nabrežini 200007.

OBVESTILA

KD V. VODNIK, Majenca, Mladinski krožek, Zadruga Dolga Krona, Zadruga Dolina, dolinska Srenja in uprava občine Dolina vabijo vse vaščane na sestanek, ki bo danes, 28. t. m, ob 20.30 v Mladinskem krožku v Dolini, da se domenimo za čiščenje vasi, da se kot vaška skupnost dostojno predstavimo ob proslavi 50-letnice ZSKD ki bo pri nas 8., 9. in 10. septembra.

ŽPZ I. GRBEC iz Škednja obvešča vse pevke, da bo prva vaja danes, 28. t. m., ob 20.30 in hkrati srčno vabi nove pevke, da se nam pridružijo.

SKUPINA SONČNI ŽAREK pri Zadružnem centru za socialno dejavnost obvešča starše, da je odhod avtobusa za poletni center v Brojnici danes, 28. t. m., ob 8.30 izpred deželne palače na trgu Oberdan s sledečim urnikom: trg Oberdan 8.30, Opčine 8.45, Prosek 8.50, Križ 8.55, Nabrežina postaja 9.05, Sesljan 9.10. Avtobus se vrača po isti poti s prihodom na trg Oberdan ob 17.30.

FOTO KROŽEK TRST 80 vabi lastnike zanimivih fotografij, črno bele in barvne (osebnosti, razni dogodki) v naših krajih od leta 1839 do danes, da nam posodijo ali da jih preslikamo in vključimo v fotografsko razstavo, ki bo 15. oktobra istočasno po vseh italijanskih mestih. Razstava je v sklopu FIAF (Federazione italiana associazioni fotografiche), katere je tudi edini slovenski član Foto Trst 80. Vljudno pričakujemo Vaš odziv na tel. št. 827256 med 13. in 15. uro. Vnaprej iskrena hvala.

KRUT prireja zdravljenje v Smarjeških toplicah v dveh izmenah od 27.9. do 6.10. in od 6.10 do 16.10. Vpisovanje in informacije na sedežu krožka v Ul. Cicerone 8, tel. št. 3720062 vsak dan, razen sobot od 9. do 13. ure in od 14.30 do 17.30.

GLASBENA ŠOLA GODBE NA PIHALA IZ RICMANJ vpisuje nove gojence za šolsko leto 95/96 od danes, 28. t. m. do petka 1. septembra od 17. ure do 21. ure na sedežu godbe (Babna hiša, Ricmanje 64). Šola nudi tečaje za predšolske otroke in individualni pouk trobil, pihal, tolkal in klavirja za otroke od 7. leta dalje.

GLASBENA ŠOLA PIHALNEGA ORKESTRA BREG sprejema vpisovanje za glasbeno šolo pihal, trobil in tolkal. Informacije po telefonu na št. 228642 - Mitja, 228333 - Jadran ali vsak četrtek na sedežu orkestra v Dolini od 20.30 dalje.

SKLAD MITJA ČUK obvešča, da je od 29. avgusta dalje vsak torek na razpolago svetovalnica za vzgojo in razvoj. Informacije od ponedeljka do petka na tel. št. 212209 v dopoldanskem času.

SKLAD MITJA ČUK obvešča, da se že odvijajo individualne lekcije iz vseh predmetov kot priprava na šolsko leto 1995/96. Informacije od ponedeljka do petka na tel. št. 212289 v dopoldanskem času.

ŠOLSKE VESTI

SINDIKAT SLOVENSKE ŠOLE - tajništvo Trst obvešča člane, da so v tajništvu na razpolago izvodi delovne pogodbe, službene listine in pokojninske reforme. Vsi šolniki, ki jih zgoraj omenjeni teksti zanimajo naj se zglasijo v uradu SSS, Ul. Carducci 8, tel. 370301.

SINDIKAT SLOVENSKE ŠOLE - tajništvo Trst obvešča profesorje nižjih in višjih srednjih šol, da so bile 22.t. m. razobešene na oglasni deski šolskega skrbništva v Trstu dokončne lestvice za opravljanje suplenc. Vsi nestalni profesorji imajo do 11.9 možnost za vložitev prošenj, za opravljanje suplenc na ravnateljstva posameznih šol. Za tovrstne suplence lahko prosijo tako tisti, ki so vključeni v pokrajinske lesvice, kot tisti, ki niso vključeni. Vse informacije in obrazce nudi tajništvo SSŠ ob urah poslovanja.

Danes, 28. avgusta, ob 20.30
KONCERT
pianistke
KATJE MILIČ
v Saležu na št. 32 pri Budinovih.

MALI OGLASI

PRODAM 2 soda "vetroresina semprepieno", po 5 hl in 1 pecljalnik za grozdje "inox", 120 cm, 220 V, s tlačilko in 15-metrsko cevjo, v odličnem stanju. Tel. 229326.-

POHIŠTVO KORSIČ - TRST - Ul. S. Cilino 38 ima na razpolago po tovarniških cenah orehovo vogalno kuhinjo vogalni divan, knjižne police in še marsikaj! (dokler so v teku obnovitvena dela - pohitite!). Tel. št. 040/54390.

V SEMPOLAJU 4.710 kv. m nezazidljivega terena prodajam. Tel. št. 229126.

STANOVANJE v dobrem stanju 92 kv. m z garažo, Ul. Pascoli (GO) na prodaj. Tel. med 17. in 19. uro na št. 0481/535048.

V STEVERJANU 50 m od glavne ceste prodam 3000 m sadovnjaka z možnostjo preureditve v stavbeno zemljišče. Tel. št. 0481/390238 v večernih urah.

DOMAČE slive za marmelado ugodno prodajamo. Tel. št. 420604 po 20. uri ali sporočilo telefonski tajnici.

BOX za avtomobil na Opčinah - Ul. Papaveri dajem v najem. Tel. št. 830013.

IŠČEM vajenca za delo na električnem področju, po možnosti z opravljenim vojaškim rokom. Ponudbe poslati na Publiest Srl, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod geslo "Vajenec".

21-LETNI FANT, dopolnjen vojaški rok, išče resno zaposlitev. Tel. 200882.

IŠČEM zazidljivo zemljišče na Krasu ali v Miljah. Tel. št. 370947.

IŠČEM malo stanovanje na Opčinah. Tel. št. 394611 - zvečer.

IŠČEM enostanovanjsko hišo. Tel. št. 662023.

IŠČEM knjige za prvi razred poklicnega zavoda J.Stefan, oddelek za električne operaterje. Tel. št. 226717.

KUPIM knjige za 4. a razred znanstvenega liceja F. Prešeren. Tel. š. 572612.

IZGUBIL se je pes pasme spinone tedesco, sliši na ime Leo. Tel. št. 214781 - Opčine ali 212351.

OSMICO so odprli pri Batkovih, Repen 32.

OSMICO ima Mario Mokor, Lakotišče 398.

OSMICO ima Stubelj v Sempolaju.

PRISPEVKI

Ob 5. obletnici smrti Dragota Ote darujeta žena Livija in sin Marko 100.000 lir za SD Breg.

V spomin na dragega moža in očeta Josipa Sancina daruje žena Gizela z družino 100.000 lir za MPZ upokojencev z Brega.

V spomin na Pinota Pellana darujeta Danica, Nada in Dejan 50.000 lir za TPK Sirena.

DAROVE in PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo v tajništvu Uredništva PD (tel. 7796600) in preko poverjenikov posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi urad KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (pritličje) tel. 360072, s sledečim urnikom:

9.00 - 13.00
od ponedeljka do petka

ADRIA
ADRIA AIRWAYS
SLOVENSKI LETALSKI PREVOZNIK
IZ LJUBLJANE V BARCELONO, FRANKFURT, LONDON, MÜNCHEN, ISTANBUL, MOSKVO, KOPENHAGEN, PARIZ, PRAGO, RIM, SKOPJE, SPLIT, TIRANO, DUNAJ, ZÜRICH
Informacije in rezervacije:
- ADRIA AIRWAYS, Ljubljana, Kuzmičeva 7, tel. 061/131-81-55
- prodaja vozovnic Ljubljana, Gosposvetska 6, tel. 061/313-312
- ADRIA AIRWAYS, Maribor, Cankarjeva 3, tel. 062/27-038, 26-155
- ADRIA AIRWAYS, Koper, Pristaniška 45, tel. 066/38-458, 38-512

NOVICE

Pri CISL v Gorici priprava za javne natečaje na občini

Sindikalna zveza CISL obvešča, da prireja pripravljalne tečaje za kandidate, ki nameravajo sodelovatim na javnih natečajih za zaposlitev v krajevnih in drugih ustanovah. Sindikalna zveza se ob tem sklicuje zlasti na natečaje, ki jih je razpisala goriška občinska uprava. Pojasnila nudijo na sedežu sindikata CISL, Manzonijeva ulica 5 tel. 533866 in 533321.

Filmska večera pri Sv. Ani in na Rojcah

Zaradi slabega vremena so prejšnji teden odgodili predvajanje dveh filmov, v priredbi skupnosti Arcobaleno in rajonskih svetov. Filma bodo vrteli jutri, 29. t.m. ob 21.30 in v sredo, 30.t.m., prav tako ob 21.30. Torkova predstava bo v parku pri Sv. Ani, na sporedu pa bo film "Daunbailò", v sredo pa bodo na Rojcah vrteli ameriški film "Giovani, carini e disoccupati". Vstopnine ne bo, sporočajo člani skupnosti.

Objavljen lovski koledar za sezono 1995/1996

Pokrajinski odbor za lov je objavil lovski koledar za sezono 1995/96. Lovska dejavnost se bo pričela 2. septembra, ko bo dovoljen odstrel grlic in jerebic, 17. septembra bo dovoljen odstrel drugih vrst drobne in visoke divjadi ter ptic, ki niso posebej zaščitene. Vsakršna dejavnost v loviščih se konča 31. januarja 1996, za nekatere vrste divjadi pa se lov prekine že prej.Drugače je urejen selektivni lov.

Podpise za referendume zbirajo do konca septembra

Goriški krožek Stranke komunistične prenove obvešča, da se nadaljuje zbiranje podpisov za razpis šestih referendumov (pet se jih nanaša na odpravo nekaterih omejevalnih sklepov deželnih zakonov s področja zdravstva, eden pa o odpravi financiranja zasebnih šol). Podpise zbirajo na vseh županstvih v pokrajini. V Gorici je mogoče podpisati v volilnem uradu in sicer vsak delavnik od 9. do 12. ure. Podpise bodo zbirali do konca septembra.

V Turjaku danes zaključek praznika lista "Liberazione"

V Turjaku se bo danes nadaljeval in tudi sklenil Praznik lista "Liberazione", ki ga prireja Stranka komunistične prenove. Prireditve se bodo pričele ob 18. uri, ob 19.30 bo razprava na temo Kakšna bodočnost se obeta za bivšo ugoslavijo. Govorila bosta časnikarka Francesca Longo in Stojan Spetič. Zvečer bo na sporedu glasba in ples.

Mladi Romi na delu v Vilešu

Proti mladoletnikom je težko ukrepati, posebej še, če ni dovolj oprijemljivih dokazov. Karabinjerji v Gradišču še niso zaključili preiskave v zvezi z dvema vlomoma v stanovanje v Vilešu, v soboto popoldne. "Obisk" naj bi opravili mladoletni Romi, ki so sicer z družino nastanjeni v okolici Pordenona. Tokrat so se tatiči nekako izmazali, saj pri njih niso našli ukradenih predmetov. Zdi se, da tatinskega podviga niso uspeli dokončati.

FOLKLORNI FESTIVAL / SPREVOD IN ZAKLJUČNA SLOVESNOT

Trofejo je občinstvo dodelilo FS iz Kalabrije

Posebno priznanje, plaketo UNESCO, je prejela baskovska skupina, za sporočilnost pa skupina iz Quita

Lani je prestižno nagrado "Trofejo goriški grad", prejela folklorna skupina iz Martinike, leto poprej skupina iz Egipta, letos pa je občinstvo kot najbolj priljubljeno izbralo skupino iz Catanzara "GF dei due mari e del Pollino". Posebno priznanje - plaketo UNESCA so podelili baskovski skupini "Udaberri dantza Taldea" iz Tolose, posebno priznanje za izredno sporočilnost in pristno podajanje pa je prejela skupina "Jacchigua" iz Quita v Ekvadorju. Priznanja so izročili sinoči, na Battistijevem trgu, kamor se je, kljub drobnemu in nadležnemu dežju, zgrnila množica navdušenih gledalcev in seveda vse v folklornem sprevodu sodelujoče skupine.

Na čelu sprevoda je poleg zastavnikov (prapor Pro loco in prapor CIOFF) korakala godba na pihala iz Lienza v tipičnih nošah, vmes so se zvrstile številne skupine iz naše dežele, Slovenije, vse v tekmovalnem delu nastopajoče skupine. Sprevod je sklenila godba na pihala iz Vilnoessa na Južnem Tirolskem. Povedati velja, da so imeli prireditelji pravzaprav precejšnjo srečo z vremenom, saj se je kmalu popoldne ulila ploha, vendar pa je zatem izza oblakov le pokukalo sonce in omogočilo, kolikor toliko reden potek prireditve. Dež je ponagajal spet na zaključni slovesnosti, kjer se je sodelujočim skupinam, ustanovam in posameznikom, predvsem pa občinstvu, ki je letos še posebej toplo pozdravilo plesalce in godce, v imenu organizatorjev zahvalil Sergio Piemonti. Slovesni trenutek je nekoliko zameglilo tarnanje o finančnih težavah ter o usihanju posluha in določeni mlačnosti ustanov glede financiranja pobude, ki jo Gorici mnogi zavidajo. Kljub sencam, je na koncu le prevladal optimizem in nobenega dvoma ni, da bo Gorica prihodnje leto spet gostila prireditev.

Predstavnike folklornih skupin je včeraj opoldne sprejel župan, pihalne godbe so priredile niz promenadnih koncertov, štiridnevni praznik glasbe, plesa in barv pa se je zaključil z gala predstavo in družabnostjo.

Na sliki: FS iz Catanzara (zgoraj) in FS iz Ekvadorja (spodaj). Foto Studio Reportage.

AVTOBUSI

Od 1.9. spet dražji prevoz

Izteka se poletje, bliža se novo šolsko leto in z njim povezane težave glede prevoza, zlasti avtobusnega. Dijake in druge uporabnike čaka že v tem tednu neprijetno presenečenje. V petek, 1. septembra se bodo namreč podražile vozovnice v mestnem in medkrajevnem prometu. Tako je pred dnevi (na seji 4. avgusta) odločil deželni odbor in z odločitvijo tudi že seznanil podjetja v vseh štirih pokrajinah. Cene bodo višje za okrog deset odstotkov v primerjavi z dosedanjimi, kar je krepko nad ugotovljeno stopnjo inflacije. Dežela skuša na ta način zmanjšati deficit in seveda prihraniti na izdatkih. Podražile se bodo posamične in abonmajske vozovnice.

OBVESTILA

PEVSKI ZBOR JEZERO obvešča člane, da bodo 1. septembra ob 20. uri začeli z rednimi vajami.

IZLETI

SPD GORICA priredi 17. septembra družinski avtobusni izlet v Belo Krajino. Prijave v sredo od 11. do 12. ure ter v četrtek, od 19. do 20. ure na sedežu. Vpisovanje se zaključi 31. avgusta.

ČESTITKE

Danes bo praznoval 6. rojstni dan Erik Buzin. Vse najboljše in veliko sreče mu želijo vsi, ki ga imajo radi.

PRISPEVKI

V spomin na dragega sina Davida daruje družina 100 tisoč lir za društvo krvodajalcev v Sovodnjah.

Ob obisku pri sorodnikih v Sovodnjah sta Ana in Walter Haeberling Muszynski iz Niederglatta v Švici darovala 100 tisoč lir za cerkev v Sovodnjah, 100 tisoč lir za KD Sovodnje in 100 tisoč lir za SD Sovodnje.

KINO

GORICA

VITTORIA 20.10-22.00 »Free Willy 2». Ozvočenje Dolby stereo.

CORSO 18.30-20.00-22.00 »Whore 2 «. Prepovedan mladini pod 18. letom.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

AL GIARDINO (Baldini), C. Verdi 57, tel. 531879.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

ALLA SALUTE (Fabris), Ul. Cosulich 117, tel. 711315.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo tržaškega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PR.A.E. d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958
Ekonomska propaganda: Publiest SRL
tel. 040-7796611, fax 040-768697
Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT, finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povišek 20%; mali oglasi 1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT
Naročnina za Italijo 430.000 LIT
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347
za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST, Partizanska 75, Sežana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

GORICA / KONEC OKTOBRA

Srečanje treh predsednikov

Simbolično dejanje sprave med Italijo in Avstrijo - Tudi Kučan?

V prihodnjih dveh mesecih bodo Goriško obiskale številne ugledne osebnosti. V oktobru naj bi se v Gorici srečala predsednika italijanske in avstrijske republike, Scalfaro in Klestil, pričakujejo pa tudi predsednika Madžarske. Načelni dogovor v tem smislu so sprejeli lani ob srečanju v Alpbachu na Tirolskem. Srečanje bi imelo tudi simboličen pomen dokončne sprave med Italijo in Avstrijo ob 80-letnici začetka prve svetovne vojne. Razlogov zakaj naj bi se predsedniki srečali prav v Gorici in na Goriškem je seveda precej. Ob Soči so skoraj dve leti in pol potekali težki boji z ogromnimi človeškimi žrtvami. Tu se je dogodilo totalno materialno uničenje vasi in mest.

Ob napovedanem srečanju državnih poglavarjev - do tega naj bi prišlo konec oktobra - pa naj bi v Gorico povabili tudi predsednika Slovenije Kučana. Predlog je te dni Deželi, Pokrajini in Občini poslalo združenje ANPI. Ta borčevska organizacija predlaga tudi naj bi v program srečanja, oziroma obiska predsednika Scalfara, vključili tudi obisk kostnice na Oslavju.

Sicer pa bo Predsednik Kučan že v kratkem na Goriškem. Desetega septembra naj bi se namreč udeležil slovesnosti ob 50-letnici osvoboditve in konca vojne, ki bo na Lokvah.

KRONIKA / VČERAJ

26-letno dekle umrlo v nesreči v Fiumicellu

V prometni nesreči, ki se je zgodila včeraj, nekaj pred 12. uro v Fiumicellu, na meji med goriško in videmsko pokrajino, je umrla 26-letna Giuliana Fogar iz Cervinjana, zelo težke poškodbe pa je zadobil 28-letni Marino Castellan iz Fiumicella, ul. S. Antonio 18, ki so ga takoj s kraja nesreče prepeljali s helikopterjem v bolnišnico na Katinari. Castellan in Fogarjeva sta se peljala na motorju yamaha 600, ki ga je upravljal Castellan, nesreča se je zgodila v naselju Fiumicello, na drevoredu Libertà. Castellan je z motorjem silovito trčil v drog ob cesti. V nesrečo, po prvih informacijah, niso bila vpletena druga vozila. Fogarjeva je zaradi težkih telesnih poškodb umrla na kraju nesreče, Castellana pa so s pridržano prognozo sprejeli v bolnišnico na Katinari. Preiskavo o tragičnem dogodku, ki se je pripetil na cesti, ki povezuje pokrajinsko cesto med Tržičem in Gradežem s centrom Fiumicella, vodi prometna policija.

Zaradi mokrega in spolzkega cestišča in nepazljivosti voznikov so se včeraj popoldne pripetile številne prometne nesreče, vendar nimamo poročil o težjih posledicah. Nevihta, ki je v prvih popoldanskih urah zajela širše območje goriške pa je povzročila nekaj dodatnega dela gasilcem. Tako so v Moraru reševali elektrovod na katerega so padle veje drevesa, ki ga je oklestila strela, posegli pa so tudi v Versi.

KLIC NA POMOČ

Slovenska solidarnost na novi preizkušnji

Za vzbujanje humanitarne zavesti je potrebna vzgoja

LJUBLJANA - Zadnje neurje, ki je divjalo v občinah Velenje, Šoštanj, Šmartno ob Paki in Slovenj Gradec, je povzročilo ogromno materialno škodo. Po prvih ocenah je ujma v slovenjgraški občini povzročila za več kot milijardo tolarjev škode na infrastrukturi, poškodovanih pa je bilo tudi približno 40 stanovanjskih hiš. Republiški štab Civilne zaščite je takoj začel z najnujnejšo sanacijo. Rdeči križ Slovenije (RKS) je v prizadete kraje poslal pomoč v višini dveh milijonov tolarjev, 138 osebam pa je nudil materilano pomoč. Sprožili so tudi širšo solidarnostno akcijo, vendar je bil odziv zelo slab, saj se je na žiroračunu, ki so ga pri RKS odprli v ta namen, zbralo komaj 40 tisoč tolarjev.

Naj otroški smeh niti v stiski ne zamre

Kaj je vzrok, da se slovenski državljani v zadnjem času tako slabo odzivajo na solidarnostne akcije in klice na pomoč? Za mnenje smo povprašali generalnega sekretarja RKS Mirka Jelenica, ki meni, da je za slab odziv kriva predvsem trenutna situacija v državi. V Sloveniji deluje več humanitarnih organizacij, ki pa med seboj ne delujejo usklajeno. Zato ni celovitega pregleda, koliko pomoči posamezne organizacije zberejo in kam se zbrana pomoč preusmerja. RKS sicer vodi svojo evidenco, vendar meni, da to ni dovolj. Zato bi bilo treba v najkrajšem času ustanoviti mrežo, ki bi takšen pregled omogočala. Po njegovem mnenju je za celotno situacijo krivo tudi dejstvo, da ne obstoja sistem, ki bi zakonsko reševal probleme po elementarnih nesrečah.

Opozoril je tudi na dejstvo, da slabemu odzivu na humanitarne in solidarnostne akcije botruje tudi trenutni gospodarski položaj Slovenije. Pri RKS namreč opažajo, da po propadu velikih kolektivov, ni več večjih odzivov na solidarnostne akcije. Ti so se namreč v preteklosti množično odzivali na tovrstne akcije. Za izboljšanje trenutnega stanja bi morala država z ustrezno davčno politiko nuditi olajšave tistim, ki finančno in materialno pomagajo posameznikom ali sredstva nakazujejo direktno na naslov humanitarnih organizacij, hkrati bi s tem spodbudila tudi ostale. Pri RKS so sicer že večkrat dali to pobudo, vendar so vedno naleteli na gluha ušesa.

Po Jelečičevem mnenju nastajo težave pri zbiranju pomoči tudi zato, ker je bil z osamosvojitvijo Slovenije ukinjen državni solidarnostni sklad. V času, ko je ta še obstajal, so finančna sredstva na posamezne račune prihajala tudi takrat, ko to ni bilo potrebno. S tem je bila ustvarjena zaloga sredstev, ki so jih po elemenatrnih nesrečah pošiljali tja, kjer je bilo potrebno.

Pri RKS se zavedajo, da je za vzbujanje humanitarne zavesti potrebna predvsem vzgoja, in sicer že v otroških letih. Zato z različnimi akcijami in brošurami nastopajo v vrtcih, osnovnih in srednjih šolah. Iz dneva v dan pa pridobivajo tudi nove člane - trenutno jih je okoli petsto tisoč, aktivnih članov pa približno 30 tisoč. Ti so se še posebej izkazali med desednevno vojno in pri zbiranju pomoči za bosanske in hrvaške begunce.

Pri prizadevanjih za izboljšanje trenutnega stanja so v RKS začeli preučevati zahodnoevropske sisteme zbiranja pomoči pri humanitarnih organizacijah. Tako že nekaj časa razmisljajo, da bi ob posameznih solidarnostnih akcijah občanom na dom pošiljali položnice. Jelenič je dejal, da se je ta način zelo dobro obnesel predvsem v ZDA, Nemčiji in Avstriji. Vendar pa so skeptični glede takšnega načina zbiranja pomoči, saj vedo, da so Slovenci že tako ali tako siti vsakodnevnega prejemanja najrazličnejših računov in položnic, in se bojijo, da bi bil odziv že po ustaljeni navadi slab.

V spodbudo tistim, ki želijo pomagati, pa so po zahodnoevropskem zgledu odprli tudi knjigo donatorjev, kjer je trenutno zapisanih le petnajst imen posameznikov in podjetij.

Na vprašanje, kako sodelujejo z ostalimi humanitarnimi organizacijami v Sloveniji, je Jelenič odgovoril, da obstaja izmenjava podatkov s Karitasom, vendar ga motita dejstvi, da se v javnosti vse prevečkrat njihovo ime inači z imenom Karitas in da le-ta prevečkrat prevzema vlogo, ki bi jo moral imeti RK. Težave nastajo predvsem v nekaterih občinah, kjer se sredstva, ki so v občinskih proračunih namenjena za RK, iz političnih razlogov preusmerjajo na račun Karitasa. Jelenič je ob koncu pogovora še dejal, da si želi, da bi se v Slovencih zdramil čut, da je sosedu potrebna pomoč, kajti nikoli ne veno, kaj nam prinaša jutrišnji dan. **Vesna Vuković**

Poljska pot

LEV KREFT

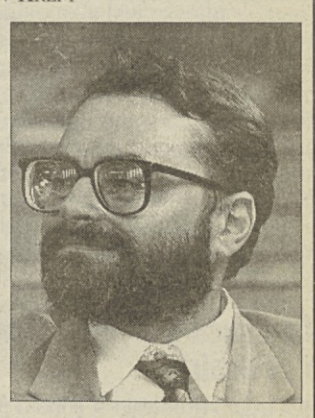

Ko se človek vrne z dopusta in se sprehodi po Ljubljani ter pogleda v pisma bralcev, kaj se je novega zgodilo, dobi v tem letnem času poln kozarec kislih kumaric. Toda kadar se pogovorita med seboj poljski disident in slovenski komunist, to vsekakor pomeni še kaj več kot samo zabavanje počitka željnih ljudi. Da intervju med glavnim urednikom največjega poljskega dnevnika, ki izhaja ob nedeljah, kot vsi dobri dnevniki, Adamom Michnikom in predsednikom Republike Slovenije kaže jemati z vso resnostjo, terja tudi zgodovinski spomin. Ta spomin pa pripoveduje, da slovenska (in tu pa tam tudi jugoslovanska) zveza komunistov pač ni preganjala disidentov iz realsocialističnega sveta; pri nas so njihova besedila izhajala, prevajali smo njihova literarna dela in uprizarjali njihove gledališke komade. O poljskih gibanjih, povezanih z disidentskimi intelektualnimi krogi in socialnim gibanjem Solidarnost, je (kljub nasprotovanju iz beograjske centrale) Marksistični center CK ZKS objavil v redakciji žal že pokojnega Dušana Dolinarja dve knjigi razprav in prevodov Pota Poljske, koncert Solidarnost v Hali Tivoli, povezan z izdajo skupnega zbornika Časopisa za kritiko znanosti, Tribune, Mladine in Radia Student, pa je bil sploh eno prvih javnih političnih dejanj tistega mladinskega političnega gibanja, zaradi katerega je Slovenija začela veljati za protikomunistično republiko.

Intervjuja se potemtakem ne da brati skozi postsocialistična očala, ki vidijo v njem pikantno soočenje nekdanjih nasprotnikov ali celo sovražnikov.

Morebiti je bolj pikantno vprašanje, kaj je pri njima z oznako »bivši«. Milan Kučan, bivši komunist, omenja komunizem kot »okostje v slovenski omari« in predlaga izvirno rešitev - okostje bo pobasal v znameniti nahrbtnik in odkorakal, ko mu poteče predsedniški mandat. Adam Michanik pa je tako daleč bivši disident, da povsem pozabi na svoje slovenske kolege in pokadi Kučanu, da je kot vodja komunistične partije prav on odpravil komunizem. Skupno jima je, da sta več kot samo bivša. Sta razbremenjena preteklosti. Zato pa so se s preteklostjo obremenili tisti, o katerih teče pogovor, namreč novopečeni »nekdanji disidenti«, ki so si izdelali nove biografije in strašijo po naših krajih kot postsocialistična verzija Ostapov Benderjev.

In prav tovrstni samozvani sinovi poročnika Šmita so se javili v pismih bralcev s svojimi nasprotovanji in kritikami. Posebej jim gre v nos Kučanova izjava, da bi še enkrat kandidiral le, če bi »skrajna, nacionalistična, celo fašistično usmerjena desnica postala tako močna, da bi to ogrozilo normalen razvoj demokracije v Sloveniji«. Tisti, ki se nad tem javno razburjajo, nasedajo na isto finto kot bralci starodavnega grafita »Kdor to bere, je osel«. Sploh pa ta izjava lahko škodi samo levici. Ravnotežno in oportunistično razpoloženemu slovenskemu volilnemu telesu sporoča, naj na državnozborskih volitvah brez slabe vesti glasuje za skrajno desnico, saj bo potem na predsedniških volitvah oddal glas za levega predsednika, pa bo demokracija obvarovana in ravnotežje ohranjeno.

Jeziti pa bi se morala levica. Če bo na državnozborskih volitvah uspela, Milan Kučan ne bo hotel več kandidirati in predsedniško mesto bo dobila desnica. Če pa želi še naprej Kučana za predsednika, mora najprej na državnozborskih volitvah katastrofalno propasti.

Kar se slovenske levice tiče, je Milan Kučan njen edini pravi disident.

KOMENTAR

Človek človeku Slovenec

Politično barvanje vprašanja, ali so do humanitarne pomoči enako upravičeni vsi begunci, ki jih balkanska kriza izmenično bruha zdaj iz enega nacionalnega prostora zdaj iz drugega, ne more spremeniti preprostega dejstva, da gre predvsem za vprašanje odnosa ljudi do sočloveka v najbolj kruti življenjski stiski. In sodeč po najnovejšem javnem izrekanju, Slovenci premoremo hvalevredno dozo solidarnostnega čuta, ki je povrhu vsega presenetljivo neodvisna od različnih dnevnopolitičnih namigov. A kako si potem razlagati - po mnenju najbolj poklicanih - naš preskromen odziv na apele za zbiranje denarnih sredstev? So sumi, ki jih tudi stroka čedalje pogosteje potrjuje, da o družbenih vprašanjih javno zelo radi izrazimo predvsem tisto mnenje, za katerega menimo, da se od nas pričakuje, upravičeni? Nekaj vendarle kaže, da se zgodba ob vprašanju pomoči beguncem ne ponavlja. Drugače si ni mogoče razlagati dejstva, da se vsaj ena od naših humanitarnih organizacij o zbiranju denarja za iste namene o nas izraža le pohvalno. Morda smo pa v sicršnji radodarnosti in prijaznosti, po čemer naj bi bili tradicionalno prav tako znani, skozi leta samoupravnega zbiranja solidarnostnega dinarja za to in ono, zdaj »ko je treba živeti hitro in racionalno«, preveč otopeli. Za nameček pa še zahtevamo, tako kot drugje po svetu, da naša pomoč služi vnaprej znanim konkretnim namenom. Čisto mogoče. Toda v tem primeru to ni več le naš problem. Nad njim bi se morali prej kot vse drugo zamisliti še oni, ki so nas iz te zamaknjenosti dolžni na vse načine prebuditi, še preden začnejo nad nami obupavati. Ni hudič, da kot dobri organizatorji ne bi iznašli še kakšnega novega načina, če so morda na tuje zglede preveč ljubosumni. Tudi priložnost namreč dela dobrotnika.

Robi Kovšca

ŠENTJERNEJ / PRVI OBČINSKI PRAZNIK

Bogat kulturno-umetniški program

Za obnovo občinske uprave so namenili 10 milijonov tolarjev

SENTJERNEJ - Pred tremi leti je Turistično društvo Sentjernej na dan domačega patrona prvič organiziralo Jernejev sejem. Letos, ko je Sentjernej postal občina, pa je 6850 prebivalcev, ki živijo v 54 naseljih, prvič praznovalo tudi občinski praznik.Prav zaradi tega je bil letošnji kulturno-umetniški program posebno bogat.

V novi občini so po slovesni seji občinskega sveta odprli tudi prenovljene prostore občinske uprave. Za obnovo in opremo stavbe so namenili 10 milijonov tolarjev in pridobili 160 kvadratnih metrov prepotrebnih prostorov, saj je pred tem župan Franc Hudoklin največkrat uradoval kar v svojem avtomobilu. Na sobotni popoldanski povorki po Novomeški cesti so se predstavila vsa društva nove občine. Na prireditvenem prostoru za novo občinsko stavbo je množico obiskovalcev najbolj zanimala predstavitev stare domače obrti - lončarjenje, kovanje, pletenje košev in opletanje steklenic. Vaščani iz Dolnje Stare vasi so prikazali starodavna kmečka opravila - od setve do peke kruha. Pripravili so tudi več razstav, in sicer razstavo kruha, izdelkov ročnih del aktiva kmečkih žena, razstavo dolenjskega sadja in slikarskih del vse premalo znanih domačih umetnikov. Turistično društvo je za večje skupine obiskovalcev organiziralo voden ogled po občini, kjer so si od zunaj lahko ogledali gradove, znamenito kartuzijo Pleterje, nekaj naravnih znamenitosti z značilnimi vinskimi goricami in vinskimi kletmi.

Ob zaključku letošnje poletne turistične sezone na Dolenjskem - z njo so zelo zadovoljni tudi v Krkinih zdraviliščih - so bile še tri večje turistične prireditve. V Dolenjskih Toplicah sta domače turistično društvo in tamkajšnje Krkino zdravilišče pripravila Toplisko noč. V Šmarjeških Toplicah so turistično društvo, osnovna šola Šmarjeta in tamkajšnje Krkino zdravilišče pripravili igre pod dedovo lipo, v katerih se je pomerilo šest vaških ekip. V Šentrupertu v občini Trebnje pa je tamkajšnja Kmečka zadruga v petek in soboto organizirala 4. kmečki praznik.

Jože Žura

NOVICE

Alkohol povzročil nesrečo?

SEVNICA - Čeprav se počasi zaključujejo poletni meseci, ko se na slovenskih cestah zgodi največ prometnih nesreč s smrtnim izidom, je bil tudi minuli vikend črno obarvan. Že včeraj smo pisali o dveh nesrečah, v katerih sta umrli dve osebi. V petek zvečer pa se je v bližini naselja Senovo pri Sevnici zgodila še tretja, ki je prav tako terjala smrtno žrtev. Voznik zastave 101, Stanislav Č. iz Senovega, je vozil skozi naselje z neprimerno hitrostjo. Ravno v tem času je cesto prečkal 73-letni pešec Alojz S. Voznik se je poskusil umakniti v levo, vendar mu to ni uspelo. Trčil je v pešca, ki je podlegel poškodbam že na kraju nesreče. Pri preizkusu alkoholiziranosti voznika pa je, po poročilu policistov, alkotest pokazal kar 2, 43 promila alkohola. **(Z. P.)**

Pomor rib

MURSKA SOBOTA - V petek so prebivalci naselij Veščica in Pristava opazili večje število poginulih rib v reki Ščavnici. Po prvih ocenah ribiške družine gre za približno dvesto kilogramov različnih rib. Po obvestilu o pomoru so si kraj ogledali tudi policisti in inšpektorica ministrstva za okolje in prostor. Vzroki, zaradi katerih je prišlo do pomora, bodo znani po opravljeni analizi vzorcev vode. **(Z. P.)**

NOVICE

Neuspel atentat na francoski vlak TGV

PARIZ (dpa) - Malo je manjkalo, pa bi neznancem uspelo izvesti bombni atentat na francoski vlak TGV. Predstavnik pariške policije je včeraj sporočil, da so na progi Paris-Lyon našli eksplozivno telo, ki pa ni eksplodiralo le zato, ker je odpovedal sprožilni mehanizem. Bomba je bila narejena iz plinske jeklenke, napolnjene s 25 kilogrami eksploziva. Francoska policija zdaj preverja, ali obstaja povezava med tem napadom in zadnjima dvema bomnima atentatoma v Parizu, kjer sta bili prav tako uporabljeni plinski jeklenki. Za ta dva napada so osumljeni alžirski skrajneži. Sprožilni mehanizem bombe na progi vlaka TGV je bil naravnan tako, da sproži eksploziv, ko pripelje mimo vlak. Nevarno plinsko jeklenko so našli šele po tem, ko je že nekaj vlakov peljalo mimo nje.

V Somaliji ni več sledu o premirju

MOGADIS (Reuter) - V soboto ponoči so se ob razmejitveni črti v somalski prestolnici vneli siloviti spopadi med pristaši Mohameda Faraha Aidida in njegovega rivala Alija Mahdija Mohameda. V topniškem in pehotnem obstreljevanju je življenje izgubil Aididov poveljnik na tem območju, na obeh straneh pa je bilo več ranjenih. Razmere v Somaliji so se zaostrile po tem, ko je Aidid oznanil, da je sestavil novo vlado. Ali Mahdi je za kršitev premirja iz leta 1992 obtožil sovražnega poveljnika in dejal, da je povsem pripravljen na vojno. Pozval je tudi Združene narode, naj posredujejo pri rešitvi dvanajstih pakistanskih pripadnikov modrih čelad, ki jih ima Aidid že več mesecev zaprte zaradi nezakonitega ribarjenja.

Kitajski delavci sprejeli udeleženke foruma žensk

PEKING (Reuter) - Stotine kitajskih delavcev je v roza srajčkah izreklo dobrodošlico ženskam, ki so včeraj dopotovale v Peking na forum ZN o ženskah. Danes naj bi se v kitajski prestolnici zbralo kar 18 tisoč udeleženk zborovanja, med njimi tudi dvesto Američan pod vodstom prve dame Hillary Clinton. »Kitajci se resnično trudijo,« je izjavil eden izmed organizatorjev ob pogledu na prijazne moške z zastavicami v pastelnih barvah, ki so v čisti angleščini udeleženke seznanjali z urnikom foruma, jim pojasnjevali menjalne tečaje, razkazovali mestne znamenitosti, urejevali hotelske procedure in delili propagandne materiale.

Hudi spopadi v Afganistanu

ISLAMABAD (dpa) - Boji med enotami afganistanskega predsednika Rabanija in silami nekdanjega predsednika vlade Hekmatjarja so se včeraj vnovič razvneli s vso silovitostjo na vzhodu glavnega mesta Kabul. Rabanijeve sile skušajo prevzeti nadzor nad neko elektrarno in glavno prometnico v Pakistan. Hkrati so enote Talebanov, do zob oboroženih muslimanskih vernikov iz Pakistana, na jugovzhodu Afganistana začele protiofenzivo, s katero skušajo preprečiti napredovanje vladnih sil v Kandahar, kjer imajo svoje oporišče. Po lastnih navedbah so Talebani ubili 250 in zajeli 85 vladnih vojakov. Talebani in sile Hekmatjarja naj bi po nekaterih virih pripravljali nove napade na jugu in vzhodu Kabula.

BOSNA IN HERCEGOVINA

Boj za odstotke

Holbrooke mešetari z ozemlji

SARAJEVO - Če je ameriški odposlanec Richard Holbrooke podrobno preučil Izetbegovićev mirovni načrt v dvanajstih točkah, ni prav nič čudnega, da je možnosti za konec 40 mesecev trajajoče vojne na ozemlju nekdanje Jugoslavije ocenil kot »zelo majhne«. Holbrooke se bo z bosanskim predsednikom že danes sešel v Parizu na prvih pogovorih, odkar so Združene države v začetku tega meseca pospešile mirovni proces.

Bosanski Srbi bodo branili sleherni košček ozemlja, ki so ga zasedli (Telefoto: AP)

Prav tako kot posredniki pred njim je tudi Holbrooke razpet med zahteve bosanskih Srbov, ki želijo priznanje v vojni zasedenih ozemlj, in bosansko vlado, ki uživa moralno podporo ZDA.

Zelo ironično je, da so najbolj nepopustljive Izetbegovićeve zahteve zrcalna slika nekdanjih zahtev Washingtona. Vlada v Sarajevu namreč želi popolno suverenost in ozemeljsko integriteto, čeprav Srbi nadzorujejo 70 odstotkov Bosne. Karadžić je še pred nekaj dnevi zahteval 64 odstotkov domovine, diplomati pa so prepričani, da bi pristal tudi na 57. To je še vedno veliko več kot 49 odstotkov, kolikor jim je namenila skupina za stike - z opozorilom, da je to edina možnost. Karadžić je ponudbo zavrnil in jo še vedno zavrača, v Sarajevu pa so jo po ostri parlamentarni razpravi le sprejeli. »Novi zemljevid notranje delitve Bosne ne sme biti niti kakovostno niti količinsko manj ugoden od tistega, ki ga je predlagala skupina za stike,« je Izetbegović izjavil pred odhodom v Pariz.

Diplomati menijo, da bi bosanski predsednik sklenil tudi manj ugoden sporazum s srbskim predsednikom Miloševićem, ki kljub vztrajnim prošnjam mednarodne skupnosti še ni priznal vlade v Sarajevu, nikakor pa ne z bosanskimi Srbi, obtoženimi vojnih zločinov. Holbrook upa, da bo z uravnoteženo uporabo sistema »korenčka in palice« vendarle spravil obe sprte strani za pogajalsko mizo, vendar pa priznava, da je za uspeh le malo možnosti. Srbi se bodo ozemlju odpovedali le v zameno za mednarodno prizanje, ki ga bodo težko dobili, Muslimani pa si bodo v primeru neuspešnih pogajanj skušali zagotoviti pomoč ZDA, ki bi jim omogočil uspešno vojskovanje. Izetbegović bo zato danes od Holbrooka zahteval takojšnjo odpravo embarga na uvoz orožja, več človekoljubne pomoči mednarodne skupnosti in ostrejše ukrepe za separatistične Srbe.

Holbrooke je že včeraj bosanske Srbe opozoril, da bo Nato »silovito« posredoval, če v tednu al dveh ne bo prišlo do pomembnega napredka v mirovnem procesu. Dodal je, da bo moral Slobodan Milošević v teh dneh sprejeti kar nkaj izredno težkih odločitev. »T«ko ali drugače bo Nato odigral odločilno vlogo. Ali bo pomagal pri umiku ZN, ali pa bo aktivno posredoval. Niti enega si Srbi ne želijo, zato menim, da bodo spoznali, da je prišal čas za mirovni sporazum,« je povedal Holbrooke.

Kurt Schork / Reuter

BLIŽNJI VZHOD

Izraelske oblasti nočejo odpraviti zapore Jeriha

Vlada v Jeruzalemu zahteva, naj PLO izroči dva pripadnika Hamasa, domnevno odgovorna za pokol v Jeruzalemu

Jeruzalemski policisti so poostrili nadzor na avtobusih (Telefoto: AP)

JERUZALEM (Reuter) - Izrael včeraj ni odpravil zapore meje z Jerihom, avtonomnim palestinskim območjem na Zahodnem bregu; nedvomno zato, da bi lahko še naprej izvajal pritisk na PLO, ki noče predati dveh pripadnikov gverilskega krila organizacije Hamas, ki naj bi bilo odgovorno za nedavni bombni napad na izraelski avtobus, v katerem je umrlo pet ljudi.

Palestinski predstavniki so sporočili, da so njihove oblasti na procesu pred vojaškim sodiščem že obsodile dva pripadnika Hamasa na dolgoletno zaporno kazen. Abdel Madžid Dudin in Rašid Khatib sta po izraelskih informacijah zagotovo sodelovala v pripravah na omenjeni atentat in se pozneje zatekla v Jeriho, da ne bi prišla v roke izraelski policiji. Menda se je za ohranitev zaprtja meje z Jerihom odločil sam premier Jicak Rabin, ki meni, da se je palestinsko sodstvo prenaglilo. Obstaja utemeljen sum, da je tako hitro prišlo do sojenja le, ker Palestinci niso hoteli predati atentatorja izraelskim oblastem.

Ameriško veleposlaništvo v Izraelu je včeraj pozvalo svoje državljane, naj ne uporabljajo izraelskih javnih prevoznih sredstev in naj se izogibajo avtobusnih postajališč, saj jim oblasti ne morejo zagotoviti varnosti. Američani so sporočili, da so muslimanski skrajneži, odkar je bil leta 1993 podpisan mirovni sporazum, ubili približno osemdeset Izraelcev in tujih turistov.

Izarelski zunanji minister Simon Peres se je včeraj v Akabi sešel z jordanskim kraljem Huseinom. Do srečanja je prišlo, da bi državi, ki sta lani oktobra podpisali mirovni sporazum, še bolj utrdili sosedske in prijateljske odnose.

RUSIJA PRED PARLAMENTARNIMI VOLITVAMI

Duma je sama sebi namen

MATHIAS BRÜGGMAN, DIE WELT

MOSKVA - V Rusiji je trenutno registriranih že 262 različnih političnih strank. Pred petimi leti so se o tem, ali smejo poleg vsemogočne komunistične partije obstajati tudi druga politična združenja, le pogovarjali. Ali je to morda posledica tolikšne želje po demokraciji? Za volilce velesile med Pacifikom in Baltikom bi to težko trdili: napovedanih parlamentarnih volitev 17. decembra se namerava gotovo ali verjetno udeležiti le 37 odstokov volilcev. Stiriindvajset odstokov ljudi sploh ne bo šlo na volišča, 31 odstokov pa se jih še ni odločilo.

V Rusiji se je še hitreje kot na Zahodu razširila politična apatija, zato so spremenili volilni zakon in tako je zdaj za veljavnost volitev potrebna le še 25-odstotna udeležba, prej pa je ta meja znašala 50 odstokov. Tolikšno število novih strank v bistvu ni presenetljivo za posttotalitarno državo. Tudi v Španiji je na prvih volitvah po Francovi smrti nastopilo kar tristo strank.

Razloge za nezadovoljstvo s politiko v Rusiji je treba iskati tudi v negativnih izkušnjah z demokracijo in tržnim gospodarstvom: množična beda, inflacija, kaos, kriminal in korupcija. Vse to je seveda obstajalo že za časa Sovjetske zveze, toda šele z »glasnostjo« Gorbačova so te stvari prišle v rusko javnost.

V dumi, spodnjem domu ruskega parlamenta, ki je bil izvoljen decembra 1993, ne mine dan, da ne bi prišlo do pretepov, kričanja, trganja zastav, strelov iz vodne pištole... Od prvega zasedanja dume 11. januarja 1994 je 444 poslancev izvedlo 6500 glasovanj, trikrat so glasovali o nezaupnici vladi in enkrat so skušali odstaviti predsednika Jelcina. Pogosto se je dogajalo, da so bila glasovanja veljavna le zato, ker so navzoči poslanci pritiskali glasovalne gumbe odsotnih članov dume.

Obseg sredstev, ki je namenjen za poslance in njihove zaposlene, nameravajo prihodnje leto s 179 milijard rubljev (60 milijonov mark) povečati na 740 milijard. Številni ruski poslanci so zamenjali frakcijo ali pa celo ustanovili svojo. Ob prvem zasedanju dume je obstajalo osem frakcij, zdaj pa jih je enajst. Poleg tega pa so v ruskem parlamentu zdaj še tri poslanske skupine, razmerje moči pa je ostalo nespremenjeno: moskovski analitiki so v dumi »izsledili« 256 nasprotnikov in 188 zagovornikov reform.

Liberalni ruski časopis Izvestija je o ruskem parlamentu zapisal: »Duma nima nobenega vpliva na politični ali ekonomsko-socialni razvoj Rusije.« Dumi štejejo v dobro to, da lahko sploh deluje v razmerah, ko vlada izredno avtokratični predsedniški sistem. Poglavar Kremlja lahko brez dume sprejema pomembne odločitve. Tudi pohod v Čečenijo se je začel brez njegovega soglasja.

O novi sestavi ruskega parlamenta je doslej le malo znanega. Velik delež bodo imeli komunisti, ki so se povezali s kmečko stranko, sledi stranka reformatorja Gregorja Javlinskija in po naročilu Kremlja ustanovljeni blok premiera Viktorja Černomirdina. Vse manj podpore pa uživajo skrajneži Žirinovskega ali nekdanjega premiera Gajdarja, ki vodi stranko »demokratične izbire Rusije«. Povsem nejasno je, kako se bo odrezala skupina pod vodstvom Ivana Ribkina, ki jo prav tako podpira Jelcin. Le demokrati so povsem skregani med seboj in si bodo verjetno le medsebojno odvzemali glasove. Zdaj je odvisno le še od tega, ali se bo izšel račun Kremlja, ki želi z dvema sredinskima blokoma odvzeti glasove levim in desnim skrajnežem.

3. SREČANJE TURŠKIH DRŽAV

Moskva bo z zanimanjem spremljala vrh v Kirgiziji

ANKARA (dpa) - Rusija s precejšnjo mero nezaupanja spremlja tretji vrh držav turških narodnosti, ki se bo začel danes v Biškeku, glavnem mestu Kirgizije. Konference se bo udeležila Turčija in pet držav Skupnosti neodvisnih držav (SND): Azerbajdžan, Kirgizija, Turkmenistan, Kazahstan in Uzbekistan.

Moskva se namreč boji »panturških« ambicij Ankare na območju osrednje Azije. Ruskija se je zavzela proti regionalnim združenjem na etnični ravni. Turški predsednik Demirel je skušal preprečiti tovrstne strahove Rusije: »Rad bi poudaril, da geografsko območje teh držav ni območje turškega vpliva, temveč območje sodelovanja, medsebojne podpore, stabilnosti in miru.« Drugi turški politiki poudarjajo, da znova obujene zgodovinske povezave z nekdanjimi sovjetskimi republikami ne nameravajo uporabiti proti političnim in gospodarskim interesom Rusije na tem območju. Turčija ima s temi petimi osrednjeazijskimi državami skupne zgodovinske ter kulturne korenine in je bila ena prvih držav, ki je po razpadu Sovjetske zveze z njimi vzpostavila diplomatske stike. Turška gospodarska izmenjava s temi petimi državamu znaša že 640 milijonov dolarjev.

Na vrhu v Biškeku se bodo delegacije teh šetih držav pogovarjale o začetku gospodarskega sodelovanja in o skupnem stališču do regionalnih in mednarodnih vprašanj. Na dnevnem redu bodo tudi krize in vojne v Tadžikistanu, Afganistanu in Bosni. Turčija pa ima še posebno željo: rada bi postala končna postaja naftovodov, po katerih bosta v Evropo pritekala nafta in zemeljski plin. Toda s tem bo postala konkurentka Rusiji, ki ima isti cilj.

NOVICE

Elton John ponovno v Disneylandu

Elton John in Tim Rice bosta spet združila skladateljske moči pod Disneyevo zastavo. Skupaj sta že napisala glasbo za oskarjevca The Lion King, tokrat pa bosta pokazala svoje znanje ob predelavi Verdijeve opere Aide, ki bo naslednji risani film izpod peres Disneyevih risarskih mojstrov.

U2 vodijo po zaslužku

U2 so še vedno največji glasbeni zaslužkarji na Irskem, čeprav je njihov status nekaj časa ogrožala skupina The Cranberries. Viri znotraj industrije poročajo, da so Bono in fantje lani zaslužili nekaj več kot petnajst milijonov dolarjev, od česar jim je po plačilu davkov ostalo nekaj manj kot deset milijonov. Na Irskem so novinci leta so najstniški idoli Boyzone z 250.000 vnaprej prodanimi izvodi njihovega debitantskega albuma.

Življenje je drama

Zapleteno življenje rokerice Courtney Love je postalo tema gledališke predstave. Žena lani nesrečno preminulega pevca Nirvane Kurta Cobaina je po njegovi smrti več mesecev preživela ob ekranu računalnika in si z ljudmi izmenjevala elektronsko pošto. Teksti so navdahnili newyorško režiserko Elyse Singer, rezultat njene fascinacije s kiberkulturo je ugledal luč sveta v dramski obliki. Drama Love In The Void (Ljubezen v praznem) je premiero doživela prejšnji teden, Elyse Singer pa pravi: "Poštna sporočila, ki jih je Courtney dobivala po Internetu, se mi zdijo kot gledališka drama. Presenečena sem bila nad poetičnostjo Courtneyinega jezika."

Keanu Reeves na rokerskem odru

Filmski zvezdnik Keanu Reeves ni prvi, ki je osnoval rock zasedbo, gotovo pa je eden najbolj popularnih. Nastop njegove skupine The Dog Star v znanem klubu House Of Blues si je ogledala množica ljudi iz hollywoodskih krogov, med njimi kar nekaj najbolj zvenečih imen tega trenutka, kot Danny DeVito, Tom Hanks, Sandra Bullock, Rosanna Arquette in Ellen Degeneres. Keanu poje in igra kitaro v sicer precej trdo zvenečem rokerskem bendu - sam pravi, da se zgleduje po novih punk-rock zvezdah Offspring.

Rime za rešetkami

Čeprav ga od svobodnega življenja ločijo še štiri dolga leta, rapper Tupac Shakur ne počiva. Novi videospot režira kar iz zapora, kjer prestaja štiriinpolletno kazen zaradi spolnega napada. Posneti so mu ga pomagali prijatelji rapperji Dr. Dre, Coolio, Salt & Pepa, Ice T, Warren G, Treach in člani skupin En Vogue, Digital Undergrount in Cypress Hill. Videospot se imenuje Temptation, vsi glavni kadri pa so bili posneti v Los Angelesu in okolici.

Metamorfoze plesnega kralja

Včasih tudi zvezdniki ne morejo dobiti vsega, kar si želijo. Michael Jackson lahko, toda viri vedo povedati, da vedno težje živi v precepu med zahtevami svoje žene Lise Marie Presley, ki si želi moža, ki bi jo spominjal na očeta, in svojimi željami. Michael se bo verjetno v kratkem spet ulegel na mizo plastičnega kirurga, ki mu bo na željo boljše polovice s štirimi posegi spremenil obrazne poteze tako, da bo čim bolj podoben Elvisu Presleyu.

Telefonski terorist na letalu

DJ veteran, jungle producent in trenutno zelo zaželen remikser Goldie si z obnašanjem na letalu prislužil doživljenjsko prepoved letenja z letalsko družbo British Airways. Kljub prepovedi je pred vzletom dvignil slušalko mobilnega telefona, kar je povzročilo zaplete z instrumenti v pilotski kabini. Ker pogovora ni hotel prekiniti, je bil ob glasnem kletju pospremljen iz letala na trdna tla, kjer se je lahko vsaj vljudno poslovil od klicatelja.

Novi rock pridobiva zamah

Nekaj slabim sezonam navkljub slovenski rokerski festival Novi Rock še vedno stoji. Strokovna žirija je že določila imena slovenskih skupin, ki so se uvrstile v ožji krog morebitnih nastopajočih na tem septembrskem festivalu. Nastopili bodo A je to!, ki bodo pred dogodkom še izdali malo CD ploščo, Skytower, Interceptor, Dicky B. Hardy, Ksenija Jus in Psycho Path. Med naštetimi so predvsem rokerji, ki so že med letom pokazali dovolj zagona in izkušenj pri odrskem nastopanju, medtem ko se o tradicionalnem tujem gostu še ne govori.

INDUSTRIJSKI ROCK POD SLOVENCI / COPTIC RAIN

Ura je odbila enajst

LJUBLJANA - Eleven:eleven je naslov drugega albuma ljubljanskega dua Coptic Rain, ki je že pred dvema letoma z velikim številom v Nemčiji prodanih izvodov diskografskega debuta pokazal, kje je njegovo mesto na evropskem glasbenem prizorišču.

Druga imena, pod katerimi nastopata multiinstrumentalist Peter Penko 8kitara, tolkala, klaviature, sampler) in pevka Katarina Radman, so Cyberbass, April Nine in Godgarten, njune projekte pa bi težko postavili na skupni glasbeni imenovalec. Medtem ko so April Nine ambientalen projekt, najbolj znan po glasbi za TV nadaljevanko Dedišćina sončnih bogov, Cyberbass tehno-plesni oddelek, so Coptic Rain na najsilovitejšem koncu spektra njunega ustvarjanja. Z debitantskim CD-jem Dias Irae, Dnevi jeze, so se pred dvema letoma uvrstili v prvo ligo evropskega industrijskega metala, žanra, kamor spadajo zadnje čase izredno uspešni Nine Inch Nails, Ministry in Die Krupps. Tuji kritiki pripisujejo skupini veliko prihodnost predvsem zaradi Kartineinega prodornega glasu, ki se mu na letošnjem izdelku 11:11 občasno pridruži še popačeni Petrov vokal. V tribalne sklrivnosti že uvedeni poslušalci bodo na plošči našli vsaj eno poslastico za svoja ušesa - priredbo skladbe "Sweet Home Under White Clouds" pogansko-gostske britanske skupine Virgin Prunes. Poslušalci, ki stremijo za osnovnejšim zvokom, se lahko navdušujejo nad pristno rokersko udarnostjo, mestoma popreprošćeno z dosežki moderne glasbene cybertehnike, mestoma zakomplicirano s preobilico idej.

Glavno sporočilo skupine je pozitivno, s fanatično odklonilnim stališčam do mamil, nasilja in svobodnega seksa, posredovano pa je skozi na trenutke do nerazpoznavnosti popačen vokal pevke Katrin, ki je tudi avtorica vseh besedil in koproducentka.

Z albumom Eleven:Eleven se ljubljanski duo počasi prebija v središča svetovnega glasbenega dogajanja. Te dni je bil v režiji Petra Vezjaka (Laibach, April Nine, Paracelsus) dokončan video za skladbo The Moment, prikazovanje pa lahko pričakujemo na televizijskih programih MTV Europe, MTV America, Viva Tv in VH-1.

Coptic Rain v koncertni postavi

Noč v Krškem

KRŠKO - Kronisti vedo povedati, da je skupina k.u.t. GAS na slovenski sceni prisotna že dve leti, številni koncerti, ki jih je trinajstčlanski ansambel izvedel v polnih dvoranah, pa pričajo o izredni energiji in izkušenosti te vrhunske slovenske soul-groom-boogie-funk skupine.

K.u.t. GAS so zasedba, ki se ne zadovolji s preigravanjem starih klasik, temveč se trudi, da bi duha petdesetih, šestdesetih in sedemdesetih nedotaknjenega prenesla v devetdeseta. Velik korak v tej smeri pomeni pred nedavnim posneta CD plošča z naslovom Erotika, ki značilen zvok dolguje tonskim mojstrom Radia Slovenija in studia Kif-Kif. Trinajsterica bo svoj celoten opus preigrala na uradnem promocijskem koncertu 2. septembra v Krškem, da pa resnično gre za skupino s preteklostjo in prihodnostjo, priča seznam glasbenih gostov. Poleg k.u.t. GAS bodo v Krškem nastopili še Demolition Group, Orleki, Soča blues band in Pero Lovšin z Vitezi obložene mize. Prireditev bo ob 17. uri slovesno otvoril Sašo Hribar.

Klasika alternativnega rocka v Ljubljani

LJUBLJANA - V slovensko prestolnico bodo drugega septembra že četrtič tresčili alternativni rokerji The Swans iz New Yorka. Skupina, ki je na silovit in skrajen način sooblikovala in preoblikovala podobo rocka v osemdesetih, bo zvočni napad tokrat uprizorila v soboto, drugega septembra ob 20.00 v preddverju Križank.

The Swans so se do statusa ugledne rokerske skupine povzpeli sredi osemdesetih s trojico albumov, ki še danes štejejo za klasiko temačnega, industrijskega zvoka. Plošče "Cop", "Filth" in "Greed" so pustile močan odtis na takratni newyorški alternativni sceni. Zasedba je preživela nekaj slabih let na prelomu desetletja, ko sta glavna protagonista, pevec Michael Gira in pevka Jarbo ostala v skupini sama, punk revival zadnjih let pa je dodobra vzvalovil površino svetovne rokerske produkcije, tako da sta na enem nostalgičnih valov do leta 1995 prideskala v vsem nekdanjem sijaju.

Novemu albumu z naslovom "The Great Annihilator" so se že poklonili številni nekdanji in novi oboževalci tega radikalnega dua, o njegovi pomembnosti pa priča tudi veliko število glasbenih gostov. Sodelovali so člani Ministry, Prong, Killing Joke, Revolting Cocks, Pigface in Foetus, torej skoraj vsi najpomembnejši izvajalci industrijskega rocka ki je bil v osemdesetih ena pomembnejših glasbenih zvrsti.

Michael Gira in klasično izobražena pevka in klaviaturistka Jarbo se tudi v živo ne ločita od pomoči glasbenikov iz drugih zasedb. Na turneji, v okviru katere ju je pot zanesla tudi v Ljubljano, ju spremljajo odlični instrumentalisti iz skupin Ministry, American Music Club in Iggy Pop Banda. Ljubljana bo eden redkih srednjeevropskih krajev, ki se bodo tresli v ritmu težkih industrijskih vibracij newyorčanov The Swans, obiskovalce pa bo v temačno vzdušje vpeljala angleška skupina Cornershop.

IZŠLO JE / PLOŠČE

Guru - Jazmatazz Volume 2: The New Reality

Jazz/rap, prodaja Cosmopolis, 2900 sit

Guru ni kakšen nadobudni student sitarja, ki bi se po večletnem študiju v Indiji vrnil in svojim prijateljem težil o globokih spiritualnih doživetjih, ki jih je doživel na tamkajšnjem podkontinentu in zahteval od njih takojšnje spreobrnjenje v hinduizem, ampak skoraj tridesetletni newyorški rapper, ki si svoj vzdevek v svetu rim definitivno zasluži. Bivši negativec z gangsterskimi ambicijami, vodja gangsta-rap skupine Gangstarr je že pred dvema letoma presenetil z odličim albumom Jazzmatazz 1, na katerem je svoje enkratne rapperske sposobnosti križal z virtuoznostjo nekaterih najboljših svetovnih jazzistov in si prislužil mednarodno kritiško priznanje. Danes je tu nadaljevanje tega izredno dobro zamišljenega projekta, v katerem Guru ob pomoči številnih gostov, med njimi Chaka Khan, Meshell Ndegeocello, Courtney Pine, Ini Kamozeja, Donalda Byrda in še približno dvajsetih zvezdniških gostov jazzovski publiki dokazuje, de je hip-hop jazz v pravem pomenu besede in da je torej rapperjevo besedno izvajanje samo oblika proste ritmične improvizacije, ki ima lahko smisel tudi v kontekstu pop skladbe. Poleg tega imata rap in jazz skupne črnske korenine, tako da bi imel Guru vso pravico reklamirati svojo ploščo kot zadnji, ultimativni rap dosežek - po njem bo samo še jazz.

Volume 1: Wasted

Dvojni kompilacijski CD, plesna glasba, uvaža Dallas, naprodaj v boljših trgovonah s ploščami, 3700 sit

Volume je dobro stoječ angleški glasbeni časopis, katerega lastnik se je domislil, da bo mnogo laže pokrivati razgibano angleško glasbeno sceno, če ustanovi kar založbo. Prvi sadovi so dvojni CD-ji Wasted, ambiciozni projekti, ki hočejo podati točen presek določenega segmenta angleškega pop prizorišča, pa naj bo to klasična lahka popularna glasba, kakšna progresivna oblika techna ali bledi angleški kitarski pop. The Best Of Volume 1 se ukvarja z različnimi vidiki umetne plesne glasbe, od starodavnih hitov The Orb (Reefer Spin In The Galaxy) in The Shamen (Hyperreal) na prvem disku do novejših imen iz trip-hop okolja na drugem disku. Takšna kompilacija je primerna bodisi za popolne začetnike na tem področju, ki jih zanima fenomen "rave-a", pa bi se pred kemičnim izletom radi s svojim telesom posvetovali v dosegu domačih stereo naprav, bodisi fanatikom, ki jim ne originalne ne remiksane verzije skladb niso dovolj in ne bodo nehali kupovati, dokler ne zberejo vseh remiksov skladbe, ki jim je všeč. Albumskih verzij na tej dvojni kompilaciji namreč skoraj ni, že tako tekoče ritmične podlage dobrih plesnih skladb pa so še dodatno utekočinili znani DJ-ji, sicer duhovni vodici londonskega plemena plesalcev.

A LIGA / BREZ PRESENEČENJ V PRVEM KOLU

Juve in Lazio razpoložena Milan tesno, a zasluženo

Štirje goli prvakov in Zemanovih fantov, Milan 2:1 v Padovi Inter se je namučil z Vicenzo - Parma ob zmago v zadnji minuti

RIM - V edinem »pravem« srečanju prvega kola sta si v Genovi Sampdoria in Roma prijateljsko razdelili točki. Srečanje je bilo sicer dokaj zanimivo, vendar pa ne na preveč visoki kakovostni ravni. Sampdoria je povedla z golom Francoza Karembeuja v 22. minuti, toda veseleje domače ekipe je trajalo le dve minuti, saj je Branca v 24. minuti pretno izkoristil nesporazum v domači obrambi in postavil končni izid srečanja.

Na splošno bi lahko rekli, da je bilo presenečenj malo, potrdil mnogo: prvo kolo A lige je v glavnem sledilo vsem napovedim, ki smo jih morali v zadnjih dneh prenašati v velikih količinah. Juve odličen, Lazio običajno golgetersko razpoložen in z manj težavami v obrambi, Fiorentina prav tako, tradicionalno mučni prvi nastop Interja, Milan neukrotljiv. Prerokbam se je izneverila samo Parma, ki pa je zmago izpustila iz rok šele v zadnji minuti. Drugače tudi ni moglo biti, saj so si z izjemo »big-matcha« med Sampdorio in Romo stale nasproti dobre in manj dobre ekipe.

Kdor je napovedal, da je letošnja inačica Juventusa še solidnejša od lanske, se najbrž ni zmotil. Državni prvaki so lagodno odigrali prvi polčas, ki so ga zaključili z minimalnim vodstvom, za katerega je poskrbel novi nakup Jugović, kar je novo potrdilo, da si kupoprodajna borza zasluži oceno deset. V drugem delu je Cremonese takoj izenačil z edinim strelom v vrata, ki ga je uspel izvesti dotlej. In še to je bil prosti strel - znak, da je kljub odhodu stebra Kohlerja obramba še vedno izredno solidna. »Crno-beli« so takoj pritisnili na plin in stvari so se spet zasukale v pravo smer: dva gola Ravanellija (eden po dvomljivi enajstmetrovki) in zaključni pečat Deschampsa - prijetno potrdilo, da so lanski bojevniki pripravljeni še na eno uspešno sezono.

Tudi Lazio je stari Lazio z neustavljivim napadom, a letos tudi precej zanesljivejšo obrambo. Zeman dobro ve, da letos nekaj mora zmagati, tisti »nekaj« pa bi lahko bil, zakaj ne, tudi scudetto. Kljub temu, da so na klopi sedeli nič manj kot Rambaudi, Winter in Casiraghi, je Lazio proti Piacenzi igral odločno že od samega začetka, a uspel prebiti led šele proti koncu prvega polčasa s Signorijem, ki je izkoristil slabo nastavljeno »off-side« zanko gostov. Drugi polčas je bil pravo razkazovanje nogometnih veščin, saj so Rimljani na veliko proizvajali in zapravljali priložnosti, tri (dve z Espositom in eno s Casiraghijevo enajstmetrovko) pa le izkoristili. Častni gol Piacenze (Caccia) je bil seveda dokaj skromen obliž.

Glede na kakovostna tekmeca in po pričakovanju dopadljivo igro so se najbolj uživali gledalci v Firencah, kjer je Fiorentina s klasičnim 2:0 ugnala Torino. V prvem polčasu sta obe ekipi igrali dokaj odprto in imeli tudi nekaj zrelih priložnosti za gol. V nadaljevanju je Torino strnil obrambne vrste in začel resneje razmišljati o tem, da bi iz Toskane odnesel točko. Kazen pa je bila za vogalom, saj je po samih desetih minutah zadel v polno, prvič v A ligi, mladi Banchelli, ki je ne bodi len »ognjenemu krstu« takoj nazdravil še z drugim golom.

Interjevi navijači se gotovo spominjajo marsikaterega spodrsljaja »črno-modrih« proti slabšim ekipam prav v uvodnem srečanju. Skromne predprventvene tekme, »sivoglede« napovedi, skromen nasprotnik (Vicenza): vse je dalo slutiti, da se bodo nad Bianchijem oblaki zgrnili kar takoj. In po dobri polovici tekme je tako vsekakor kazalo, saj je Inter z veliko težavo prebijal urejeni obrambni zid Vicenze, ki je v najvišji ligi zaigrala prvič po šestnajstih letih. Ganz in Del Vecchio sta pokazala ostrino... žegnane vode, novi kapetan Nicola Berti je zaigral medlo, še dobro, da je v vratih bil Pagliuca, ki je preprečil marsikatero »hudodelstvo« gostov. Tedaj je pričakovanja upravičil zadnji prišlec Roberto Carlos, ki je z raketo iz prostega strela vendarle uspel spraviti žogo v mrežo. Ni treba posebej poudarjati, da 60 tisoč navijačev na San Siru ni bilo pretirano zadovoljnih s svojimi ljubljenci.

Še kako veseli pa so lahko v drugem mestnem taboru - pri Milanu. Roberto Baggio? Savičević? Ne eden, ne drugi, pač pa predvsem George Weah, Liberijec (ali Francoz, če vam tako lepše zveni) je bil v Padovi junak prvega dejanja sezone, ki naj bi bila preporod »hudičev«. Bivši igralec Paris-St. Germaina je takoj pokazal, da med oblaki nima tekmecev. Po predložku Baggia je skočil najvišje in žoga je presenetila Bonaiutija. Padova se ni predala, zaigrala na nož in tudi uspela izenačiti z Amorusom. Tedaj se je tudi »starček« Baresi spomnil, da če že ni več tako zanesljiv v obrambi, mora v napadu prispevati večji delež: po dolgi podaji Albertinija si je žogo s prsmi in stegnom nastavil v slogu najboljšega Van Bastna in tudi strel ni bil nič manj lep od takih, ki jih sproščajo veliko žlahtnejše (napadalčeve) noge. Sicer pa, vsak strel je dober, da le konča v mreži. In Baresiju je to uspelo.

Od najbolje kotiranih ekip se je uspeh torej izmuznil le Parmi, resnici na ljubo pa je tudi nasprotnik (Atalanta) bil kar precej zahteven. V Bergamu je srečanje vseskozi bilo izenačeno, zdaj eni, zdaj drugi so dajali vtis, da si močneje želijo gola, slednjič pa se je sreča, v obliki prostega strela Stojčkova nasmehnila Parmi. Kljub temu, da je do konca manjkalo slabe četrt ure so se Mondonicovi fantje pogumno vrgli v napad in svoje napore kronali prav v zadnji minuti, ko se je Vieri kot prvi pognal na kratko odbito žogo Buccija.

Manj doneče sta bili predstavljeni tekmi med Barijem in Napolijem ter Udinesejem in Cagliarijem. Prvo sta poživila dva gola, od katerih je Barijev bil sploh prvi v prvenstvu (strelec Protti pa bo domov odnesel 1000 steklenic vina iz Pescare in stot medu, ki mu ga je daroval čebelar Gigi Nardini iz Cedada), Napolijev iz enajstmetrovke v zadnjih minutah srečanja pa argument vnetih prerekanj.

Drugo je osvetlil osamljeni žarek Bierhoffa. Udinese je proti zaprtemu nasprotniku (seveda, saj sedi na Cagliarijevi klopi mojster »catenaccia« Trapattoni) zaigral brez večjih idej, v 55. minuti pa je novi nakup pokazal, da bo v boju za obstanek še kako koristen.

Sledili so sicer navali Sardincev, katerim pa po uri preživeti pred lastnimi vrati na nasprotnikovi polovici ni šlo najbolje od rok.

Giuseppe Signori je dosegel vodilni gol za Lazio (Telefoto AP)

Ravanelli (v sredini) je bil dvakratni strelec za Juventus (AP)

Tako v 1. kolu

IZIDI: Atalanta - Parma 1:1, Bari - Napoli 1:1, Fiorentina - Torino 2:0, Inter - Vicenza 1:0, Juventus - Cremonese 4:1, Lazio - Piacenza 4:1, Padova - Milan 1:2, Udinese - Cagliari 1:0, Sampdoria - Roma večerna tekma.

VRSTNI RED: Juventus, Lazio, Fiorentina, Milan, Inter in Udinese 3, Atalanta, Parma, Bari, Napoli 1, Sampdoria, Roma, Vicenza, Cagliari, Padova, Torino, Piacenza in Cremonese 0.

PRIHODNJE KOLO (10. 9.): Cagliari - Lazio, Cremonese - Sampdoria, Milan - Udinese, Napoli - Padova, Piacenza - Juventus, Roma - Atalanta, Torino - Bari, Vicenza - Fiorentina, Parma - Inter

Totocalcio

PRAVILNA NAPOVED: XX1 111 2X1 2X11; DOBITKI: 13 (10.375 dobitnikov) 758.100 lir, 12 (145.885 dobitnikov) 53.400 lir

Totogol

PRAVILNA KOMBINACIJA: 5-6-7-10-12-14-23-30; DOBITKI: 8 (10 dobitnikov) 150.494.000 lir; 7 (877 dobitnikov) 1.284.000 lir; 6 (34420 dobitnikov) 32.300 lir.

B LIGA / VSEM NE GRE KAR TAKOJ OD ROK...

Presenetljiva poraza Venezie in Genoe

RIM - Če presenečenj ni bilo v A ligi, ne moremo istega trditi za nižjo konkurenco. Največji sta nedvomno zmagi novinca Avellina v Benetkah in poraz Genoe v Veroni. Obe tekmi sta se zaključili z 2:0, poraženca pa spadata v ožji krog favoritov za napredovanje. Za Genoo velja najbrž velja staro pravilo, da je B liga dokaj nenavadna in zato se nanjo ni lahko privaditi. Pravi sodnik bo najbrž le čas. Po mnogih spodletelih poskusih je Venezia letos odločno startala na A ligo, vendar nameni še niso vse in na igrišču je potrebna tudi borbenost.

Resne namene in vlogo »outsiderja« je potrdila Bologna, klub ki si po blešečih daljnih časih in manj slavnim bližnjim trenutkom močno želi povratka na mesto, ki ji po tradiciji pripada. Festival golov je bil v Pescari, kjer je v poplavi priložnosti natančnejša bila Brescia - očitno je trener Mircea Lucescu ravno pravšnji za B ligo, za A ligo pa ne. Precej sta se spotili Cesena in Salernitana, ki sta vendarle iztržili tesno zmago, brez zmagovalca pa sta se (poleg sobotne tekme Perugia - Foggia) zaključili le srečanji v Lucci in dveh Reggih... d' Emilia in di Calabria.

VČERAJŠNJI IZIDI: Cesena - Pistoiese 1:0, Fid. Andria - Bologna 0:2, Lucchese - Chievo 1:1, Perugia - Foggia 1:1 (v soboto), Pescara - Brescia 2:4, Reggiana - Palermo 0:0, Reggina - Ancona 2:2, Salernitana - Cosenza 1:0, Venezia - Avellino 0:2, Verona - Genoa 2:0.

PRIHODNJE KOLO: Ancona - Lucchese, Avellino - Verona, Bologna - Perugia, Brescia - Fid. Andria, Chievo - Salernitana, Cosenza - Pescara, Foggia - Venezia, Genoa - Reggina, Palermo - Cesena, Pistoiese - Reggiana.

C1 liga

SKUPINA A - IZIDI: Brescello - Empoli 0:0, Carpi - Leffe 1:1, Carrarese - Modena 0:1, Como - Massese 0:0, Montevarchi - Alessandria 1:0, Monza - Fiorenzuola 0:0, Saronno - Pro Sesto 0:0, Spal - Prato 3:1, Spezia - Ravenna 0:1.

PRIHODNJE KOLO: Alessandria - Brescello, Empoli - Como, Fiorenzuola - Carpi, Leffe - Spezia, Massese - Montevarchi, Modena - Saronno, Prato - Carrarese, Pro Sesto - Monza, Ravenna - Spal.

SKUPINA B - IZIDI: Lodigiani - Turris 1:1 (v soboto), Ascoli - Siena 2:0, Atl. Catania - Sora 1:0, Casarano - Savoia 2:1, Gualdo - Nocerina 1:0, Ischia - Castel di Sangro 0:0, Juve Stabia - Acireale 0:0, Nola - Lecce 0:0, Trapani - Chieti 2:1.

PRIHODNJE KOLO: Acireale - Ischia, Castel di Sangro - Juve Stabia, Chieti - Casarano, Lecce - Atl. Catania, Nocerina - Ascoli, Savoia - Trapani, Siena - Lodigiani, Sora - Nola, Turris - Gualdo.

Naslednji teden se začenja tudi zadnje profesionalno prvenstvo, C2 liga, kjer igra tudi Triestina.

SLOVENSKO DRŽAVNO PRVENSTVO

Po petih kolih na vrhu trojica nepremaganih

LJUBLJANA - Po končanem petem krogu so na vrhu razpredelnice kar tri moštva: Mura, HIT Gorica in Rudar Velenje, s točko zaostanka pa jim sledi Primorje. Prav slednje je že v soboto doma popolnoma nadigralo celjski Publikum, ki nikakor ne more organizirati svoje igre, čeprav ima po imenih moštvo, ki sodi v zgornji razred slovenskega nogometa. Celjani so v Ajdovščini prvi povedli v 11. minuti prek Kanberoviča, vendar je že minuto zatem izenačil Vrabac, ki je kasneje še dvakrat premagal Zupana. Primorje je bilo skozi vso igro boljši nasprotnik in izid bi bil lahko veliko bolj klavrn za Celjane. Vodilni Muri ni bilo težko premagati šibkejše igralce Izole, saj po izpadu iz evropskih pokalov mislijo le na čimboljši položaj na lestvici, kar jim za zdaj uspeva. Kmalu bi razočarala tudi ljubljanska SCT Olimpija, saj so bili gostje, prevaljski Korotan, v prvem delu veliko boljši nasprotnik in povedli z 1:0 ter imeli številne priložnosti za višji rezultat, Olimpijini igralci pa so igrali skrajno lenobno in poskušali z individualnimi napadi. Ljubljančani so Korošce zaustavili z izenačenjem v 52. minuti, ko je gol dosegel Samir Zulič. Olimpija je tedaj prešla v napad, Korotanu pa so pošle moči in v 60. minuti je bil z golom Šiljka rezultat 2:1, terenska premoč pa je bila do konca v rokah domačinov. Lep uspeh je dosegel tudi velenjski Rudar, ki je doma nadigral sicer zelo oslabljeni Maribor Branik. Mariborčani so klonili po dveh izjemnih rezultatih v prejšnjem krogu in v pokalu UEFA, Rudar pa je bil tokrat premočan nasprotnik, saj je bil boljši skozi vso tekmo. Slabe volje so gledalci odhajali iz novogoriškega športnega parka, saj so domači dosegli le remi proti predzadnjim Beltincem. V prvem delu so Goričani skušali na lahek način premagati Beltinčane, kar pa jim ni niti najmanj uspevo. V drugem polčasu so tako startali veliko agresivneje, vendar so bili napadalci neučinkoviti.

Izidi 5. kroga 1.SNL: Mura - Izola 4:0 (1:0), SCT Olimpija - MAG Korotan 2:1 (0:1), Rudar Velenje - Maribor Branik 2:0 (1:0), HIT Gorica - Beltinci 0:0, (sobotna tekma) Primorje - Biostart Publikum 3:1 (2:1).

Vrstni red: Mura, HIT Gorica, Rudar Velenje 11, Primorje 10, SCT Olimpija, MAG Korotan 7, Biostart Publikum 5, Maribor Branik 4, Beltinci 2, Izola 0.

TENIS / PREDKOLO DRŽAVNE FAZE ZA MLADINCE

Bratoma Plesničar podvig ni uspel

Gostje iz Padove so si zmago zagotovili po igri dvojic - Edino točko za Gajo je prispeval Borut

Gaja - Canottieri Padova 1:2

Borut Plesničar - Antonello Di meo 3:6, 6:2, 6:1; Aleš Plesničar - Stefano Galvani 3:6, 4:6, Aleš in Borut Plesničar - Di Meo/Galvani 3:6, 3:6.

Gajinima mladincema Alešu in Borutu Plesničarju včeraj ni uspel podvig in z vstopom v vsedržavno fazo ekipnega mladinskega teniškega prvenstva ne bo nič. Resnici na ljubo je treba priznati, da upi v uspeh že pred srečanjem z drugouvrščeno ekipo iz Veneta, Canottieri Padova, niso bili veliki, toda razplet srečanja je pokazal, da sta bila Aleš in Borut po igri povsem enakovredna (od Antonella Di Mea pa tudi boljša) gostoma, na koncu pa je odločil Stefano Galvani (B4), ki je najprej premagal mlajšega od bratov Plesničarjev, Aleša, v odločilni igri parov pa je predvsem z izvrstno igro na mreži dal odločilen prispevek k zmagi gostov. Kljub porazu smo z igro bratov Plesničar lahko zadovoljni, gledalci pa so videli tudi precej točk, ki so po kakovosti sodile v višjo kategorijo.

Po prvem dvoboju med Borutom in Di Meom pa so gledalci na Padričah potihem še računali na domače slavje. Srečanje se je sicer začelo v znamenju Di Mea (C3), ki je izkoristil nezbranost Boruta Plesničarja in zanesljivo s 6:3 dobil prvi niz. Toda v nadaljevanju je Borut zaigral veliko bolj zbrano. S pametno igro je nasprotnika spravil v velike težave, predvsem pa je storil zelo malo napak. Edini odmor si je privoščil po vodstvu s 4:0 v drugem nizu, ko je Di Meu dovolil, da zniža na 4:2, to pa je bilo tudi vse in na koncu je zanesljivo zmagal drugi set s 6:2, odločilnega tretjega pa celo s 6:1.

V dvoboju »prvih desk« je bil Stefano Galvani (ima tudi že točko ATP) toliko boljši od Aleša Plesničarja, da je srečanje dobil v dveh setih (6:3, 6:4), čeprav bi morda Aleš lahko iztržil tudi kaj več, če ne bi storil toliko dvojnih napak na servisu.

V odločilnem dvoboju dvojic pa je prišla do izraza večja uigranost gostov, ki sta bila v igri pri mreži zelo zanesljiva.

Po tekmi Aleš Plesničar zaradi poraza seveda ni bil zadovoljen, toda srečanje je komentiral zelo realistično: »V posamičnem dvoboju sem bil v 1. setu v precejšnjih težavah, v nadaljevanju pa sem proti Galvaniju zaigral kar dobro. Bil sem stalno v igri, imel priložnosti, da bi dobil še kakšno igro, toda nasprotnik je z dolgimi in izredno ostrimi udarci izsilil precej mojih napak, kar je na koncu odločilo srečanje. V dvojicah pa se pozna, da z Borutom nisva dovolj uigrana, saj redko igrava skupaj. Poleg tega pa je tudi drugi igralec Padove v dvojicah igral zelo dobro in poraz je bil tu.« (rg)

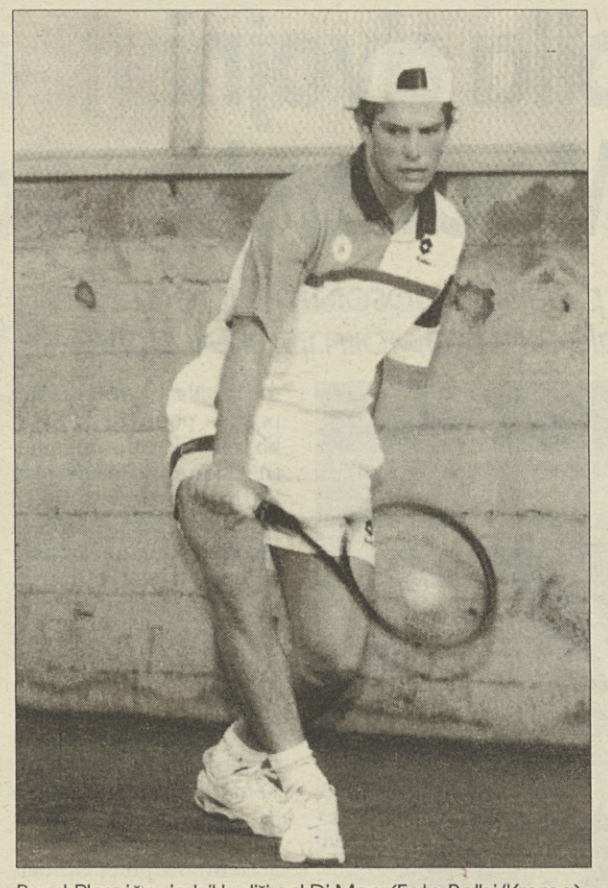

Borut Plesničar je bil boljši od Di Mea (Foto Balbi/Kroma)

NOVICE

Richard prvina trofeji »Melinda«

CLES - Švicarski kolesar Pascal Richard je prvi tujec, ki je dobil kolesarsko dirko za trofejo »Melinda«. Pred njim je bila namreč ta dirka izključna domena Italijanov, na najvišjo stopničko pa so stopili Fondriest, Della Santa in Podenzana. Richard je bil v šprintu močnejši od rojaka Puttinija. Tretji je bil Gianni Faresin, ki je bil v šprintu najboljši od glavnine, v kateri so bili tudi Bugno, Furlan, Casagrande in Gotti, medtem ko je Pantani odstopil. Dirka je bila izredno selektivna, saj je na cilj prišlo le 24 kolesarjev od 104, kolikor jih je startalo.

Rally »Alpi Orientali« dobil Avstrijec Baumschlager

VIDEM - Avstrijec Baumschlager s sovoznikom Loidlom je s svojim nissanom sunnyjem dobil 31. rally »Alpi Orientali«, ki je potekal po cestah Nadiške in Terske doline. Baumschlager je s tem upravičil vlogo favorita, za njim pa so se uvrstili Andreucci/Fedeli (peugeot 306), Oldrati/Vinzioli (renault clio williams), Zamparini/Guidoli (renault clio) in Gatti/Gaugenti (bmw 318). Rally je bil dolg 454 kilometrov, štart in cilj sta bila v Vidmu, štel pa je tudi kot zadnja preizkušnja za italijansko prvenstvo v razredu »2000«, ki ga je dobil Renato Travaglia iz Trenta.

Efes Pilsen prvi na turnirju v Rosetu degli Abruzzi

S tremi zmagami v treh srečanjih so si košarkarji Efes Pilsna iz Istanbula zagotovili zmago na turnirju v Rosetu degli Abruzzi. Poleg turške ekipe so na turnirju sodelovale še ekipe Teamsystema iz Bologne (na koncu drugi z dvema zmagama in enim porazom), Jcoplastic Napoli (tretji, ena zmaga in dva poraza) in Benetton iz Trevisa, ki je presenetljivo izgubil vse tri tekme in pristal na zadnjem mestu.Najboljši strelec turnirja je bil Petar Naumoski (Efes Pilsen) z 90 točkami, ki je še lani igral za Benetton, pred Greenom (Jcoplastic) s 74 točkami.

ODBOJKA / TRENINGI POTEKAJO NA PROSTEM IN V SUVICHU

Odbojkarice Bora v stari (mladi) zasedbi polnijo akumulatorje

Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev ekipa ni odšla na priprave
Za zdaj še brez tekem - Prvenstveni cilj je izboljšanje lanske uvrstitve

Kot večina naših ostalih odbojkarskih ligašev so tudi odbojkarice Bora **(na sliki Foto Kroma)** začele s pripravami na novo sezono v C1 ligi po velikošmarnskih praznikih. Do začetka prvenstva je sicer še daleč, toda zdaj je čas, da se napolnijo akumulatorji za dolge prvenstvene napore.

Pod taktirko trenerja Marka Kalca vsakodnevno trenutno trenira osem igralk, medtem ko naj bi Katja Vodopivec, ki je med počitnicami staknila poškodbo kolena, začela s treningi takoj ko bo mogoče. Vsekakor bi moral že današnji pregled pokazati, za kako hudo poškodbo gre. Seveda vsi upajo, da bodo izvidi ugodni in da bo Vodopivčeva na treningu že v kratkem. Ekipa je v glavnem ista kot lani, manjka le Saška Ažman, ki se je odločila, da vsaj za leto dni prekine z igranjem. Kot nam je povedal športni direktor ekipe Igor Može, naj bi bil to tudi dokončni seznam za C1 ligo, čeprav se bodo vsaj na treningih ekipi kasneje priključile še nekatere mlajše igralke iz druge ekipe, ki bo igrala v 1. diviziji. Može je tudi obžaloval, da predvsem zaradi pomanjkanja finančnih sredstev ekipa ni mogla na skupne priprave, ki bi bile za tako mlado ekipo, kot je Borova, še kako koristne. Zato treningi potekajo v telovadnici Suvich in pa na prostem, pri čemer so seveda v veliki meri odvisni od vremena. »Obe telovadnici na 1. maju sta še neuporabni in upam, da bodo dela dokončana po programu, tako da bi se lahko z začetkom oktobra preselili v prenovljeni balon in imeli treninge tudi v obnovljeni mali telovadnici Stadiona,« je v zvezi z vadbenimi razmerami potarnal Može, ki pa je tudi dodal, da bodo ti problemi še hujši za mlajše ekipe.

Po programu, s katerim so seznanili igralke na prvem sestanku, v prvih dveh tednih ni predvidenih tekem. Že prihodnji teden pa bo ekipa odigrala prvo trening tekmo, konec tedna pa bo tudi nastopila na turnirju v Porcii, kjer bo nastopilo še nekaj tretjeligaških ekip. Do začetka tekmovanja v zveznem pokalu (30. septembra) sta tedensko predvideni še po 1 do 2 prijateljski tekmi, teden ali dva pred začetkom prvenstva pa bodo pri Boru organizirali močnejši turnir, s katerim bodo otvorili novi balon, v katerem bodo tudi igrali prvenstvene tekme, medtem ko bo Bor pokalne tekme igral še v telovadnici Suvich.

Glede letošnjih ciljev (o teh bomo podrobneje spregovorili ob dokončni predstavitvi naših ekip) pa je bil Borov športni direktor precej previden. Cilj je vsekakor izboljšanje lanske uvrstitve, o napredovanju pa v društvu, tudi zaradi drugih težav, nihče naglas ne govori. Vsekakor pa bo po Možetovem mnenju precej važnejše prvenstvo v prihodnji sezoni, ko bi moralo priti do prestrukturacije lig in bo C-1 liga v bistvu postala deželna, B liga pa se bo razširila. Takrat pa tisti, ki bo še želel igrati v državni ligi, ne bo smel zamuditi priložnosti... (rg)

Spisek igralk za C1 ligo

Rossana Benevol (1976), Breda Čok (1976), Antonella Faimann (1976), Martina Flego (1977), Paola Gregori (1976), Tjaša Gruden (1978), Tanja Pitacco (1977), Katja Vodopivec (1976) in Tanja Zadnik (1978).

NOGOMET / PRIPRAVE V POLNEM TEKU

Pri Primorcu ekipa za novo sezono še ni sestavljena

Trener Giorgio Stulle glavna novost
V petek za memorial Husu proti Gaji

Edini slovenski predstavnik v 2. amaterski ligi bo letos Primorec, ki pa si je lani zagotovil obstanek v ligi šele po igranju dodatnih srečanj. Trebenci so pričeli priprave 21. avgusta. V prihajajočem tednu pa jih 1. septembra že čaka srečanje z Gajo na turnirju za memorial bratov Husu. 3. septembra bodo v deželnem pokalu igrali proti Junior Aurisini. Prvenstvo druge amaterske lige se bo pričelo 1. oktobra.

Največja novost je novi trener Giorgio Stulle, ki je v svoji dolgoletni karieri treniral Libertas, Campi Elisi, Muggesano, Primorje, zadnja leta pa Domio. Stulle je pričel priprave postopoma, igralci sedaj tečejo po travnikih in vadijo tudi z žogo.

V naslednjih tednih pa se bo obseg dela postopoma povečal. Trener rad spodbuja igralce in skuša ustvariti prijetno vzdušje, ki je po njegovem mnenju predvsem v amaterskih ekipah najvažnejše.

Glede pravila treh točk za zmago pa je Stulle mnenja, da za močne ekipe ni velikih sprememb. Več težav bodo imele ekipe, ki so se večkrat zadovoljile z remijem. Stulle je še dodal, da mu je zelo žal, da za turnir bratov Husu ekipa še ne bo nared, saj bi se rad na memorialnem turnirju predstavil z dostojno ekipo v spomin na brata Husu, ki ju je sam tudi treniral.

Novih obrazov je trenutno mnogo, gotovi nakupi pa so le Granieri in Naperotti, oba prihajata iz vrst Brega, in Bolci, ki prihaja od Roianeseja. Ostale bo trener izbral kasneje. (E.B.)

Druga zmaga odbojkarjev Italije proti ZDA

ALBUQUERQUE - Odbojkarska reprezentanca Italije je v tretjem srečanju proti ZDA dosegla drugo zmago. Tokrat so »azzurri« slavili šele po petih setih s 3:2 (15:12, 10:15, 4:15, 16:14, 16:14). Italija ni igrala dobro, do zmage pa se je dokopala samo z izredno zagrizenostjo. Velasco je pustil na klopi Gianija, v glavnem pa je imel na igrišču Meonija, Pasinata, Gardinija, Gravino, Paija in Braccija.

Obvestila

ŠD POLET - KOTALKARSKA SEKCIJA
prireja v soboto, 2. in v nedeljo, 3. septembra v Prosvetnem domu na Občinah kotalkarsko revijo. Vabljeni!
Sekcija istočasno sporoča vsem zainteresiranim, da je v teku vpisovanje za novo sezono in za začetniški tečaj v kotalkanju. Informacije dobite na kotalkališču na Pikelcu od 17.00 do 20.00 ali po telefonu na št. 213420.

SZ JADRAN
obvešča, da so se pričeli treningi za igralce letnikov 1983/84 vsaki dan od 9.30 do 11.00 in od 17.00 do 18.30 v Prosvetnem domu na Občinah.

MOTO KLUB PRIMOTOR
organizira v nedeljo, 3.9.1995 izlet v Dolomite (Tre Cime di Lavaredo). Zbirališče ob 8. uri pred gostilno Sancin v Boljuncu.

MK PRIMOTOR
vabi člane in odbornike na sejo, ki bo v gostilni Petaros v Borštu v sredo, 6.9.1995 ob 21. uri.

ŠD BREG - NOGOMETNA SEKCIJA
organizira ŠPORTNO ŠOLO s tekmovanjem za letnike 1985, 86, 87 in 88. Vpisovanje vsak dan v društvenih prostorih od 19. do 20. ure. Prvi sestanek in trening bo 4. septembra od 19. uri v društvenih prostorih. Vljudno vabljeni!

SZ SLOGA
obvešča starše, da je naslov telovadnice v Brnu, kjer sta na pripravah moška in druga ženska ekipa Sloge, naslednji: Koleje Taufer, Ul. Jana Babaka 3/5, Brno, Tel.: 00425/41212698 (od 9. do 11.30 in od 16. do 18.30)

VATERPOLO / »SETTEBELLO« IN »SETTEROSA « NA EVROPSKEM TRONU

Italija dobila dvojni spopad z Madžarsko

Pomlajena italijanska vrsta potrdila absolutno premoč
Ratko Rudić veliki zmagovalec nove, »olimpijske« stave

Finalno srečanje je bilo zelo izenačeno (Telefoto AP)

DUNAJ - Italija - Madžarska 2:0! V obeh vaterpolskih finalih, moškem in ženskem, je Italija uspela premagati tradicionalno velesilo tega športa, Madžarsko. In oba uspeha sta konec koncev nepričakovana: Madžarke so namreč nosilke svetovnega naslova (osvojile so ga lani v Rimu), »azzurri« pa se na tokratno EP gotovo niso podali z zmago kot edinim ciljem, saj je hrvaški »čarodej« Ratko Rudić poslal v ogenj celo vrsto mladih igralcev (srednja starost reprezentance pa je le 21 let), ki glede na včerajšnjo zmago gotovo predstavljajo še naprej bleščečo bodočnost.

Včerajšnji finale med Italijani in Madžari je bil skrajno dopadljiv in v prvih dveh četrtinah stalno izenačen. Šele tretjo tretjino se je zaključila z eno izmed dveh ekip v vodstvu. Vodila je prav Italija, ki je v zadnjem delu igre prednost povišala na dva gola, Madžari pa so odtlej zaigrali vse preveč zmedeno, čeprav jim časa konec koncev ni manjkalo. Izkazalo se je tudi, da so Madžari res izredno solidna ekipa z mnogimi enakovrednimi igralci, toda Italijani so imeli za ključne trenutke pripravljena svoja zvezdnika Pomilia in Silipa, dva izmed petih preostalih članov stare garde.

Zmaga »azzurov« je potrdila, če je to bilo sploh potrebno, absolutno premoč italijanskega vaterpola. Veliki tvorec številnih uspehov, ki, tega ne gre pozabiti, sledijo prav tako in še bolj številnim neuspehom, je nedvomno Ratko Rudić, ki je tokrat dobil še dodatno stavo. Italijanska vrsta se je namreč podala na Dunaj med številnimi polemikami. Ne toliko tiska, ki je le čakal na razvoj dogodkov, pač pa tistih igralcev, ki so v prejšnjih letih osvojili vse mogoče lovorike, a so tokrat presenetljivo ostali brez »dresa«. Rudić je pravilno napovedal, da novi reprezentanti niso v ničemer slabši od starih in svojo izbiro opravičil z dejstvom, da se prenovljeno postavo preizkusi pred kvalifikacijami za olimpijske igre in seveda OI samimi.

Pri tem se postavlja zanimivo vprašanje: vaterpolisti in odbojkarji (Velasco) so za pohod na vrh potrebovali tuja trenerja. Ne bi veljalo tak poskus ponoviti tudi pri košarki ali celo nogometu? Konec koncev je v Italiji vse preveč takih »strokovnjakov«, ki si ta naziv lastijo nezasluženo, tuji trenerji pri nas pa imajo večinoma precej boljšo strokovno pripravo.

Italija - Madžarska 10:8 (3:3, 3:3, 2:1, 2:1)

ITALIJA: Attolico, Postiglione 1, Bovo, Gerini, Temellini, R.Calcaterra, A. Calcaterra, Angelini 1, Pomilio 3, Petronelli, Sottani, Silipo 3, Ghibellini 2.

MADŽARSKA: Kosz, F.Toth 2, Monostori 1, Varga 1, Kasas 2, L.Toth, Dala, Benedek 1, Fodor, Vincze, Gyomgyosi 1, Kuna, Nemeth.

Kazni igre: Italia 6/13, Ungheria 7/17.

KONČNI VRSTNI RED - MOŠKI: 1. Italija; 2. Madžarska; 3. Nemčija; 4. Hrvaška; 5. Španija; 6. Rusija; 7. Ukrajina; 8. Bolgarija.

Uspehu »Settebella« gre dodati še slavje tako imenovane ekipe »Setterosa«, toda uspeha ne gre postavljati na isto raven, ker je ženski vaterpolo mlada panoga, ki je še zelo malo razširjena. Ne glede na to so »azzurre« na EP dokazale, da ta čas nimajo tekmic in njihov naslov je nesporen. V finalnem obračunu so »azzurre« včeraj premagale Madžarke s 7:5 (2:2, 4:3, 0:0, 1:0).

KONČNI VRSTNI RED - ŽENSKE: 1. Italija; 2. Madžarska; 3. Nizozemska; 4. Grčija; 5. Francija; 6. Rusija; 7. Nemčija; 8. V. Britanija.

PLAVANJE / NA DUNAJU KONČANO EP

Franziska van Almsick s šestimi (5 zlatih) kolajnami najuspešnejša

Ekipno največ medalj osvojila Rusija

DUNAJ - Zadnji dan 22. evropskega prvenstva na Dunaju je ruska štafeta 4 x 100 metrov mešano s časom 3:38.11 dosegla nov evropski rekord, Finec Jani Sievinen na 200 metrov mešano in Madžarka Krisztina Egerszegi na 200 metrov hrbtno pa sta dosegla najboljša letošnja izida na svetu.

Irka Michelle Smith, ki je v soboto na 200 metrov mešano Irski prinesla prvo zlato kolajno na evropskih prvenstvih, včeraj zmagala tudi na je na 200 metrov delfin. Petindvajsetletna plavalka iz Dublina je vodila od starta do cilja in premagala tudi Danko Mette Jacobsen, bron pa je pripadel Sophii Skou.

Jani Sievinen je z izvrstnim izidom ubranil naslov evropskega prvaka na 200 metrov mešano, po delfinovem in hrbtnem slogu pa je kazalo celo na svetovni rekord. Toda v prsnem plavanju je popustil in na koncu za 45 stotink zaostal za rekordno znamko. Drugo mesto je osvojil Madžar Attila Czene in tretje Nemec Christian Keller, takšen pa je bil vrstni red tudi na prejšnjem EP.

Osvojitev šeste zlate kolajne je Franziski van Almsick **(na sliki AP skupaj s trenerjem Lindemannom)** na 50 metrov kravl preprečila Švedinja Linda Olofsson. To je bil prvi poraz 17-letne Nemke v finalih na tem EP. Toda vseeno je nauspešnejša tekmovalka, saj je osvojila pet zlatih in eno srebrno odličje. Van Almsickova ima sedaj že 11 zlatih kolajn z EP, več - 13 - jih ima samo še njen rojak Michael Gross. Po 1500 metrih plavanja je Jörg Hoffmann zmagoslavno dvignil štiri prste, tolikokrat je namreč Nemec osvojil naslov evropskega prvaka v najdaljši disciplini. S tem je presegel tudi izjemnega Rusa Vladimira Salnikova in njegov hattrick v tej disciplini, po štiri zaporedne naslove v posamezni diciplini pa sta osvojila samo še Gross in Madžar Tamas Darnyi.

Sedemnajsti naslov na Dunaju je Rusiji prinesla moška štafeta 4 x 100 metrov mešano. Vladimir Selkov, Andrej Kornejev, Denis Pankratov in Aleksander Popov so dosegla čas 3:38.11 in za 17 stotink izboljšali dosedanji evropski rekord, ki so ga lani na SP v Rimu postavili Selkov, Vasilij Ivanov, Pankratov in Popov.

Krisztina Egerszegi je bila v hrbtnem slogu premočna za vse tekmice.

Od slovenskih plavalcev je Alenka Kejžar se je še tretjič na tem tekmovanju uvrstila v finale B in na koncu zasedla 14. mesto. Marko Milenkovič je na 200 metrov mešano s časom 2:08.16 za 22 stotink zasedel 20. mesto, Metka Sparavec pa je bila na 50 metrov kravl s časom 27.01 enaindvajseta med šprinterkami.

Izidi: moški - 1500 m kravl: 1. Jörg Hoffmann (Nem) 15:11.25, 2. Graeme Smith (VB) 15:11.90, 3. Steffen Zesner (Nem) 15:20.46, 4. Marco Formentini (Ita) 15:29.53,.. 7. Alessandro Berti (Ita) 15:46.43; **200 m mešano:** 1. Jani Sievinen (Fin) 1:58.61, 2. Attila Czene (Madž) 2:00.88, 3. Christian Keller (Nem) 2:02.24, 4. Luca Sacchi (Ita) 2:02.91; **4 x 100 m mešano:** 1. Rusija (Vladimir Selkov, Andrej Kornejev, Denis Pankratov, Aleksander Popov) 3:38.11 - evropski rekord, 2. Madžarska 3:40.88, 3. Nemčija 3:41.55.

Ženske - 50 m kravl: 1. Linda Olofsson (Sve) 25.76, 2. Franziska van Almsick (Nem) 25.80, 3. Angela Postma (Niz) 26. 38; **200 m hrbtno:** 1. Krisztina Egerszegi (Madž) 2:07.24, 2. Dagmar Hase (Nem) 2:10.60, 3. Cathleen Rund (Nem) 2:10.96, 4. Lorenza Vigarani (Ita) 2:12.50; **200 m delfin:** 1. Michelle Smith (Irs) 2:11.60, 2. Mette Jacobsen (Dan) 2:12.29, 3. Sophia Skou (Dan) 2:13.31.

(U. M.)

NOVICE

Gickler še tretjič svetovni prvak

BALA - Drugega tekmovalnega dne na svetovnem prvenstvu v kajaku in kanuju na divjih vodah v Bali sta bili na sporedu disciplini K-1 in C-2. V kajaku je že tretjič zapored naslov svetovnega prvaka osvojil Nemec Markus Gickler, ki je Italijana Roberta Pantarolla prehitel za 49 stotink sekunde, bronasta medalja pa je s Thomasom Koelmanom odšla v Nemčijo. Najboljši od Slovencev je bil Andrej Grobiša na 22. mestu, mesto za njim se je uvrstil najmlajši slovenski kajakaš Dejan Kralj, Borut Truma je bil 29., Miran Vereš pa 33.

V drugi nedeljski disciplini C-2 sta do zlate medalje prišla Slovaka Vala in Slučik. S sekundo prednosti sta prehitela Francoza Faysseja in Roosa, tretja pa sta bila Nemca Dajek in Knittel.

Izidi - K1: 1. Markus Gickler (Nem) 21:00.76, 2. Robert Pantarollo (Ita) 21:01.25, 3. Thomas Koelman (Nem) 21:06.92, 4. Axel Lehmacher (Nem) 21:09.05, 5. Gilles Calliet (Fra) 21:10.85, 6. Aaron Cox (NZl) 21:11.31, 7. Andrew Martin (NZl) 21:13.43, 8. Alexander Kirn (Nem) 21:17.02, 9. Cesare Mulazzi (Ita) 21:17.71, 10. Jean Charles Lefevre (Fra) 21:18.26,...22. Andrej Grobiša (Slo) 21:56.05, 23. Dejan Kralj (Slo) 21:58.61, 29. Borut Tuma (Slo) 22:11.41, 33. Miran Vereš (Slo) 22:20.74; C-2: 1. Vala/Slučik (Slk) 22:49.27, 2. Faysse/Roos (Fra) 22:50.41, 3. Dajek/Knittel (Nem) 22:52.52, 4. Kennel/Muller (Nem) 22:53.57, 5. Simon/Eich (Nem) 23:05.82, 6. Gautier/Laurent (Fra) 23:09.30, 7. Halko/Jacquemet (Fra) 23:09.32, 8. Derouinneau/Edin (Fra) 23:16.33, 9. Sutek/Grega (Slk) 23:22.27, 10. Belbin/Caunt (VB) 23:51.98.

VESLANJE / KONČANO SVETOVNO PRVENSTVO V TAMPEREJU

Američanom in Italijanom največ kolajn, Slovenija v zlati sredini

TAMPERE - V Tampereju na Finskem se je končalo letošnje veslaško svetovno prvenstvo, ki se bo z zlatimi črkami vpisalo tudi v zgodovino slovenskega veslanja, saj je Iztok Čop v enojcu osvojil prvo zlato kolajno za Slovenijo na članskih veslaških svetovnih prvenstvih sploh. Sicer pa so bili s petimi zlatimi, eno srebrno in eno bronasto kolajno najuspešnejši tekmovalci na prvenstvu veslači iz ZDA.

Zelo močno reprezentanco so pripeljali v Tampere tudi Italijani, ki so bili s petimi zlatimi in tremi bronastimi odličji v skupnem seštevku osvojenih odličij drugi. Nemci so zadnji dan osvojili pet kolajn in popravili prejšnji bled vtis. Skupaj so osvojili kar devet kolajn, v dodatno uteho pa jim je prvo mesto v prestižni disciplini - osmercu.

Izidi - olimpijske discipline: moški - dvojni četverec: 1. Italija 6:10.09, 2. Nemčija 6:11.62, 3. Argentina 6:12.62, 4. Ukrajina 6:12.73, 5. Nizozemska 6:17.75, 6. ZDA 6:17.88; osmerec: 1. Nemčija 5:53.40, 2. Nizozemska 5:55.54, 3. ZDA 5:57.46, 4. Rusija 5:59.88, 5. Romunija 6:02.40, 6. Velika Britanija 6:04.49; ženske - dvojni četverec: 1. Nemčija 6:40.60, 2. Kanada 6:43.02, 3. Nizozemska 6:43.22, 4. Danska 6:44.94, 5. ZDA 6:47.89, 6. Rusija 6:47.90; osmerec: 1. ZDA 6:50.73, 2. Romunija 6:52.76, 3. Nizozemska 6:54.25, 4. Nemčija 6:54.56, 5. Belorusija 6:57.55, 6. Kanada 7:00.69.

Lahki veslači - dvojni dvojec: 1. Michael in Markus Gier (Svi) 6:45.56, 2. Mattias Tichy-Anders Christensson (Sve) 6:46.83, 3. Anthony Edwards-Bruce Hick (Avs) 6:47.60, 4. Wolfgang Sigl-Gernot Faderbauer (Avt) 6:49.74, 5. Robert Sycz-Grzegorz Wdowiak (Pol) 6:50.78, 6. Magne Kvalvik-Tor-Albert Ersdal (Nor) 6:52, 82; četverec brez krmarja: 1. Italija 6:16.46, 2. Danska 6:17.83, 3. Nemčija 6:18.44, 4. Kanada 6:19.59, 5. Velika Britanija 6:24.64, 6. JAR 6:30.69; lahke veslačice - dvojni dvojec: 1. Wendy Wiebe-Colleen Miller (Kan) 7:26.45, 2. Berit Christoffersen-Lene Andersson (Dan) 7:27.28, 3. Michelle Darvill-Ruth Kaps (Nem) 7:29.60, 4. Virginia Lee-Joanne Morgan 7:31.05, 5. Monika in Kristina Knejp (Sve) 7:31.18, 6. Laurien Vermulst-Ellen Meliesie (Niz) 7:34.80.

Pregled osvojenih kolajn

Država	Zlato	Srebro	Bron
ZDA	5	1	1
Italija	5	-	3
Nemčija	2	4	3
V. Britanija	2	4	-
Danska	2	2	4
Kanada	2	2	-
Avstralija	2	1	1
Švedska	1	1	-
Avstrija	1	-	-
Slovenija	1	-	-
Švica	1	-	-
Francija -	3	2	
Nizozemska	-	2	2
Češka -	1	1	
Nova Zelandija	-	1	1
Estonija -	1	-	
Romunija	-	1	-
Belgija -	-	2	
Argentina	-	-	1
Belorusija	-	-	1 (1)
Norveška	-	-	1
Poljska -	-	1	

FORMULA 1 / DIRKA ZA VELIKO NAGRADO BELGIJE

Michael Schumacher se je s 16. mesta prebil na prvo

Nemec je z izredno vožnjo premagal vse tekmece - »Bližnja srečanja« med Schumacherjem in Hillom - Oba ferrarija predčasno končala dirko

SPA-FRANCORCHAMPS - Vse kaže, da Michaelu Schumacherju v tem trenutku ne more nič do živega. Tudi 16. startno mesto in mokra proga ne. Dež, ki je večini ostalih, predvsem pa Damonu Hillu povzročal velike težave, je Nemec spretno spreobrnil v svojo korist in na koncu zmagal s prednostjo devetnajstih sekund in še utrdil vodilni položaj v skupni uvrstitvi za svetovno prvenstvo.

Pri Ferrariju, kjer so si od dirke veliko obetali, so ostali praznih rok. Gerhard Berger je s prvega startnega mesta slabo potegnil, tako da sta bila že po prvem krogu pred njim Jean Alesi in Johnny Herbert. Slednjemu je uspel izjemen start. S četrtega se je do prvega zavoja prebil na drugo mesto, kmalu zatem pa je prehitel še Alesija. Francoz mu je napad vrnil v drugem krogu, a se je dva kroga kasneje zaradi okvare moral posloviti od dirke. Ker je medtem odstopil Mika Häkkinen in ker se je vodilni Herbert dvakrat zavrtel, je v četrtem krogu vodstvo prevzel David Coulthard, drugi pa je bil Damon Hill. Schumacher je bil v tem trenutku že peti, a z 20-sekundnim zaostankom za vodilnima.

Do naslednjega razburjenja je bilo potrebno čakati le devet krogov, ko je odstopil Coulthard. Osem krogov pozneje je začelo deževati, prvi pa je po gume s profilom zavil Hill. Schumacher je tvegal s »suhimi« gumami, kar se mu je izplačalo, saj se je proga kmalu osušila. Zato se je Hill vrnil po gume za suho progo, a je na njegovo smolo že v naslednjem krogu spet začelo deževati. Tokrat tako močno, da so organizatorji na progo poslali varnostni avto. Ob tem je Schumacher imel čas, da v miru vzame gume za dež. Enako so storil tudi vsi ostali, vključno s Hillom. Ob postanku Eddieja Irvina je v boksih po lanskem Hockenheimu spet gorelo in tudi tokrat se je vse končalo srečno. Po ponovnem letečem startu se je obetalo 13 zanimivih krogov, a je od sodnikov prišlo obvestilo, da je Hill ob svojem postanku prekoračil dovoljeno hitrost skozi bokse, za kar je bil kaznovan z 10-sekundnim postankom. Ko se je nato na progi še zavrtel, je padel na tretje mesto, daleč za Schumacherjem in Martinom Brundlom. Hill je z veliko borbenostjo v zadnjih desetih krogih nadoknadil 16 sekund zaostanka za Brundlom in ga v zadnjem krogu brez težav tudi prehitel.

Schumacher je po zmagi dejal, da je pred dirko upal, da bo osvojil kakšno točko, še zdaleč pa ni računal na prvo mesto. »Občutki so po zmagi v tako razburljivi dirki in s tako veliko razliko še toliko boljši. Sredi dirke, ko sem kljub dežju ostal na gladkih gumah, mi je bilo včasih zelo težko ostati na stezi,« je še dejal Schumacher. Damon Hill in njegovo moštvo williams sta se po dirki uradno pritožila zaradi domnevno nešportne Schumacherjeve vožnje sredi dirke, ko ga je Hill skušal prehiteti, ob tem pa sta se dirkača nekajkrat dotaknila s kolesi. Schumacher je obtožbe zavrnil, tretjeuvrščeni Martin Brundle pa je v šali dejal, da mu je žal, da se Schumacher in Hill nista dotaknila večkrat in močneje in mu na ta način prepustila zmago. Mednarodna avtomobilistična zveza (FIA) Hillove pritožbe ni upoštevala in rezultate potrdila kot uradne.

Rezultati (44 krogov, 306.856 kilometrov): 1. Schumacher (Nem, benetton-renault) 1.36:47.875 (190.204 km/h.), 2. Hill (VB, williams-renault) +19.049, 3. Brundle (VB, ligier-mugen) +24.998, 4. Frentzen (Nem, sauberford) +26.972, 5. Blundell (VB, mclaren-mercedes) +33.772, 6. Barrichello (Bra, jordan-peugeot) +39.674. **Skupno:** 1. Schumacher 66, 2. Hill 51, 3. Alesi 32, 4. Coulthard 29, 5. Herbert 28, 6. Berger 25 itd. **Konstruktorji:** 1. Benetton 84, 2. Williams 74, 3. Ferrari 57, 4. Ligier 16, 5. Jordan 14, 6. - 7. Mclaren in Sauber 12, 8. Footwork 1.

Naslednja dirka bo 10. septembra v Monzi. (S. D.)

Michaela Schumacherja ne more nič ustaviti (AP)

Damon Hill(spredaj) je kmalu prevzel vodstvo, toda ni zdržal do konca (Telefoto AP

TENIS / DANES ZAČETEK US OPEN V FLUSHING MEADOWU

Andre Agassi in Monika Seleš glavna favorita

Agassijevi nasprotniki - Dve resnici o ženskem tenisu

NEW YORK - »Sem v položaju, v katerem verjamem, da lahko osvojim vsak turnir. To je odličen položaj.« In: »Odkar sem si odstrigel čop, sem si razširil obzorja. Zares uživam, ko se sprehajam po teniških klubih in že na prvem koraku zagledam fantiča v majici in hlačah, ki mu nemarno mahedrata okoli telesa, na naslednjem koraku pa že zagledam starejšega človeka, ki mu je enak dres povsem prav.« Andre Agassi je od polfinalnega wimbledonskega poraza proti Beckerju absolutni vladar teniškega sveta. Nastopil je na štirih turnirjih, Washington, Montreal, Cincinnati, New Haven, in vse štiri osvojil. Montreal in Cincinnati, ki spadata v Super 9 serijo lestvice ATP in na katerih je nastopil tudi Sampras, celo bolj prepričljivo kot Washington in New Haven. Zato ni nič čudnega, da se v vlogi najboljšega teniškega igralca počuti odlično. In najbrž mu je poleg pričeske brez čopa k razširitvi obzorji pomagala tudi neverjetna stabilnost forme in vodstvo v dveh, za tako serijo uspehov, ključnih statistikah: Andre je od začetka sezone dobil 89 odstotkov iger, v katerih je serviral in osvojil 60 odstotkov točk na drugi servis nasprotnikov. V štirih tednih je izgubil le štiri nize, od tega tri v finalu in proti igralcem z odličnimi servisi in voleji: proti Edbergu v Washingtonu, Samprasu v Montrealu in Krajicku v New Havenu, kjer je čudežno rešil prvo od dveh zaključnih žog Nizozemca. Zato je Agassi prvi favorit na US Open 95, ki se začenja danes, resno pa bodo skušali njegovo zmago ogrožati: Pete Sampras, ki na poletni turneji ni osvojil turnirja, bil pa je finalist v Montrealu (poraz proti Agassiju), četrtfinalist v Cincinnatiju (poraz proti Stichu) in polfinalist v Indianapolisu (poraz proti Karbacherju), Thomas Enqvist (polfinale Montreal, finale Los Angeles, polfinale Cincinnati, zmaga Indianapolis), Stich (zmaga Los Angeles, polfinale Cincinnati), Chang (finale Cincinnati), Krajiček (finale New Haven) ter prvič tudi Ivanišević, ki je letos, kljub štirim zaporednim porazom proti Enqvistu, prvič odigral zelo solidno severnoameriško turnejo (3. kolo Montreal, polfinale Los Angeles, četrtfinale Cincinnati, polfinale Indianapolis).

Z zmago v Torontu (prvi turnir po 28 mesecih neigranja) je Monika Seleš **(na sliki AP)** razkrila dve resnici o ženskem tenisu: da je razred zase, tudi z zelo vidnim trebuščkom, in s tem nedosegljiva zvezda na ženskem teniškem nebu in da ženski tenis v zadnjih dveh sezonah, ko Monike ni bilo, ni napredoval, še več - zdi se, da je šel korak nazaj. Monika Seleš je ob koncu osemdesetih in na začetku devedesetih let dala ženskem tenisu čar in kakovost, kot ga ni imel še nikoli. Zato so smešne zgodbe o novih Monikah, kot je bila to lani zgodba o Martini Hingins, sicer zelo nadarjeni mladi profesionalki. Monike Seleš se ne da narediti, Monika Seleš ni serijski proizvod, Monika Seleš je enostavno pojem.

Jaka Lucu

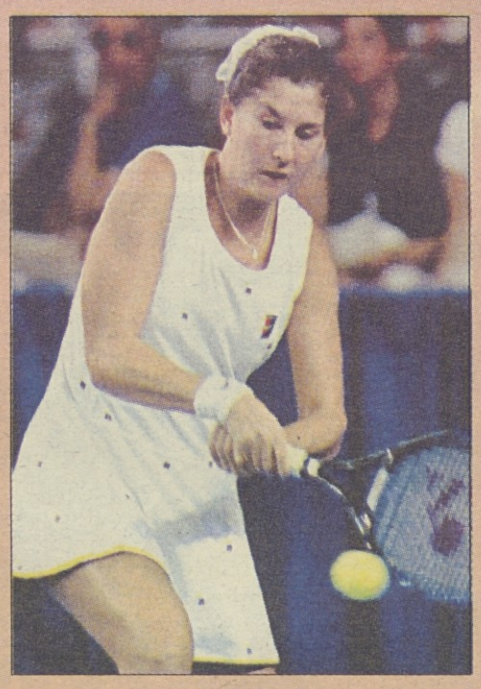

NOVICE

Muster zmagovalec turnirja v Umagu

UMAG - Avstrijec Thomas Muster je v finalu teniškega turnirja v Umagu (nagradni sklad 400.000 dolarjev) premagala Španca Carlosa Costo s 3:6, 7:6 (7:5), 6:4 in tako osvojil že svoj letošnji deseti turnir na pesku. Srečanje je bilo izredno razburljivo, Muster pa je do zmage prišel šele po ogorčenem boju.

Avenir zmagal za zeleno mizo

ŽENEVA - Tekmovalna komisija UEFA je sprejela sklep, da se povratno srečanje (prva je bila na Švedskem in se je končala z izidom 0:0) med luksemburškim Avenirjem in Örebrom iz Švedske registrira s 3:0 v korist Avenirja. Vodstvo Avenirja se je po tekmi v Luksemburgu, ki se je končala z izidom 1:1, pritožilo, ker so Švedi nastopili s štirimi tujimi nogometaši, čeprav je dovoljeno nastopiti le s tremi. Avenir bo tako v prvem krogu pokala UEFA igral proti francoskemu Lensu.

Dirko po Nizozemski dobil Nijdam

VALKENBURG AAN DEN GEUL - Nizozemski kolesar Jelle Nijdam (TVM) si je s pobegom 37 kilometrov pred ciljem zadnje etape dirke po Nizozemski zagotovil dovolj prednosti, da je v skupni razvrstitvi prehitel Rusa Vijačeslava Ekimova in Italijana Flavia Vanzello.

Izidi - 6. etape: 1. Jelle Nijdam (Niz/TVM) 4:58.09 (povprečna hitrost: 41.797 km/h), 2. Frankie Andreu (ZDA), 3. Zenon Jaskula (Pol) isti čas, 4. Flavio Vanzella (Ita) +0.24, 5. Fabio Roscioli (Ita) +0.24,Končna razvrstitev: 1. Nijdam (Niz/TVM) 21:02.24, 2. Ekimov (Rus) +0.14, 3. Vanzella (Ita), 4. Jaskula (Pol) oba +0.18, 5. Breukink (Niz) +0.45,

Kafelnikov slavil v Commacku

COMMACK - Rus Jevgenij Kafelnikov je v finalu mednarodnega moškega ATP teniškega turnirja na Long Islandu z nagradim skladom 328.000 dolarjev premagal Nizozemca Jana Siemerinka s 7:6 (7:0), 6:2. V polfinalu je Kafelnikov premagal olimpijskega prvaka Švicarja Marca Rosseta s 7:6 (8:6) in 6:4, Siemerink pa Italijana Renza Furlana s 6:4 in 6:3.

Malejeva in Rubinova v finalu Mahwaha

MAHWAH - Finalistki mednarodnega ženskega teniškega turnirja WTA v ameriškem Mahwahu sta Bolgarka Magdalena Malejeva in Američanka Chanda Rubin. Malejeva je imela v polfinalu proti Cehinji Jani Novotni kar precej sreče, saj je Novotna prvi niz dobila s 6:4, v drugem pa je pri izidu 3:4 dvoboj zaradi poškodbe predala. Rubinova je bila v treh nizih z 2:6, 6:2 in 6:3 boljša od Japonke Ai Sugijame.

V Avstriji navijači na policiste

INNSBRUCK - V nemirih, ki so jih povzročili navijači avstrijskega nogometnega kluba Lask iz Linza po prvenstveni tekmi proti domačemu Innsbrucku, so bili ranjeni trije policisti. Že pred srečanjem je približno sto navijačev iz Linza razgrajalo, zato so jih enajst priprli do konca tekme.

TEHNOLOGIJA CD-I

Leksikon na videu

Novost založbe Bertelsmann

Že nekaj časa je mogoče na CD-i v sliki in besedi listati po leksikonu. Izdelali so ga pri založbi Bertelsmann. Prav tu prihajajo prednosti nove tehnologije interaktivnega CD-i najbolj do izraza.

Načeloma bi bil leksikon lahko precej »suha« reč. V nasprotju z drugimi CD in CD-ROM pa omogoča CD-i nove razsežnosti zabavne elektronike, saj je možen nekakšen dialog z leksikonom. Izberete si temo, nato pa vam ta omogoči različne medije - besedila, zvok, sliko ali video. Pri nekaterih igricah v novi tehnologiji ima uporabnik občutek, da se je znašel sredi dogajanja.

Leksikon omogoča poleg različnih pojmov in oseb tudi izvlečke iz filmskih tednikov ali druge video prizore.

CD-i predstavlja novo stopnjo v razvoju CD. Najprej so leta 1984 uvedli zvočni CD. Sledil je CD za DA - digital audio, ki so ga tudi standardizirali s tako imenovano »rdečo knjigo«. Še leto dni pozneje so ponudili CD-ROM (Read Only Memory, s standardizacijo v obliki »rumene knjige«), tako imenovana oranžna knjiga pa naj bi bila normativ za CD-R, ki pa doslej ni imel večjega uspeha.

Že v 80. letih sta Philips in Sonny opredelila tako imenovano »zeleno knjigo« interaktivnih nosilcev podatkov, ki naj bi jih priključili na TV sprejemnik. Leta 1991 so skušali vzpostaviti most med »zeleno« in »rumeno knjigo«. Ta v »beli knjigi« popisana norma se imenuje CD-bridge (most), vendar se je doslej uveljavila zgolj pri foto CD.

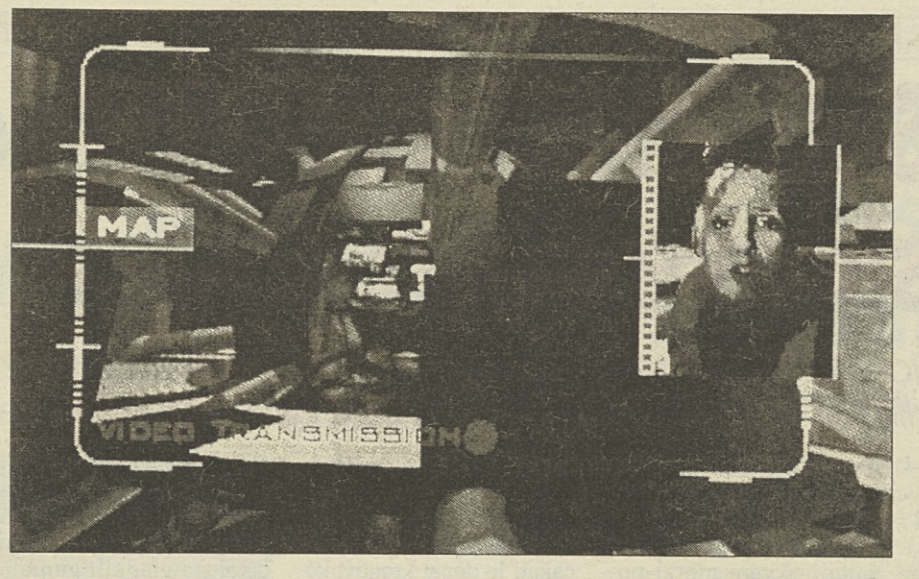

Zato pa se je ponudba interaktivnega CD-i lani nesluteno razširila. Izdelali so več kot dvesto naslovov, od glasbenih videov, ki niso »zares« interaktivni izdelek, do igric in leksikonov. Enak razvoj doživlja tudi industrija naprav za reprodukcijo. Philips je medtem izdelal Model 450, katerega značilnosti nista le bistveno zmanjšanje obsega in zanimivo oblikovanje, marveč tudi poenostavljano upravljanje. Ta sprejemnik je sposoben predvajati tako CD-i kot zvočne in foto CD. Novosti na trgu je še veliko: izdelali so posebno povezavo za CD-i, ki omogoča priključek na računalnik prek CD-ROM, izdelujejo tudi že TV sprejemnike z vgrajenim kasetnikom za CD-i, s posebno napravo pa je mogoče CD-i uporabljati tudi za nakupe prek TV, četudi je ta tehnologija še v povojih. Proizvajalci pa še vedno snujejo CD, ki bi ga bilo mogoče poljubno presnemavati z novimi video signali.

Življenje v interaktivnem svetu računalnikov in zabavne elektronike je torej že stvarnost, čeravno bo prinesla nove skrbi. Ena od njih so virusi.

Parlamentarni televizijski studio

V nemškem bundestagu so za 5, 8 milijona nemških mark ustvarili zaprt TV sistem, ki omogoča neomejeno snemanje in prenašanje parlamentarnih razprav. Naložbi ni nasprotoval nihče od 672 poslancev. Doslej so snemali dogodke v parlamentu le snemalci javne RTV WDR in ZDF, drugi so smeli v parlament prinesti le drobno opremo, za potrebe arhiva pa so dogajanje snemali z dvema statičnima kamerama.

Zdaj je nastala pravcata parlamentarna televizija, ki mora slehernemu poslancu na zahtevo izročiti videokaseto njegovega nastopa, kar je seveda priročno gradivo za delo in reklamo v volilnih okrožjih. Mnogi si od nenehne navzočnosti TV kamer obetajo tudi več politične kulture in živahnosti v bundestagu, drugi pa so veseli, ker so v parlamentu naposled »gospodarji svoje slike«.

Ali jih zdaj javnost ne bo več mogla razburjati s posnetki praznih klopi?

To za zdaj ni znano, saj ni rečeno, da bodo takšno servisno sliko iz parlamenta javni uporabniki (TV postaje) brez pridržkov tudi prevzeli. Od septembra naprej naj bi bilo gradivo brezplačno na voljo tudi zunanjim uporabnikom, ki bi morali plačati le stroške zvez, vendar so RTV postaje za zdaj dokaj zadržane. Bojijo se filtriranja gradiv, razen tega želijo pripravljati izvirna poročila. Seveda je možen tudi kompromis. Vsekakor bodo uporabniki zelo kritično spremljali delo »parlamentarne TV«. Verjetno je, da bodo prevzemali »surovo« slikovno gradivo in ga temeljito obdelali in nadgrajevali. »Fundamentalisti« pa se branijo vsakršnega sodelovanja s parlamentarno TV, češ da je za neodvisnost medija najpomembneje - v čigavih rokah je kamera.

Po selitvi nemškega bundestaga - leta 1999 in 2000 - v Berlin nameravajo iz parlamenta oddajati poseben parlamentarni kanal, seveda v digitalni tehniki in v režiji parlamenta. Prve poskuse bodo opravili že jeseni, vendar še niso našli primernega kanala, s katerim bi lahko osrečili davkoplačevalce.

V čigavih rokah naj bo TV kamera v parlamentu?

Nekaj podobnega so v številnih drugih državah že zdavnaj uresničili. V ZDA prenašajo zasedanja iz predstavniškega doma že od leta 1979, iz senata pa od leta 1986, in sicer prek satelita C-span.

V Veliki Britaniji so leta 1989 v spodnjem domu in lordski zbornici parlamenta namestili fiksne TV kamere. Po potrebi se TV postaje v živo vključujejo v prenose, ki jih opravljajo izključno prek teh kamer. V londonskem kabelskem omrežju pa je mogoče nenehno spremljati dogajanje v spodnjem domu. TV opremo v parlamentu skupno vzdržujejo BBC, ITV, Kanal 4, BSkyB in že omenjeni The Parliamentary Channel.

Leta 1992 je tudi francoski parlament dobil svoj TV kanal (Canal Assemblee), ki je do lani oddajal prek zemeljskega omrežja, ki zvečer uporablja francosko-nemški TV kanal Arte, nato pa ga premestijo na kabelska omrežja Pariza in manjših središč. Zdaj se dogovarjajo o rednih prenosih parlamentarnih razprav prek posebnega satelitskega kanala.

Ženske na televiziji: seksi in prismuknjene

Prizor iz filma: pri zasledovanju na nekem odru strgajo povsem nedolžni ženski obleko s telesa. Nemočna in skoraj gola si z roko zakriva prsi. Moški del občinstva se smeje in ploska. Gledalcem je jasno, da je bila ženska le dekoracija, povsem nepotrebna, zgolj past za moške. Tako je v anketi o prikazovanju žensk na TV odgovorila neka 31-letna nemška gospodinja.

Dejstvo je, da ne moškim ne ženskam ne ugajajo vzorci, ki so se na TV uveljavili za moške in ženske. Kar 70 odstotkov evropskih gledalcev meni, da prikazujejo ženske v izkrivljeni podobi, posebno pa se je razpaslo trženje ženskega telesa. Zahtevajo več likov močnih in inteligentnih žensk. To govorijo tudi rezultati prve tovrstne reprezentativne ankete v Nemčiji.

Pri več kot polovici gledalk povzroči prikaz nasilja na TV strah.

Po mnenju analitikov so TV postaje kar dvajset let za družbenim razvojem žensk, trdita Jutta Roeser in Klaudia Kroll z inštituta za novinarstvo hamburške univerze. 85 odstotkov žensk in 74 odstotkov moških moti, da ženske na TV pogosto prikazujejo kot »seksi in prismuknjene«. Tretjino žensk motijo reklame, v katerih nastopa veliko napol golih žensk. 47 odstotkov žensk ni zadovoljnih s ponudbo TV, samo 19 odstotkov pa nima nobenih pripomb.

Tudi moški menijo, da je stereotip žensk na TV preživet, vendar je zelo kritičen do tega le vsak osmi moški. Tretjina moških se strinja s prikazovanjem žensk »zviška«, češ da so ljudje, ki se repenčijo zoper goloto, v resnici le navidez krepostni. 68 odstotkov moških in žensk se strinja, da erotični filmi ženske navadno prikazujejo v nečastni luči.

Kljub temu le manjšina meni, da bi se bilo treba na TV ogibati golote. 31 odstotkov gledalcev meni, da bi bilo treba nasilje pregnati s TV zaslonov, 64 odstotkov gledalcev pa se zavzema za to, da bi ga bilo treba izključiti vsaj iz otroških in mladinskih programov.

Anketa je tudi pokazala, da si večina vprašanih želi neodvisno javno telo, ki bi nadzorovalo medije in bi imelo tudi primeren vpliv.

Happy Phone

Rešitev za vse, ki si želijo novih poznanstev

V zadnjem času se je izredno razvil tisti del naše telefonije, ki svojim uporabnikom ponuja različne vrste zabave. Happy Phone je po eni strani le eden od takšnih sistemov, po drugi strani pa ima povsem svojevrsten čar.

Happy Phone je telefonski sistem, namenjen vsem, ki so željni novih poznanstev in tudi avantur. Uporabljajo ga predvsem mladi, ki si z njegovo pomočjo izmenjujejo sporočila, se dogovarjajo za zmenke in tako sklepajo nova prijateljstva.

Happy Phone deluje že eno leto, v tem času pa se je nabralo kar 45 tisoč klicev in skoraj tri tisoč najrazličnejših sporočil, od predstavitev deklet in fantov, njihovih odgovorov, povabil na skupne izlete, potovanja, v diskoteke, raznih tematskih šal in še in še bi lahko naštevali. Vsa sporočila so na »veselem telefonu« urejena v petih rubrikah: zabave, prijateljstva, punce iščejo fante, fantje iščejo punce in šale. Bistvo Happy Phona ni v neposrednem pogovoru med mladimi, temveč v puščanju sporočil in svojih predstavitev v želeni rubriki ter odgovorom na posamezne predstavitve. Predstavitve lahko poslušajo vsi uporabniki, odgovore pa le tisti, ki so pustil sporočilo. Poudariti je treba, da Happy Phone ni eden od tako imenovanih sex-telefonov, ki jih je pri nas celo malo morje, temveč telefon, namenjen izključno zabavi in spoznavanju mladih.

V zadnjem letu so se po uvedbi telefonskih številk z dodano vrednostjo (številke 090, kjer impulzi tečejo bistveno hitreje) pojavili številni telefoni, ki ponujajo najrazličnejše vrste zabave in sprostitve ter informacije in nasvete. Happy Phone sodi med temi telefoni v nižji cenovni razred, saj je treba za minuto zabave na telefonski številki 090-24-12 plačati približno 93 tolarjev.

Ustanovitelji Happy Phona, Radio Glas Ljubljane in podjetje Abraxas, d.o.o., iz Ljubljane, so pred kratkim sistem izboljšali na ta način, da so omogočili njegovo uporabo vsem uporabnikom telefonov. Do tedaj je bila uporaba možna le s tonskimi telefoni (telefoni s tipkovnico, ki dajejo ob pritisku na tipko zvočne signale različnih frekvenc), zdaj pa se lahko s tem telefonom zabavajo tudi uporabniki starejših, rotacijskih telefonov (pulzni telefoni).

Ob predstavitvi Happy Phona me je seveda zamikalo, da tudi sam pokličem na to številko. Na začetku me je sicer skrbelo, če ga bom sploh znal uporabljati, vendar so skrbi že kmalu po vzpostavitvi linije skoraj povsem izginile. Dva glasova, ženski in moški, predstavljata možne izbire pri posameznih rubrikah, želeno opcijo pa izberete s preprostim pritiskom številke na telefonu (oziroma s tem, da želeno številko zavrtite). Kljub enostavnosti sem na začetku izbral opcijo pomoči, kjer glasova še podrobneje razložita uporabo sistema pri izbiranju ter snemanju predstavitev in odgovorov. Preprosto, ni kaj! Seveda sem zatem izbral vsako od rubrik in poslušal nekaj sporočil. Predstavitve so bile različne, tako kot smo različni ljudje. Nekatere so zgolj golo predstavljanje, v druge je vnesenih kup čustev, tretje so spet zabavne ali smešne, nekatere pa že kar erotične. Šal je toliko, da bi jih verjetno lahko poslušal celo popoldne (moram reči, da mi je zmanjkalo časa za poslušanje vseh); med njimi najdete dobre in slabe, z različno tematiko, pa tudi nekaj kritik na »zguljene« šale.

Nekatera sporočila so bila tako vabljiva, da sem se jim kar moral odzvati. Preprost pritisk na tipko in že sem se začel predstavljati izbrani osebi. Ko bo punca zopet poklicala Happy Phone in poslušala odgovore na svojo predstavitev, bo med njimi slišala tudi mojega. Se mi bo odzvala ali bom le eden od zavrnjenih? Če bo imela preveč odgovorov, imam verjetno prav majhne možnosti... Lastniki Happy Phona me niso nič kaj preveč razveselili, ko so mi povedali, da ima rekord neko dekle, ki je prejelo kar 120 odgovorov.

Na koncu lahko povem le še to, da je Happy Phone res svojevrsten sistem na svojem področju, ki vam lahko vzbudi skomine, kaj pa se bo iz iskanja prijateljev ali prijateljic ali še boljših prijateljic rodilo, pa se nikoli ne ve... **(P. R.)**

RAI 1

6.45 Jutranja oddaja Unomattina, vmes (7.00, 8.00, 9.00) dnevnik
9.30 Nan.: Očetov pes
9.55 Film: Attraverso le grandi colline (West., ZDA '86), vmes (11.00) dnevnik
11.35 Aktualno: Poletna oddaja Verdemattina
12.25 Vreme in dnevnik
12.35 Nan.: La signora del West (i. J. Seymour)
13.30 Dnevnik
14.00 Film: Un bikini per Didi (kom., ZDA '66)
15.45 Mladinski variete Solletico-Počitnice, vmes risanke in nanizanka
18.00 Dnevnik
18.15 Nan.: Alf
18.50 Variete: Poletje v Luna Parku
19.35 Vreme, dnevnik in šport
20.40 Film: L'attimo fuggente (dram., ZDA '89, r. P. Weir, i. R. Williams), nato aktualne zanimivosti Le migliori chiacchiere della serata
23.05 Dnevnik
23.10 Dok.: Messnerjeve Alpe - Adamello - gore miru, gore vojne (7. del)
24.00 Dnevnik, zapisnik, horoskop in vreme

RAI 2

6.30 Nad.: Atto d' amore
7.20 Dok.: V kraljestvu narave
8.00 Protestantizem
8.30 Variete za najmlajše Quante storie!, risanke
9.55 Nan.: Saranno famosi
10.45 Nad.: Secrets
11.30 TG2 - 33, rubrika o medicini, 11.45 Dnevnik
12.00 Risanke, (12.10) Nan.: L' arca del dott. Bayer
13.00 Dnevnik in vreme
13.40 Cipe e ciop agenti speciali all'attacco, risanke
14.15 Nad.: Paradise Beach, 14.45 Santa Barbara
15.30 Dnevnik
15.35 Nan.: La grande vallata, 17.25 Zdravnik med medvedi, vmes (17.20) dnevnik
18.10 Šport in vreme
18.35 Sereno variabile
18.45 Nan.: Hunter
19.45 Dnevnik in šport
20.20 Risanke: Go-Cart
20.40 Nan.: Ispettore Derrick
21.45 Variete: Se rinasco
23.30 Dnevnik in vreme Šport: Proces Furmuli 1
0.40 Film: Cinecittà Cinecittà (kom., It. '91, r.-i. A. Sandrelli)

RAI 3

6.00 Jutranji dnevnik
8.30 Dok. vrtnarstvo (8.40) Stoletnica Bienala
9.10 Film: Un bacio e una pistola (krim.., ZDA '55)
10.55 Dok., vrtnarstvo, (11.05) potovanje po Italiji, dok.
11.25 Neznano mesto: Benetke
12.00 Dnevnik
13.30 Film: L'impero dell'odio (ZDA, '63)
14.00 Deželne vesti, dnevnik in vreme
14.50 Šport: nogomet, 15.20 nogomet A in B liga, 15.40 motonavtika, 16.10 kolesarstvo
16.30 Dok.: La stanza del principe
17.00 Film: E io mi gioco la bambina (kom., ZDA '80)
18.45 Aktualno: Mesec branja
19.00 Dnevnik, deželne vesti
20.30 Dok.: V kraljestvu narave
22.30 Dnevnik, deželne vesti
22.55 Nan.: Phillip Marlowe investigatore privato
23.50 Aktualno: The End

RETE 4

7.20 Nan.: Tre nipoti e un nipote
7.45 Nad.: Piccolo amore, 8.30 Il disprezzo, 9.35 Rubi, 10.30 La donna del mistero 2, 11.15 Senza peccato, 12.20 nan. La casa nella prateria, vmes (11.25, 13.30) dnevnik
14.00 Nad.: Sentieri
14.45 Film: Carovana verso il sud (west., ZDA '55, i. T. Power)
17.00 Nan.: Donne pericolose, 18.00 A cuore aperto, 19.30 Moonlighting, vmes (19.00) dnevnik
20.30 Nad.: Perla nera
22.35 Film: Una Magnum special per Tony Saitta (krim., USA '76, r. M. Herbert, i. S. Withman), vmes (23.30) dnevnik
0.35 Pregled tiska
0.45 Nan.: Hisa v preriji

CANALE 5

6.00 Na prvi strani
9.00 Nan.: Casa dolce casa
9.30 Film: La feldmarescialla (kom., It. '67)
11.30 Nan.: Una bionda per papà, 12.00 Robinsonovi, 12.30 Casa Vianello
13.00 Dnevnik TG 5
13.25 Lezioni private
13.40 Nad.: Beautiful, 14.10 Amarsi
15.00 Nan.: Pappa e... ciccia, 15.30 La tata
16.00 Otroški variete
18.00 Kviza: OK, il prezzo è giusto!, 19.00 La ruota della fortuna
20.00 Dnevnik TG 5, vreme
20.25 Variete: Paperissima sprint
20.30 Film: Suore in fuga (kom., VB '92, i.E. Idle, R. Coltrane)
22.30 Dnevnik TG5
23.20 Nan.: X-Files

ITALIA 1

6.30 Otroški variete
11.25 Zanimivosti o filmu L' isola dell' ingiustizia
11.30 Nan.: Le strade di San Francisco
12.25 Odprti studio, 12.45 Fatti e misfatti, 12.50 Sport studio
13.00 Otroški variete
15.00 Film: Speriamo che sia vacanza (kom., It. '86, i. J. Calà)
17.00 Nan.: Magnum P.I., 18.00 Tarzan
18.20 Variete: Bravissima
18.30 Nan.: Hawaii Paradise
19.30 Odprti studio, vreme, 19.50 Šport studio
20.00 Variete: Nati per vincere
20.40 Nan.: Renegade
22.40 Film: Troppo sole sulla spiaggia (krim., ZDA '91, i. H. Floria, J. Robinson)
0.45 Italija 1 šport
1.15 Italija 1 šport

TELE 4

19.30, 22.00, 24.00 Dogodki in odmevi
20.30 Nan.: La legge di Mclain, 21.20 Maguy

MONTECARLO

14.00 18.45, 20.25, 22.30, Dnevnik, 13.30, 18.30 Šport
12.00 Film: L'amico indiano (Can. '80)
20.35 Film: Meo Patacca (kom., It. '72, G. Proietti)

RAI 3 slovenski program

20.25 **Risanka: Filip**
20.30 **Dnevnik**

SLOVENIJA 1

09.00 Videostrani
09.30 Malo angleščine, prosim
09.50 Tisti Mojčini, zabavnoglasbena oddaja
10.25 Kapitan Power, ameriška nanizanka, 10/22
10.50 Znanje za znanje, ponovitev
11.20 Angelika in kralj, francoski film, ponovitev
13.00 Poročila
13.05 Športni pregled, ponovitev
15.30 Umetniški večer, ponovitev Mojstrovine: Louvre, Pariz, angl. dokum. nanizanka
17.20 Dober dan, Koroška
18.00 TV dnevnik 1
18.05 Radovedni Taček: Žebelj
18.20 Tinina izbira
18.40 Kate in Allie, 19. del angleške serije
19.05 Risanka
19.20 Žrebanje 3x3
19.30 TV dnevnik 2, vreme, šport
20.00 Stranski učinki, kanadska nanizanka, 9/13 del
20.45 Pravičnost na preizkušnji
21.35 Širjave, evropski magazin
22.00 TV dnevnik 3, vreme
22.15 Šport
22.25 **Sova**
22.20 Seinfeld, 9/18 del ameriške nanizanke
22.45 Trd oreh, 4. epizoda angleške nanizanke

SLOVENIJA 2

13.00 Euronews
14.30 Utrip, ponovitev
14.45 Zrcalo tedna, ponovitev
15.00 Zakladi sveta: Mont St. Michel, francoski pustolovski kviz, 9. oddaja
16.25 **Sova, ponovitev**
18.00 TV dnevnik 1, vreme
18.05 Regionalni studio Maribor
18.45 Svetovni poslovni utrip
19.20 3 x 3
19.30 TV dnevnik 2, vreme
20.00 Svet na zaslonu
20.55 **Moja zgodba: Izsiljevanje,** francoska nanizanka
21.45 Vojna in pogajanja, ponovitev 2. dela
22.45 B. Rončel izza odra

KANAL A

10.00 Spot tedna
12.25 A - shop, Spot tedna
17.40 Spot tedna, A shop
17.55 Klasična video glava, ponovitev
18.45 A - shop
19.00 Vreme
19.10 Luč svetlobe, 499. del ameriške nadaljevanke
20.00 Alica v glasbeni deželi, oddaja
20.30 Dežurna lekarna, 41. del španske humoristične nanizanke
21.00 Vreme
21.05 **To so gadi,** slovenski film
22.40 Obalna straža, ponovitev
23.30 Spot tedna, A - shop

Koper

16.00 Euronews
18.00 Slovenski program: Studio 2 - šport
18.45 Primorska kronika
19.00 TV dnevnik,
19.25 Čakajoč Petra Pana, otroška oddaja
20.35 Poletni ponedeljkov športni pregled
21.50 Alpe-Jadran
22.15 Vsedanes - TV dnevnik
22.30 Slovenski program Športni ponedeljek
23.00 Dannyjev skrivnostni svet

Avstrija 1

09.00 Umor, je napisala, ponovitev
09.45 Baywatch, ponovitev
10.35 Vesoljska ladja Enterprise, ponovitev
11.25 Tarzan na Masnhattnu, ponovitev filma, 1989
13.00 Tiny Toon
13.25 Mila Superstar
13.50 Smrkci
14.05 Ewoki
14.35 Popaj in sin
15.00 Kremenčkovi
15.35 Vesoljska ladja Enterprise - nova generacija Prestolonaslednica
16.20 Baywatch: Deroča voda
17.10 Strašno prijazna družina Preizkušnja poguma
17.35 Zlata dekleta: Skupaj skozi vse težave
18.05 Stara mačka: Zlata mrzlica, 2. del
19.00 Pri Huxtablovih: Claire in bistroglavci
19.30 Čas v sliki, vreme
19.53 Vreme
20.00 Pogledi od strani
20.15 Harry in Sally, ameriška komedija, 1989
21.50 **Letališče '77- pogrešani v bermudskem trikotniku** ameriški film, 1977
23.40 Čas v sliki
23.45 **V slabi družbi,** ameriški vestern, 1972
01.15 Strašno prijazna družina, ponovitev
01.40 Vsak dan s Schiejokom, ponovitev
02.40 Dobrodošli v Avstriji
04.30 Moj nemški vojak, ameriški film, ponovitev

Avstrija 2

10.30 Pred sončnim zatonom, nemška komedija, 1956
13.10 V senci Fudžijame: Ptiči simbol sreče pri Japoncih
13.55 Orientacija
14.25 Doktor Trepper John
15.10 Umor, je napisala Šport in umor
16.00 Vsak dan s Schiejokom
17.00 Čas v sliki
17.05 Dobrodošli v Avstriji
18.55 Kuharski mojstri
19.00 Zvezna dežela danes
19.30 Čas v sliki
19.53 Vreme
20.15 Izpit, nemški tv komedija, 1995 Režija: Ulli Baumann
21.10 Tema
22.00 Čas v sliki 2
22.30 Ob pol enajstih, kultura
23.05 Vstop prost: Operna predstava na salzburškem festivalu in zvezde
23.40 **Trotta - kapucinska grobnica,** nemški film, 1971 Režija: Johannes Schaaf
01.15 Pogled od strani

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 8.05 Radio plus; 9.35 Turistični napotki; 10.30 Pregled slov. tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice; 14.30 Poslovne informacije; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.15 Varnostna kultura; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sotočja; 21.05 Zaplešite z nami; 22.30 Informativna oddaja v tujih jezikih; 22.40 Šansoni; 23.05 Nokturno.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 7.25 Zvezdni pregled; 8.50 Koledar prireditev; 9.35 Popevki tedna; 11.00 Ekološke teme; 11.35 Obvestila; 12.00 Opoldne; 14.00 Drobtinice; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.50 Šport; 18.00 Študentski rock; 19.30 Ameriška country lestvica; 20.00 Popularnih 40; 22.20 V soju žarometov.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.05 Glasbeni ponedeljek; 15.00 Pihalne godbe; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Divertimento; 16.45 Enciklopedija Slovenije, 17.00 Nove glasb. generacije; 18.05 Slov. glasbena ustvarjalnost; 19.30 Operni koncert; 20.30 Festival v Utrechtu; 22.00 Komorni studio; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koper
(slovenski program)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika, 7.30 Pregled tiska; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.15 Na rešetu; 9.00 Servisne informacije; 9.10 Glasb. rubrika: Od vrha do dna; 9.50 Odgovori na vprašanja; 10.45 Kviz rubrika; 11.00 V podaljšku; 12.30 Opoldnevnik; 13,00 Daj, povej... kontaktna odd.; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.00 Parlamentarna kronika;17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Poletni bla-bla radio; 21.00-24.00 Glasbeni izbor.

Radio Koper
(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.45 Prireditve; 8.05 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Pred naše mikrofone; 9.50 Izbirali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Edig Galletti; 10.35 Souvenir d'Italy; 11.00 Anni 60, ma non li dimostra; 11.30 Aktualnosti; 11.45 L' intervista; 12.00 Ballo è bello; 13.00 Glasba po željah; 14.50 Single tedna; 15.00 D'altro canto, 18.00 Bootleg; 18.45 Villa Ut; 20.00 RMI.

R. Glas Ljubljane

5.15,8.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 19.15 Novice; 7.00 Horoskop; 7.35 Vreme; 8.30 Dopoldne na RGL; 11.00 Anketa; 12.00 BBC novice; 12.15 Novinarjev gost; 14.05 Pasji radio; 15.15 RGL komentira in obvešča; 16.10 Spoznajmo se; 16.25 Nagradna uganka; 19.25 Vreme; 20.00 Glasbeni kviz; 21.30 avstralska glasba; 22.00 Sršenovo gnezdo.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 10.40 Informacije o zaposlovanju; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 12.40 Pometamo doma; 13.00 Pesem tedna; 13.20 Črna kronika; 13.40 Pometamo doma; 14.30 Točke, metri, sekunde; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Terenski studio; 18.10 Vsakdo svoje pesmi poje; 19.30 Večerni pr. -Glasbena odd.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 10.00, 12.00, 14.00 Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 9.05 Štajerske miniature; 10.05 Šport; 11.45 Info servis; 12.10 Mali oglasi; 13.00 Pod Persko gorco; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Želeli ste; 18.00 Pokličite 101555; 20.00 Sotočje.

Radio Študent

0.00 RoboKak udarja!; 11.00 Preklop; 14.00 Recenzije & Napovedi (podlistki U. Eca); 15.00 OF (24 ur-info); 19.00 TB: Meta - Tiz ev Meta (Ten Years Meta); 20.00 Alter, Garbage, Rhyme-kickers, Francoska zveza; 24.00 Reprize (Te amo Cuba!, Idealna godba, Sobotni večer).

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Iz Četrtkovih srečanj: Dr. Dorče Sardoč; 8.35 Slov. glasba, vmes (9.15) Pravljični kotiček; 10.10 Koncert: harmonikar Corrado Rojac; 11.30 Odprta knjiga: Mesto v zalivu (B. Pahor, r. M. Kravos, 25.), nato orkestralna glasba; 12.00 Dogodivščine v Grand Canyonu, nato Country glasba; 12.40 Otroški PZ Fran Venturini; 13.20 Kmetijski tednik; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Literarne podobe; 15.00 Poletni mozaik; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album: W.A. Mozart; 18.00 Ena se tebi je želja spolnila; 18.35 Revival; 19.20 Napovednik.

Radio Občine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 11.00 Horoskop; 12.45 VZ-PI-ANPI (pon.) Samo za Vas, Ostali Trst- L'altra Trieste; 18.00 Tedenski športni komentar.

Radio Koroška

18.10-19.00 Bekštanj: Turizem določa utrip življenja.

DNEVI EVROPSKE KULTURNE DEDIŠČINE

Spoznajmo svojo preteklost, da bi bolje razumeli sebe

Zamisel dnevov dediščine temelji na poskusu ozaveščanja o lastnih koreninah

Zamisel o Dnevih kulturne dediščine je nastala v Franciji, kjer so leta 1984 prvič priredili Dneve odprtih vrat: mnogi manj znani ali težje dostopni spomeniki so takrat odprli svoja vrata za brezplačen ogled. Odziv ljudi je bil zelo vzpodbuden in zamisel se je iz širila tudi v druge evropske države. Danes bi lahko dejali, da je postal september tradicionalni mesec kulturne dediščine. V Sloveniji bomo letos takšne dneve pripravili že četrtič.

G. M. Vischer: Slovenska Bistrica

Od različnosti k podobnostim, od narodnega k evropskemu...

Ni naključje, da se je zamisel o praznovanju Dnevov kulturne dediščine porodila ravno na naši - sicer majhni, a v mnogočem bogati - celini. Številne različne kulture, ki so se srečevale v evropskem prostoru, so se nenehno prepletale - s preseljevanjem posameznikov in ljudstev, vojnami, trgovino, študijem, potovanji; marsikdaj so presegale etnične in teritorialno-politične meje. Stoletja dolgo so nastajali skupni elementi naše preteklosti, nekakšna skupna evropska identiteta, na katero tu in zdaj živeči ljudje morda le redko pomislimo, pa je vendarle del nas. Zgrajena je na tradiciji, ki vključuje vse, kar sta ustvarili kultura in civilizacija na tukajšnjih tleh v preteklosti (kar je ostalo zabeleženo le delno, v obliki spomenikov), obenem pa ima naša tradicija elemente evropske civilizacije. Spomeniki kulture nam omogočajo najglobljo povezanost s predniki, ki so ustvarjali današnjo podobo prostora, v katerem živimo: prenašajo nam sporočilo o času in prostoru, ki so jim bili priče.

Zamisel o dnevih dediščine temelji ravno na uveljavljanju zavedanja o lastnih koreninah. Ker pa smo prek kulturnih in civilizacijskih poti povezani v širši kulturni prostor, lahko s spoznavanjem svoje preteklosti in dediščine zaznamo, katere so stične točke in razlike v odnosu do kultur naših sosedov. S tem, da išče in utrjuje identiteto in pripadnost narodu na način, ki to obenem postavlja v spoštljivo, dojemljivo/povezovalno relacijo do drugih nacij, se zamisel dnevov izogiblje simplifikacijam in popačenjem, ki z eliminacijo elementa prežemanja kultur popeljejo narodno identiteto v sfere nacionalističnega. Ne čudi, da bo letošnjo odprtje dnevov vsaj deset držav začelo z Beethovnovo Odo radosti.

Dediščina - naša skupna skrb

Nastajanje zavesti o potrebi po varovanju spomenikov je tesno povezano s prebujanjem narodne zavesti v 19. stoletju. Ta čas iskanja korenin in preteklosti, prvih narodnih muzejev in »kulta spomenikov«, ki jim je dajal tudi domoljubni in nacionalni pomen, je varovanje dediščine prvič tudi pravno ovrednotil v zakonih evropskih držav. Sprva miselni okvir zaščite ni presegal državnih meja, po koncu 1. svetovne vojne in z rojstvom kulturnega internacionalizma pa se je varovanje dediščine uvrstilo v mednarodne strokovne okvire. Poleg reprezentativnih spomenikov so začeli varovati tudi urbano, etnološko in zgodovinsko dediščino. V 50. letih se je pojavila potreba po zvezi strokovnjakov, ki bi bila neodvisna od združenj muzealske stroke. Leta 1965 je bil v Varšavi ustanovljen ICOMOS, mednarodna nevladna organizacija, ki skuša uresničevati programe Unesca za ohranitev arhitekturne dediščine po celem svetu. Leto prej, 1964, je prišlo do sprejetja temeljnega akta konservatorske stroke - beneške listine, s katero se je razširil koncept »spomenika« na izolirane zgradbe in skupine zgradb, pri čemer je bilo poudarjeno načelo hranjenja »in situ« in priporočena uporaba tradicionalnih materialov pri obnovah.

In vendar ni bilo mogoče spregledati dejstva, da ne zadostuje, če skrb za spomenike ostaja v razmeroma ozkem krogu strokovnjakov - konservatorjev in restavratorjev. Kako varovati dediščino, ki jo poleg zoba časa ogrožajo tudi napačno obravnavanje, malomarnost, onesnaževanje, vandalizem, v najslabšem primeru - kot smo temu priče na Hrvaškem ter v Bosni in Hercegovini - vojna? Skrb za dediščino podobno kot ekološka zavest zadeva vsakogar od nas. Prav vprašanje, kako vzpodbuditi ljudi, da bi se zanimali za svojo dediščino, je sprožila v francoskem narodnem skladu za kulturno dediščino zamisel o dnevih odprtih vrat. Po uspešnem začetku leta 1984 so se Franciji pridružile Nizozemska (1987), Švedska in Malta (1988), Belgija (1989), Danska, Skotska in Turčija (1990), Sloveniji, ki se je leta 1991 poleg Češkoslovaške, nekaterih nemških dežel, Irske, Severne Irske in Luksemburga nameravala priključiti dnevom, pa je zaradi osamosvojitvenih dogodkov uspelo izpeljati le Dneve odprtih vrat. Vsakdo si je lahko brezplačno pod strokovnim vodstvom ogledal grad Brdo pri Kranju in njegovo umetniško zbirko.

Stevilo držav, ki se priključujejo projektu narašča iz leta v leto. Svet Evrope je leta 1991 prosil nizozemsko fondacijo za Dneve dediščine, naj ustanovi projektni urad za spodbujanje in koordinacijo dnevov Dediščine. Urad finančno podpirajo Svet Evrope, Komisija Evropske skupnosti, Evropska kulturna fondacija in nizozemska vlada. Od tega leta se koordinatorji dnevov iz posameznih evropskih držav vsako leto srečajo v Strasbourgu, kjer izmenjujejo izkušnje in načrtujejo skupne dejavnosti.

Evropa je s svojo kulturno različnostjo nekaj posebnega. Če bomo spoznavali različnosti in podobnosti, bomo znali spoštovati kulturo drugega.

Katarina Vičnar

Kaj so Dnevi evropske kulturne dediščine? To so dnevi v letu, ko je v središču pozornosti neke dežele njena kulturna dediščina. Številne historične zgradbe odprejo svoja vrata za obiskovalce (navadno brez vstopnine), organizirajo posebne dogodke. V teh dneh imamo enkratno priložnost, da spoznamo zgodovino svoje dežele, ki je navadno težje dostopna ali celo skrita za zidovi stare arhitekture, v katero morda sicer nimamo dostopa.

Rogatec: Muzej na prostem

Namen Dnevov evropske kulturne dediščine je prebuditi zanimanje občinstva za spomenike in njihovo varovanje. Septembra se odpirajo vrata številnih arhitekturnih spomenikov po vsej Evropi, o njih so dostopne najrazličnejše informacije, dogajajo se tudi dejavnosti v spomenikih in njihovi okolici. Letošnja evropska otvoritev Dnevov kulturne dediščine bo 7. in 8. septembra v Parizu, v Sloveniji pa bodo potekali od 27. do 29. septembra, in sicer na temo Zgodovinski parki in vrtovi v Sloveniji.

Teme dosedanjih Dnevov evropske kulturne dediščine v Sloveniji so bile:

1992 - Po poteh baročnih spomenikov Slovenije

1993 - Po poteh rimskih vojakov v Sloveniji

1994 - Po poteh ljudskega stavbarstva Slovenije.

V prihodnjih nadaljevanjih jih bomo na kratko predstavili!

Otiški vrh - Kronska gora: župnijska cerkev sv. Petra

Leta 1991, ko so Dnevi odprtih vrat prerasli v Dneve evropske kulturne dediščine pod okriljem Sveta Evrope, je pri projektu sodelovalo devet držav. Leta 1993 so dnevi potekali v 21 državah, približno dvajset tisoč spomenikov pa si je ogledalo več kot deset milijonov ljudi. Letos bo prireditev potekala v 35 državah.

HOMOSEKSUALCI IN DRUŽBA

Zvijačnost »normalnega«

Posvet o stiskah in težavah homoseksualcev in lezbijk na Slovenskem

Ker se tudi slovenski homoseksualci v življenju srečujejo z najrazličnejšimi težavami in problemi, še posebej zato, ker ima tudi javnost dokaj negativev odnos do tega družbenega segmenta, sta društvi SKUC Magnus in LL s podporo Urada za mladino pri ministrstvu za šolstvo in šport ter Zavoda za odprto družbo, pripravili mednarodni posvet o homoseksualnosti, ki poteka od 23. do 27. avgusta. Homoseksualno in lezbično gibanje je v slovenskem prostoru, v primerjavi z nekaterimi zahodnoevropskimi državami, relativno mlado.

Estetika gibanja človeškega telesa - univerzum našega bivanja, kjer je različnost edina možnost eksistence

Začelo se je leta 1984 v okviru različnih civilnih iniciativ kot na primer feministično gibanje, mirovniško in ekološko gibanje. Medijski odziv je pričujoče gibanje prvič doživelo s festivalom Magnusa istega leta, do političnega odziva pa je prišlo šele ob priložnosti načrovanega četrtega Magnusovega festivala leta 1987, torej tri leta kasneje. Ker je tematika aids-a prodrla na naša tla šele proti koncu leta 1986, je takratna slovenska politika spretno izrabila priložnost in pod pretvezo preprečevanja razširjanja aids-a (homoseksualci so namreč najbolj rizična skupina) odsvetovala organizacijo festivala. Festival je bil preložen, vendar pa tudi kasneje ni bil izveden. V naslednjih letih sta obe sekciji naslovili na vlado zahteve po spremembi zakonodaje. Pred prvimi svobodnimi demokratičnimi volitvami je bil leta 1990 ustanovljen kot politično gibanje Roza klub, ki je v posebni deklaraciji, ki jo je podpisala večina političnih strank, postavilo svoje zahteve in sicer, da: (1) so v okviru 3. člena ustave, ki govori o enakopravnosti državljanov, obravnavani tudi homoseksualci in lezbijke; (2) so homoseksualna partnerstva obravnavana enakovredno s heteroseksualnimi; (3) so homoseksualci in lezbijke v zdravstvenih ustanovah obravnavani enakovredno kot »normalni« državljani.

Zahteve z volitvami sicer niso bile uresničene, pravcati obliž na rano pa je najnovejši kazenski zakon, po katerem med kazniva dejanja spada tudi spolna diskriminacija. Problemi, s katerimi se gibanje srečuje, so predvsem finančne narave, saj vladne strukture nimajo posluha za financiranje tovrstnih gibanj, na še večjo težavo pa je naletelo z aferami pri najavah najrazličnejših srečanj.

Poleg slovenskih homoseksualcev se je posveta udeležilo tudi pet tujih gostov: Lisa Power in Julian Howes iz Velike britanije, Ira Kormannshaus iz Nemčije, Gert Hekma iz Nizozemske ter udeleženec iz Združenih držav Amerike, ki pa je želel ostati neimenovan.

Lisa Power se je posveta udeležila predvsem zato, da bi s svojimi izkušnjami pomagala slovenskim homoseksualcem in lezbijkam pri vključevanju v družbo, saj organizacije homoseksualcev in lezbijk v Veliki Britaniji delujejo že dobrih 25 let. Po njenem mnenju je v Veliki Britaniji več diskriminatornih zakonov zoper izražanja svobodne pravice do izbire spolnega partnerja kot v Sloveniji, zato pa je v Sloveniji veliko bolj izražena socialna diskriminacija, kar naj bi bila tudi osrednja točka, na katero se bodo morali osredotočiti slovenski homoseksualci in lezbijke. Tudi Julian Howes se je posveta udeležil zlasti zato, da bi lahko pomagal s svojimi izkušnjami, še posebej na področju okuženih z virusom HIV. Po mnenju Juliana Howsa je Velika Britanija ena izmed najbolj diskriminatornih držav v Evropi. Pri tem ne gre upoštevati le zakonodaje in pravnih pravic, ampak gre tudi za socialno komponento in strah ljudi, ki je bolj izrazita v Sloveniji kot v Veliki Britaniji.

V četrtkovi okrogli mizi na temo Sodelovanje z vlado, ki je potekala v prostorih kluba Magnus in Monokel v bivši vojašnici na Metelkovi, je Lisa Power predstavila svoje videnje uspešnega sodelovanja z vlado. Po njenem mnenju je sodelovanje najlažje doseči tako, da se homoseksualci postavijo v »kožo« vladnih predstavnikov in da z ljudmi, ki jih v posameznih vladnih ustanovah že poznajo, še tesneje navežejo stike.

Po besedah Aleša Pečnika, enega izmed organizatorjev posveta, slovenska zakonodaja relativno zadovoljivo ureja pravice homoseksualcev, zato pa je slovenska družba toliko manj sprejemljiva do homoseksualnosti. Problem, ki ga slovenska zakonodaja še ni uspešno rešila, so zakonske zveze. Vlada sicer pripravlja zakon o registriranih partnerstvih, vendar so homoseksualci mnenja, da to ni zadovoljiva rešitev, saj iz registriranega partnerstva ne izhajajo iste pravice kot iz zakonske zveze. »Do kakšnih večjih problemov diskriminiranosti sicer ne prihaja, verjetno pa je razlog v tem, da si še vedno večina homoseksualcev ne upa javno priznati, da so homoseksualci,« je še dejal Pečnik. Na vprašanje, koliko je v Sloveniji homoseksualcev, je Pečnik odgovoril, da gre po zadnjih študijah za populacijo približno petih odstotkov, če pa bi zajeli še vse, ki so vsaj enkrat imeli homoseksualni odnos, pa bi se to število povzpelo na 10 do 15 odstotkov od celotne populacije pri nas.

V petek je v hotelu Union v pozdravnem govoru udeležencem posveta najprej spregovoril podpredsednik državnega zbora dr. Lev Kreft, ki je menil, da »demokracija, ki meri razmerja z večino, predstavlja težavo pri zagotavljanju enakopravnosti, ker je drugačnost pri tem potisnjena na obrobje strankarskega življenja.«

Članica Združene liste Sonja Lokar je razpravljala o politizaciji vprašanja homoseksualcev. Do politizacije tega vprašanja namreč prihaja v dveh primerih. Takrat, kadar so družbe izrazito totalitarne in ko iščejo »grešnega kozla«, v drugem primeru pa, ko začne v neki družbi prihajati do demokratičnih sprememb ter s tem začnejo posamezne družbene skupine nastopati z lastnim glasom.

»Naše politične stranke v svojih programih priznavajo pravico do drugačnosti, vendar pa v praksi prihaja do številnih problemov, ko se določene stvari želijo izpeljati. Zato predlagam, da večkrat pride do srečanj predstavnikov vlade in političnih strank, na katerih bi se razpravljalo o tej tematiki, da bi se tudi javnost navadila na to, da sta homoseksualnost in lezbištvo v naši družbi prisotna,« je dejala Dunja Piškur-Kosmač, državna sekretarka na ministrstvu za zdravstvo. Kosmačeva, ki že dolga leta sodeluje z Magnusom, pa homoseksualcem očita slabo organiziranost in neprodornost, s čimer bodo še težje dosegli svoje cilje.

Udeleženci posveta so včeraj obiskali še Bled, posvet pa naj bi se končal predvidoma danes zvečer. Tematika hoomoseksualništva in lezbištva bo aktualna tudi na mednarodni ženski konferenci, ki bo potekala od 4. do 15. septembra v Pekingu; naša delegacija pa se bo zavzela za pravice homoseksualcev in lezbijk. Naslednje leto bo Ljubljana na konferenci gostila predstavnike Mednarodnega združenja lezbijk in homoseksualcev za srednjo in vzhodno Evropo (ILGA), ki poteka vsako leto - letošnja je bila v Kijevu.

Bostjan Horjak

VSAKDANJE SENZACIJE

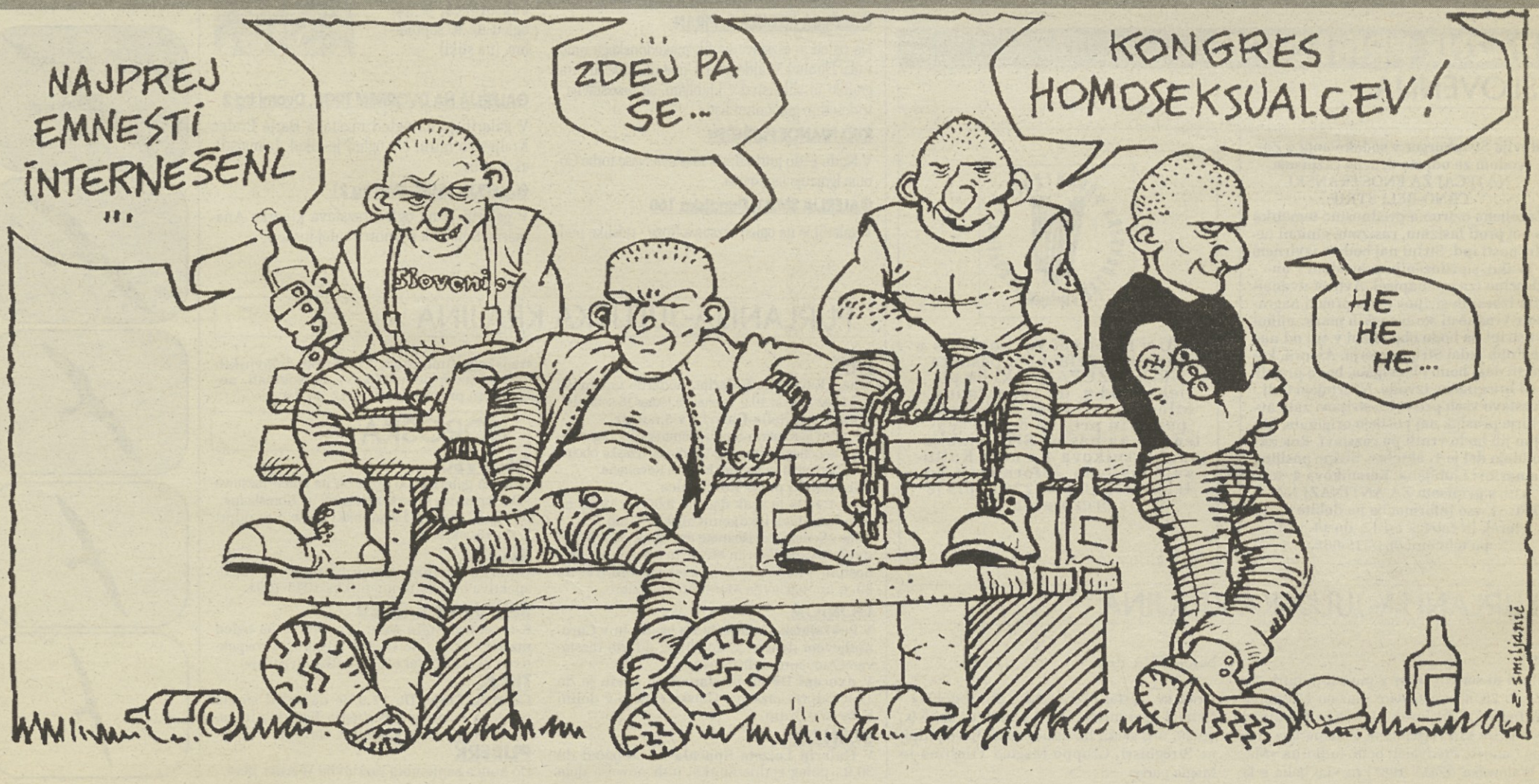

GLEDALIŠČA

SLOVENIJA

SNG DRAMA, LJUBLJANA

V sredo, 30. avgusta, ob 20.30 bo v Drami predstava v okviru mednarodnega ljubljanskega festivala W. Shakespeare: HAMLET. Vstopnice so v prodaji pri blagajni Festivala (tel. 226-544).

Vpis abonmajev za sezono 1995/96

SNG Drama bo vpisovala abonmaje od 4. do 9. septembra v vpisni pisarni v Drami, Erjavčeva 1. Študentske abonmaje bodo vpisovali od 2. do 7. oktobra. Vpisna dvorana bo odprta vsak delavnik med 9. in 12. uro ter med 15. in 18. uro, v soboto pa med 9. in 12. uro.

Abonmajski program za sezono 1995/96

- Ivan Cankar: HLAPCI, režija Mile Korun;
- Anton P. Čehov: TRI SESTRE, režija Meta Hočevar;
- Sofokles: FILOKTET, režija Paolo Magelli;
- Heiner Müller: FILOKTET, režija Paolo Magelli;
- Peter Handke: URA, KO NISMO NICESAR VEDELI DRUG O DRUGEM, režija:- Ernst M. Binder;
-izbirna predstava po želji abonenta.

TRNFEST 95
KUD FRANCE PREŠEREN

Jutri, 29. avgusta, ob 21. uri bo otvoritev razstave Zmaga Modica z naslovom Obslike in sl(j)ekti. Na otvoritvi bo videoprojekcija filma Kulturna bomboniera režiserja Mitje Milavca.

Koproducenta Trnfesta '95 sta OSI-Slovenia in ŠOU Ljubljana, podprla pa ga je tudi Mestna občina Ljubljana. Za vse prireditve je vstop prost.

GLEDALIŠČE KOPER

Vpis abonmajev za sezono 1995/96

Vpisovanje abonmajev bo potekalo v pisarni Zveze kulturnih organizacij Koper/Gledališče Koper, Verdijeva, za dosedanje abonente od 1.9 do 10.9. vsak delovnik med 10. in 15. uro, ter za nove abonente od 10.9. do 25.9. vsak delovnik med 10. in 15. uro, ob sredah do 17. ure.

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Vpis abonmajev za sezono 1995/96

Vpisovanje abonmajev bo potekalo v avli gledališča (vhod z Glavnega trga) za dosedanje abonente od 4. do 9. septembra, za nove abonente od 11. do 16. septembra, in sicer vsak dan od 10. do 12. ter od 15. do 18. ure

Abonmajski program za sezono 1995/96

- Ray Cooney: TO IMAMO V DRUŽINI (PG Kranj)
- Harold Pinter: PREVARA (PG Kranj)
- Eugene Ionesco: PLEŠASTA PEVKA in DELIRIJ V DVOJE (PDG Nova Gorica)
- Andrej Hieng: IZGUBLJENI SIN (PG-Kranj)
- Tone Partljič: ŠTAJERC V LJUBLJANI (-MGL Ljubljana)

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi - Dvorana Tripcovich
Mednarodni festival operete 1995
Blagajna gledališča Verdi bo zaprta do 12. septembra. Od tega datuma dalje bodo na razpolago novi abonmaji in eventuelne rezervacije preostalih prostih mest.

GORICA
Od 3. do 9. septembra bo na sporedu Alpe Adria Puppet festival.

VIDEM
Poletne prireditve
Trg Matteotti : jutri, 29. t.m., ob 21.30 - Koncert ciganskih godb.

KOROŠKA

CELOVEC
V Mestnem gledališču bo v sredo, 30. t. m., ob 20. uri Musical Express. Koroški simfonični orkester bo izvajal priljubljene arije musicalov. Koncert bodo ponovili še v četrtek, 31. t. m.

RAZNE PRIREDITVE

SLOVENIJA

Revija Stripburger v sodelovanju z Zavodom za odprto družbo razpisuje NATECAJ ZA ENOSTRANSKI CRNO-BELI STRIP
Zaželjena oziroma prednostna tematika je boj proti fašizmu, rasizmu, etnični nestrpnosti ipd. Stripi naj bodo v izvirnem jeziku, s priloženim prevodom v angleščino (za podnapise). Avtorji dvanajstih izbranih stripov bodo prejeli nagrado v vrednosti sto nemških mark, njihovi stripi pa bodo objavljeni v eni od naslednjih izdaj Stripburgerja. Avtorji, katerih dela bodo objavljena, bodo prejeli tri brezplačne izvode. Načrtujejo tudi razstavo vseh prispelih stripov, zato avtorje prosijo, naj pošljejo originale, ki jim jih bodo vrnili po razstavi. Rok za oddajo del je 1. oktober. Stripe pošljite na naslov: Ljubljana, Kersnikova 4, soba 412, s pripisom ZA ANTINAZI NATECAJ, vse informacije pa dobite vsak torek in četrtek od 12. do 14. ure po telefonu 061/319 662.

ŠOU v Ljubljani vabi na vpis v literarno delavnico pesnika UROŠA ZUPANA, ki bo potekala od 9. do 16. oktobra. Mladi pesniki naj pošljejo 10 pesmi in prijavo do 20. septembra na naslov ŠOU Ljubljana, Kersnikova 4, enota Kultura, Ljubljana. Informacije po tel. 1317010 int. 226. Vpis je brezplačen.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST
»Musei di sera« (Večer v muzejih): Jutri, 29. t.m., ob 20.00 v mestnem muzeju Morpurgo (Ul. Imbriani 5) bo dr. Lorenza Resciniti predstavila kip Napoleona Bonaparteja Antonia Canove. Predvajali bodo tudi film »Maria Walewska (ZDA 1937) in »La bella e la bestia (ZDA 1992).

Grad sv. Justa: »De occulta philosophia« - festival čarovništva. Otvoritev v torek, 5.9., ob 20. uri; sledil bo nastop gledališke skupine Streghissi, Gruppo Magico Triestino in Magic party.

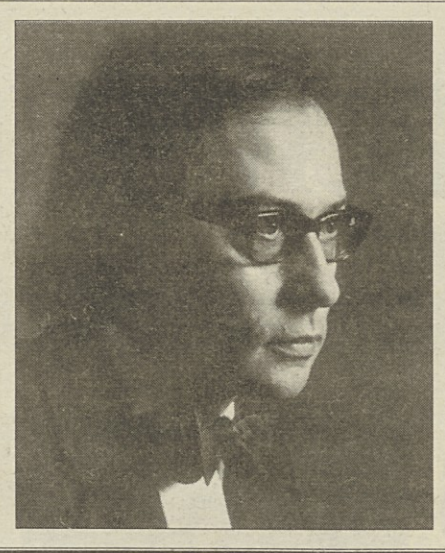

Nocoj ob 20.30 bosta v Križankah nastopila Božidar Tumpej, fagot, Antalffy Gábor (na sliki), čembalo in klavir.

Program: Vivaldi, Teleman, Sweelinck, Bach, Feld, Debussy, Saint-Saëns.

GLASBA

SLOVENIJA

VEČERI KOMORNE GLASBE NA BLEJSKEM OTOKU

Danes, 28. avgusta, ob 20. uri bosta na otoku nastopila Hubert Bergant, orgle, in Domen Jerša, pozavna.

TRŽIŠKE POLETNE PRIREDITVE

Danes, 28. avgusta, bo ob 19. uri recital za klarinet in klavir. Nastopata: Luka Kemprle, klariner, in profesor Maja Faganel, klavir.

Jutri, 29. avgusta, ob 19. uri bodo peli tržiški pevski zbori. Tržiške in slovenske narodne pesmi bodo prepevali:- CPZ Ignacij Hladnik, kvintet bratov Zupan, fantovski kvintet iz Loma, komorni zbor Rosa iz Kovorja, kvintet Pueri Cantorum in zbor DU Tržič.

V sredo, 30. avgusta, ob 19. uri bo Plesni živžav - plesna revija plesalcev plesnega Studia M iz Ljubljane in plesne šole Mickey iz Tržiča.

FESTIVAL RAČUNALNIŠKE UMETNOSTI, MKC MARIBOR

Današnje festivalske prireditve:

V kinu Štuk, Gosposvetska 83, bo ob 21. uri projekcija filma po izboru Sama Perovica.

V galeriji Media Nox, Orožnova 2, bo ob 21. uri računalniška animacija - program Sreča Dragana in študentov-ALU Ljubljana. Ob 23. uri pa bodo videopolnočnice - program Inštituta-Egon March.

V galeriji Hiša, Ob železnici 16, bo ob 21. uri projekcija videa Cyberpunk.

ROGAŠKA SLATINA

Jutri, 29. avgusta, ob 20.30 bo v zdraviliški Kristalni dvorani klavirski koncert Tomaža Petrača.

RAZSTAVE

SLOVENIJA

MODERNA GALERIJA

Razstava 21. MEDNARODNEGA GRAFIČNEGA BIENALA - LJUBLJANA je na ogled do 10. septembra v Moderni galeriji.

V Mali galeriji je do 3. septembra na ogled razstava PETRE VARL-SIMONČIČ z naslovom PITA MOJE MAME .

NARODNA GALERIJA, Prežihova 1

V obeh zgradbah NARODNE GALERIJE je na ogled razstava GOTIKA V SLOVENIJI; Slikarstvo in kiparstvo.

MUZEJ NOVEJŠE ZGODOVINE, Celovška 23

Gotika v Sloveniji; razstavi Arhitektura in Nastanek, ogrožanje in reševanje likovne dediščine.

JAKOPIČEVA GALERIJA, Slovenska 9

Na ogled je pregledna razstava lesorezov iz obdobja 1935-1995 avtorja Lojzeta Spacala.

LIKOVNI SALON, CELJE

V salonu je razstava Forma eterna, ki predstavlja osemnajst mladih slovenskih umetnikov Akademije za likovno umetnost iz Ljubljane ob njeni petdesetletnici.

GALERIJA EQURNA, Gregorčičeva 3

V galeriji je na ogled razstava slik Žige Okorna. Temelji na umetnikovi navzočnosti v galeriji; obiskovalci so vabljeni k pogovoru z njim.

GALERIJA MEDUZA 2, PIRAN

Na ogled je razstava grafik makedonskega umetnika Dimitra Malidanova. Umetnik, ki je študiral grafiko in slikarstvo v Ljubljani, se predstavlja s tridesetimi grafičnimi listi.

KUD FRANCE PREŠEREN

V Kudu je do jutri odprta razstava Naše torbe Gorana Ignjatije Jankoviča.

GALERIJA SMELT, Dunajska 160

V galeriji je na ogled razstava Rože - nosilke podzavestno dočutene vsebine Mire Capuder.

FESTIVAL RAČUNALNIŠKE UMETNOSTI, MARIBOR

V galeriji Hiša, Ob železnici 16, je na ogled razstava računalniških grafik Mitje Praznika.

V razstavnem salonu Rotovški trg, Rotovški trg 1, sta na ogled inštalacija Kokon Darija Kreuha in razstava računalniških grafik Vojka Pogačarja.

V razstavnem salonu Rotovž, Trg Borisa Kraigherja 3, so na ogled razstava računalniških grafik Tjaše Demšar, ter inštalaciji Metoda Vidica in skupine Atanor.

V ZDIT Maribor, Vetrinjska 14, je na ogled razstava računalniških grafik Bogdana Sobana.

V Univerzitetni knjižnici, Gospejna 10, je na ogled razstava računalniških grafik,- izbor preoblikovanih matric Bojana Stoklja.

GRAFIČNI MUZEJ, ROGAŠKA SLATINA

Devetdeset grafičnih listov karikatur Williama Hogartha (1697-1764), londonskega slikarja in bakrorezca, je na ogled do 9. septembra. (na sliki)

GALERIJA NA DVORNEM TRGU, Dvorni trg 2

V galeriji je na ogled razstava Darje Prelec Kraljestvo miru. Na ogled je cikel dvanajstih akvarelov.

GALERIJA ŠKUC, Stari trg 21

V galeriji je na ogled razstava kiparke Anamarije Šmajdek Komorni kalejdoskop.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST
Muzej Revoltella-Galerija moderne umetnosti (Ul. Diaz 27): do 10.9. razstavlja James Rosenquist.
Muzej Revoltella-Galerija v 5.nadstr.
Na ogled je razstava Studia Tommaseo v organizaciji Glasbenega združenja Chromas, tržaške občine in odbornistva za kulturo Muzeja Revoltelle.
Miramarski park- Konjušnica
Do 7.1.1996 je vsak dan od 9.00 do 19.00 na ogled razstava izkopanin antične Eble.
Milje - Sedež letoviščarske ustanove: do 2.9. razstavljata Luisa Frausin Mineo in Michela Grassi.
Sesljan - Sedež letoviščarske ustanove: do 29. t. m. razstavlja Massimo Malipiero.

GORICA
V Pokrajinskem muzeju na gradu in v Coroninijevem dvorcu je do 31.12. odprta razstava »Ottocento di frontiera«.
V dvorani Deželnih stanov na gradu je do 17.9. odprta razstava Gotske cerkve v dolini Soče in v Brdih.

ŠTANJEL
V Galeriji Lojzeta Spacala so na ogled do 30.9., poleg stalne zbirke, tudi novejša dela tržaškega umetnika. Urnik: od delavnikih 14-19 (razen ponedeljkov); ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10-12, 14-19.

KOROŠKA

CELOVEC
Deželna galerija: Do 10.9. bo na ogled razstava »Do danes-dve stoletji umetnosti na Koroškem«.
Skofijski muzej (Lidmanskygasse 10): odprt je do 15. oktobra.

BELJAK
Galerija Freihausgasse: na ogled je retrospektiva beljaških umetnikov 1945-1995.

ŠENTJANŽ V ROŽU
K-k center, Stara šola: Do 15.9. je na ogled razstava Zorke Loiskandl-Weiss z retrospektivo slikarskih del »Od začetka do sedaj».

TINJE
Galerija Tinje: Do 17.9. je na ogled stalna razstava lesorezov Wernerja Bergerja in sedemdelnega cikla Valentina Omana.

PLIBERK
Do konca septembra razstavlja Werner Berg.

GLASBA

FJK

TRST
Grad sv. Justa
Jutri, 29. t.m., ob 21.00 - v sodelovanju z Progetti di Allegria »Non entrate in quel castello«.
V četrtek, 31. t.m., ob 21.00 - Nastop skupine Zorbas iz Grčije.
Kino: Danes, 28. t. m., ob 21.15 »Belle al bar«, i. Eva Robins.
Avditorij Muzeja Revoltella
Jutri, 28. t. m., ob 20. uri predvajanje Fellinijevega filma Casanova in ob 22. uri Viscontijevega Senso.
Miramarski park
Luči in zvoki
Danes, 28. t.m., ob 21.00 in ob 22.15 «Il sogno imperiale di Miramare«.
Istočasno je v Konjušnici Miramarskega parka na ogled od 21.00 do 23.00 razstava izkopanin antične Eble.

PORDENON
V sredo, 13. septembra: Koncert Pina Danieleja skupno s kitaristom Pat Mathenyjem.

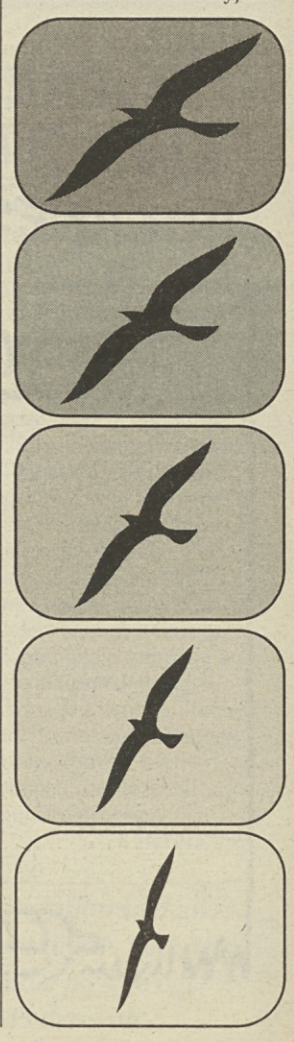

PLANINSKI VODNIK ZA LJUBLJANČANE IN KAMNIČANE

Južni pristopi na razgledne Grintovce

Izbiramo lahko med kratkimi izleti in večdnevnimi turami

Tu je tako lepo, tako daleč se vidi.
(pastir na samotnem vrhu)

Grintovci so visokogorska skupina najvzhodnejšega predela Alp. Poleg najvišjega vrha Grintovca (2558 metrov) obsegajo še gorsko verigo od Kočne nad Jezerskim, prek Dolgega hrbta, Struce in Skute nad Velikimi in Malimi Podi, Rink, Turske gore do Brane nad Okreslјem, na drugi strani Kamniškega sedla (1884 metrov) pa sta še Planjava in Ojstrica, lepotica naših gora. Južno od tega grebena so srednje visoki vrhovi in planine. Na zahodu Kalška gora in Kalški greben nad Kokrskim sedlom ter Krvavec s sosednjimi vrhovi. Na vzhodu so južni grebeni Planjave, pod Ojstrico pa je Korošica in malo dlje Dleskovška planota. Nad dolino Kamniške Bistrice se dvigujeta Velika in Mala planina.

Vrhovi teh gora krasijo severno obzorje Ljubljanske kotline, zato ni nič nenavadnega, če prebivalci glavnega mesta Slovenije tako radi zahajajo v ta predel visokogorja. Na poteh do teh visokogorskih ciljev doživimo veliko lepega. Srečujemo težko prehodne strmine, čiste vode in slapove, svojevrstno rastlinstvo in živalstvo ter še mnogo drugih naravnih znamenitosti, ki jih je v posebni knjigi predstavil alpinist in gorski reševalec Bojan Pollak iz Kamnika. Alpinisti se lahko preizkusijo tudi v številnih stenah, ki jih je v posebnih knjigah opisal prof. telesne vzgoje Tone Golnar.

Temu predelu je posvečen planinski vodnik, ki ga je pripravil Andrej Stritar. Knjiga je izšla pri založbi Sidarta iz Ljubljane. V njej je opisanih 51 izletov po znanih in markiranih poteh, po neznanih in skritih pastirskih stezah in lovskih prehodih, kakor tudi po lažjih brezpotjih in plezalnih smereh. Dandanes v tem svetu ni več toliko gorskih pastirjev in lovcev, ki bi vzdrževali danes že pozabljene poti. Avtor tega vodnika je zato poskušal opozoriti gornike, naj ohranijo našim zanamcem ta del neokrnjenega sveta kot svojevrstno naravno in kulturno dediščino naših prednikov.

Opisane poti se končujejo tam, kjer se tudi začenjajo. Do teh točk navadno lahko pridemo z lastnimi prevoznimi sredstvi, zelo ugodna pa so tudi javna. Kdaj pa kdaj pa nas reši avtostop. Vsaka pot je opremljena z oceno njene težavnostne stopnje. Podani so podatki o nadmorski višini začetne oziroma končne točke, nadmorski višini najvišje točke oziroma namembnega cilja ter višinska razlika in čas prehojene poti.

Z vseh vrhov Kamniških Alp so izredno lepi razgledi. Proti jugu prek Kamnika v Ljubljansko kotlino, proti vzhodu na štajerske gore in Panonsko nižino, proti zahodu na Karavanke in Julijske Alpe, proti severu pa na koroške gore. Ti pogledi so vrisani na prilogi Razgledi z Grintovca, ki jo je že leta 1940 pripravil danes drugi častni predsednik Planinske zveze Slovenije ing. arh. Vlasto Kopač.

V tem pogorju je tudi veliko planinskih koč (štiri), planinskih domov (osem) in bivakov (pet). Večina jih je opisanih v uvodnem delu in predstavljenih s perorisbami akad. slikarja Toneta Rojca. Planinci in vsi drugi pohodniki se lahko spočijejo in si potešijo žejo in glad tudi v neplaninskih gostiščih ter na tistih pastirskih planinah, ki so žive v poletnem času. Tako lahko občasno dobite mleko tudi na planini Dolge njive pri pastirici Lizi, na planini Košutna nad Medvedovo jamo, na planinah Velike in Male planine in drugod.

Opisane poti so razvrščene v šest skupin. V prvi so izleti pod gorami, večinoma po dolinskih poteh v okolici Kamniške Bistrice, njenih pritokov in bližnjih slapov. V drugi skupini so poti od Krvavca, znanega visokogorskega smučarskega centra, do Kalške gore nad Cojzovo kočo na Kokrškem sedlu. Pod Krvavcem je kmečki turizem pri prijazni domačiji Ambrož. Na strmalih pa je več počitniških domov gospodarskih organizacij in več privatnih počitniških hiš. Med zanimivostmi moramo omeniti znamenito Medvedjo jamo pod Mokrico in Kompotelo na višini 1500 metrov, kjer so našli kosti jamskega medveda. Na pobočjih omenjenih vrhov so idealni tereni za turno smučanje, skriti mondenim rekreativcem na Krvavcu. Na travnatih terenih pod Kalškim grebenom pa srečujemo več tropov ovac, ki se tod pasejo vse poletje.

V tretji skupini so opisane poti od Velike planine, kjer so našli prazgodovinske ostanke staroselcev, s številnimi in zaščitenimi pastirskimi stanovi, do odmaknjene Menine planine nad Gornjim Gradom. Nekdaj najpomembnejša steza na Malo planino vodi mimo dveh cerkva, Sv. Petra in Sv. Primoža. Obe sta zidani v gotskem slogu, v slednji pa je ohranjena ena največjih fresk pri nas z motivi Svetih treh kraljev. Na Planino vodi več poti tudi iz obeh dolin: vzhodna je iz Volovjeka, zahodna iz doline Kamniške Bistrice. Poti s te smeri ter prek Rzenika in Konja na Presedljaj pa so le za izkušene planince.

V četrti skupini so visokogorske ture na najvišje vrhove Grintovcev, med katerimi je večina zahtevnih poti. Zanimivo pa je, da je pot na najvišjega med njimi, to je Grintovec, skoraj sprehajalna, le njena dolžina je za utrjenega hodca. Zato nedeljskim izletnikom priporočamo, da vsaj enkrat prenočijo v Cojzovi koči na Kokrškem sedlu. Mnoge poti vodijo tod po starih stezah, pastirskih in lovskih poteh, ki niso označene s planinskimi markacijami. Nevarnosti je tod dovolj, zato je previdnost nujno potrebna. Tudi na Brano, hišno goro Kamniškega sedla, ni povsem lahko priti, čeprav vodijo sem gor kar štiri opisane poti.

V petem delu, od Planjave, najširše gore v Kamniških Alpah, do Ojstrice in njenih sosednjih grebenov pa je predvsem izredno veliko plezalnih smeri, ki jih zaradi bližine radi obiskujejo predvsem kamniški in ljubljanski alpinisti. Kot izrazito posebnost tega gorstva moramo omeniti Kamniško jamo na višini 1400 metrov pod Staničevim vrhom. Jamarji so jo odkrili povsem slučajno, in to šele leta 1978. V njej ni kapnikov, ampak prekrasni aragonitni kristali. Jama, ki je doslej raziskana vse do dolžine 1600 metrov, je zaprta, ogled je mogoč le ob navzočnosti kamniških jamarjev. Na Korošici pod Ojstrico so še nekatere znane posebnosti. Prva je Lučki Dedec, na katerem se je pisala zgodovina našega alpinizma. Na robu planote je bila že leta 1876 postavljena prva planinska (Kocbekova) koča, v bližini katere je danes le še nova kapelica Sv. Cirila in Metoda.

V zadnjem, šestem delu so opisane le tri, a zato daljše, večdnevne poti. Prva vodi z Menine planine prek prelaza Crnivec na Malo in Veliko Planino do Korošice. Druga je speljana od Ojstrice prek vseh najvišjih grebenov Kamniških Alp do Grintovca in Kočne. Tretja pelje iz Kamniške Bistrice na Kamniško sedlo, nato pa po severni strani na Okreselj, skozi Turski žleb in čez Rinke na Savinjsko sedlo pod severnim ostenjem Skute do Kranjske koče na Ledinah oziroma Češke koče na Zgornjih Ravneh, nato pa čez Kočno in Grintovec na Kokrsko sedlo in čez Kalški greben v dolino Kamniške Bistrice.

V knjigi je lepo urejeno abecedno imensko kazalo in obsežen seznam literature, v kateri so obravnavane Kamniške in Savinjske Alpe. Prek grebenov teh gora nas vodijo tudi markacije po Slovenski planinski poti št. 1. Avtor vodnika priporoča uporabo zemljevidov Grintovci 1:25000 in Kamniško-Savinjskih Alp z Obirjem in Peco 1:50000, ki jih je izdala Planinska zveza Slovenije. V vodniku so opisane poti vrisane na perorisbah gora in pogorij, ki jih je pripravil Jurij Kolenc, fotografije pa je prispevalo več slovenskih planinskih fotografov. V knjigo je vložen pregledni zemljevid, ki ga je pripravil Inštitut za geodezijo in fotogrametrijo. Na njem pa ni poleg nekaterih robnih predelov tudi Menine planine, najbolj oddaljenega predela v tej knjigi obravnavanega področja.

Ciril Velkovrh

Zahodno pobočje Kočne (Foto: Igor Maher)

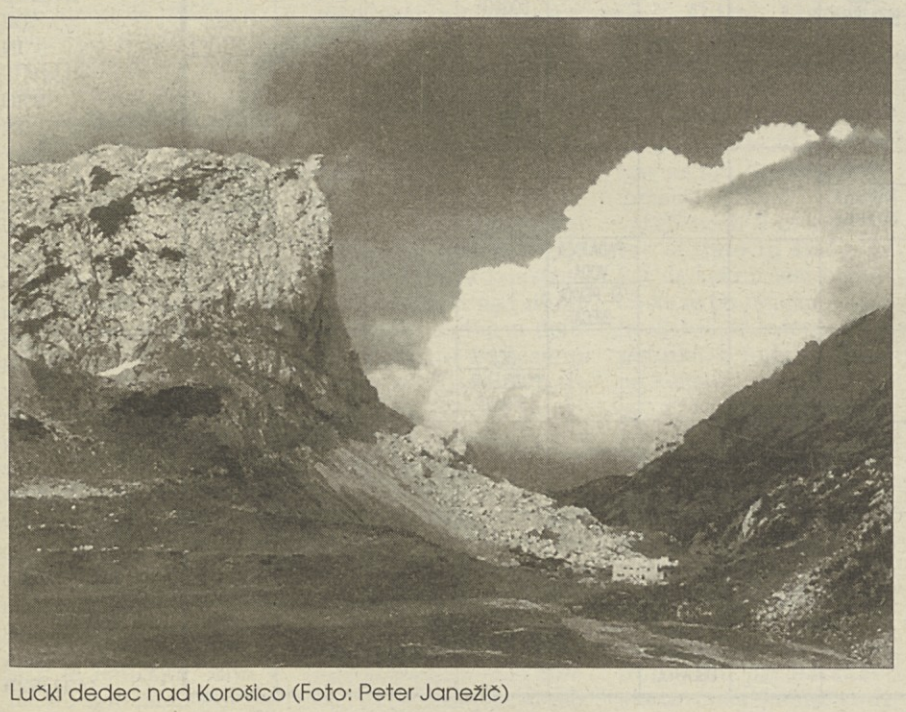

Lučki dedec nad Korošico (Foto: Peter Janežič)

Z Grintovcev se odpirajo izjemni razgledi (Foto: Stane Klemenc)

Horoskop

zapisal B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Nekdo, ki ga imate za koristolovca, vas bo prosil za pomoč. Čeprav bi mu najraje zasolili z eno od vaših mastnih žaljivk, se mu boste velikodušno odzvali. Si obetate korist?

BIK 21. 4. - 20. 5.: Doživeli boste svojih pet minut slave. Nekateri vas bodo iskreno občudovali, drugi vas bodo zavistno opazovali, tretji pa se vam bodo pridružili in v trenutku prevzeli vašo krono.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Če ste doslej menili, da se zdravje obnavlja samo od sebe, boste odslej do njega pristopali drugače. Ne boste prehiteli zgolj bolezni, ampak se boste približali sferi večnosti.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Skrbela vas bo finančna suša, čeprav vaša denarnica še zdaleč ne bo prazna. V luči velikih želja je vsaka denarnica, pa naj je še tako polna, podobna neznatnemu zrncu peska.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Nekdo vam bo izpovedal svoja najgloblja čustva, pa ne zato, da bi vas osvojil, ampak zato, ker ne more osvojiti drugega. Bodite mu objekt, na katerem naj preizkusa svoje sposobnosti.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Nekomu boste skušali posoliti pamet, vendar bo vseskozi ostajal v mejah svojih prepričanj. Poskušajte drugače: pritrjujte njegovim prepričanjem, pa bo sam podvomil vanje.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Povečan bančni račun vam bo vlival občutek moči in samozaupanja. Skušajte biti močni tudi tedaj, ko bo račun prazen, pa boste ob polnem še močnejši. Pa še zdravi boste.

ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Povabljeni boste v družbo, vendar se boste izmotali z namišljenim izgovorom in poiskali mesto, na katerem boste lahko v miru pretehtali svojo novo odločitev.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Nekdo vam bo z zavistnim glasom očital koristolovstvo. Ne prepričujte ga o nasprotnem; raje mu prodajte svoj recept za pot k uspehu. Še bolje je, če mu ga podarite.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Do nekoga, s katerim delite življenjske tegobe, boste danes sumljivo prijazni. Prepričan bo, da spet nekaj prikrivate, zato bo vas trud obvisel v zraku.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Sodelavec vas bo skušal na vsak način zadržati na starem delovnem mestu - pa ne zato, ker bi vam želel slabo, ampak zato, ker v vas vidi nepogrešljivega prijatelja. Naj gre z vami.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Obšel vas bo val razumevanja, zato boste z odprtim srcem prisluhnili partnerju in mu pomagali iz težav. Nič hudega, če vam ne bo pokazal hvaležnosti; pomembna je sreča.

KRIŽANKA

Vodoravno:
1. začetnici priimka in imena avstrijskega književnika Kafke, 3. ime slovenskega dirigenta Hubada, 7. ime pred leti ubitega švedskega predsednika Palmeja, 9. iznajdba, 10. prostor, kjer se opravlja delo, 12. ime francoskega književnika Zolaja, 13. odmev, eho, 14. vzgajanje tujega otroka, 15. kraj z gradom med Krškim in Škocjanom, 16. ime slovenskega slikarja in grafika Vidmarja, 18. pokrajina na jugu Balkanskega polotoka, 21. zadetek dveh številk pri tomboli, 24. krajša oblika ženskega imena Irmgard, 26. ptica ujeda (brkati), 27. ime francoskega filmskega igralca Delona, 28. razmik med dvema besedama ali znakoma, 30. ime slovenske književnice Budau, 31. vrednost blaga, 32. angleška filmska igralka (Patricia), 33. začetnici filmskega režiserja Skrigina.

Navpično:
1. papež, ki je leta 1309 prenesel papeški sedež v Avignon, 2. tanek kovinski list, 3. moški potomec, 4. največja celina, 5. mladič domače mačke, 6. prikuha jedem, 7. dvignjen prostor v gledališču, 8. sklenjena vrsta težko oborožene pehote pri antičnih Makedoncih, 11. avtomobilska oznaka Benetk, 15. reševalni avtomobil ali kombi, 17. kratica akademskega naslova, 19. tat, zmikavt, 20. glavno mesto francoskega departmaja Somme, 21. smučarsko središče v ameriški zvezni državi Colorado, 22. francoska alpska smučarka (Carole), 23. listavec z lubjem belkaste barve, 25. nekdanji kanadski popevkar (Paul), 27. ime nekdanjega ameriškega atleta Oerterja, 29. ime ameriškega filmskega igralca Minea.

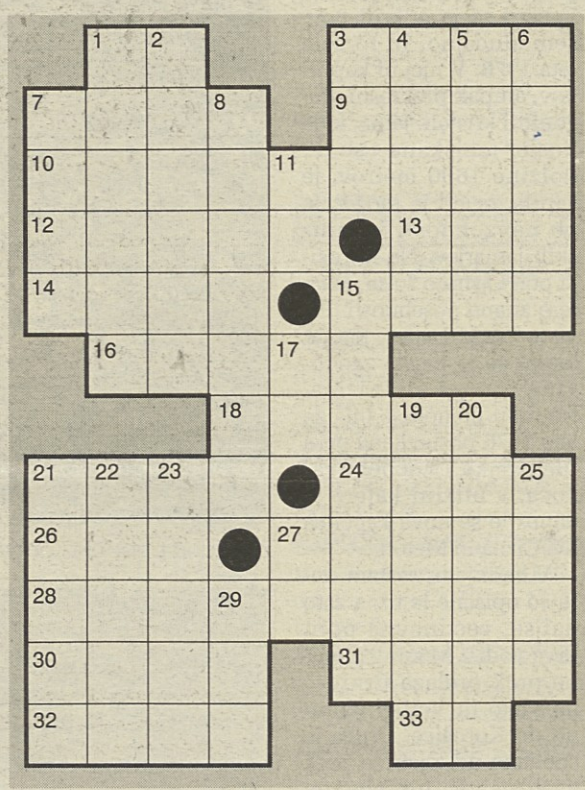

REŠITEV
Vodoravno: KF, Samo, Olof, izum, delavnica, Emile, jek, reja, Raka, Nande, Grška, amba, Irma, ser, Alain, preslednek, Elza, cena, Neal, ZS.

SEVERNA IRSKA

Orožje je utihnilo, prihajajo turisti

Italijane privlači narava, Japonce pa golf

Sonce se redko pokaže izza oblakov, hrana je preveč kalorična in orožje še ni povsem utihnilo. Kljub temu prihaja na Severno Irsko čedalje več turistov, predvsem v obmorske kraje, pa tudi ob jezera.

Po prvih ocenah naj bi letos Severno Irsko obiskalo 56 odstotkov več ljudi kot lani. Potem ko je lani IRA po petindvajsetih letih sovražnosti sklenila premirje, se na Irsko zgrinjajo turisti z vseh koncev sveta. Veliko jih prihaja iz Združenih držav Amerike, predvsem iz Bostona, kamor so se nekoč izseljevali obubožani Irci.

Japonske turistične agencije vozijo predvsem turiste, ki bi radi igrali golf na čudovitih igriščih, Milančani se najraje odločajo za pešačenje po naravi, Berlinčani pa se namakajo v jezerih. Srečali boste tudi Angleže, ki se doslej niso odločali za potovanje na Irsko, ki jo je London razdelil leta 1922.

Turistični delavci so seveda zadovoljni, saj se turizem zadnjih 25 let ni razvijal. Veliko tujcev si tako kot neki newyorški policist lahko privošči večmesečni najem samotne kmetije, pogosto last katerega od svojih prednikov, ki se je izselil v ZDA. Zanimivo je, da se zdi Japoncem ura igranja golfa, ki stane 35 funtov, občutno prepoceni in so pripravljeni plačati veliko več.

Italijani so navdušeni nad lepoto pokrajine in prepričani, da so odkrili še zadnji košček neokrnjene narave v Evropi. Ker na Severno Irsko prihaja čedalje več turistov, naj bi po napovedih turističnih delavcev do leta 1997 deželo obiskalo več kot pol milijona ljudi, zato bodo odprta nova delovna mesta. Lani je Severna Irska s turizmom iztržila 183 milijonov funtov, letos pa so hoteli dvotretjinsko zasedeni.

Tudi Irci se čedalje pogosteje odločajo za preživljanje počitnic doma, zato nekatere potovalne agencije ponujajo letovanje na tujem po precej znižani ceni. Veliko je tudi Škotov, ki prihajajo obiskat svoje sorodnike, Francoze pa naj bi privlačila predvsem irska kulinarika.

Veliko turistov si želi ogledati tudi mesta in ulice, kjer so še pred nedavnim potekali spopadi med katoličani in protestanti. Pročelja nekaterih his so še vedno popisana z gesli, ki pričajo o sovražnosti med skupnostima. Na ulicah Belfasta boste srečali veliko turistov, ki med ogledom mesta večkrat zavijejo tudi v trgovine.

Lyndsay Griffiths, Reuter

ŠAH

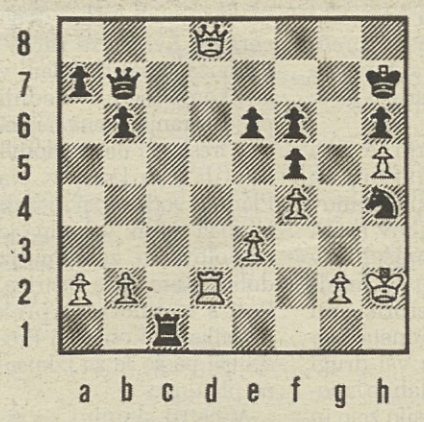

Lazović - Jeraj / Ljubljana 1995
Vodja belih figur, ki je na potezi, računa na uspeh napada po osmi in sedmi vrsti na črnega kralja in se ne zmeni za osamljenega črnega skakača, ki je v "avtu" na robu šahovnice.Toda črni ima skrite obrambne možnosti in jih v nadaljevanju uspešno uresniči ter zmaga. Poglejmo finale partije!

Rešitev naloge
Bela trdnjava na polju d2 je angažirana pri obrambi mata na polju g2. Prav zato črni, ki je na potezi, išče pot do zmage preko vezav na d liniji in odigra 1...Td1! .Na ta način brani polje d7, saj na 2.Td1: sledi 2...Dg2: mat. Beli je še želel obračunati s črnim skakačem in igral 2.Kg3, vendar se je po 2...Dg7+ 3.Kh2 Sf3+! pred matom vdal!

Silvo Kovač

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

351	VLAKNATA SNOV, CELULOZA	PISARNIŠKI DELAVEC, PISAR (SLABS.)	SL. PISATELJICA PEROCI	PLETENA KOŠARA Z ROČAJEMA	SL. DRAMATIK CANKAR	STARO-AZIJSKO LJUDSTVO NA HOKAIDU	LADA ZEI	MESTO V JZ. FRANCIJI	KRAJ PRI KANALU	OGLAŠANJE Z OSTRIM VISOKIM GLASOM	IZVRŠNA PRAVICA ALI OBLAST	SL. PEVKA HABERL	ANTON OCVIRK	POLJSKO PRISTANIŠČE OB BALTIKU	ODMIKANJE OD SEBE	IT. HERMETIČNI PESNIK (ALFONSO)	IVO JAN	SREDIŠČE HRVAŠKIH SRBOV	REKA NA ŠKOTSKEM	AVTOR: SIMON BIZJAK
VEDA, KI OBRAVNAVA RAZVOJNO MOTENE OS.																				MONGOLSKI VLADAR
PRIPRAVA ZA DOVAJANJE TV SIGNALA																				
GOROVJE V BURMI (IZ ČRK ANKARA)							LEDVICA						PISEC BUCHWALD				RIMSKA BOGINJA JEZE			
NIKOLAJ OMERSA			SUMERSKI BOG NEBA / OLIVER TWIST				KRAJ NA NOTRANJ. / PAUL ELUARD						KONEC SUKANCA				REKA V SR. ANGLIJI / DONN SUMMER			
SL. VIOLINIST OZIM					SOZVOČJE TONOV	PLATINA / ZADETEK 3 ŠTEVILK PRI TOMBOLI			PRISTANIŠČE V IZRAELU				OBOK / PRIPRAVA ZA ORANJE					LATINEC	NENAGLAŠENE BESEDE	EDEN OD TREH ADUTOV PRI TAROKU
RTV NOVINAR KANONI				GR. BOGINJA NESREČE / RTV. VODITELJICA BAS				BIVŠI IRSKI NOGOMETAŠ (GEORGE)	NATAŠA URBANČIČ / BIVŠI POLITIK MARKOVIC			DESNI PRITOK VOLGE / ---- / IN EVA				PADAJOČA VODA / SL. PEVKA (NECA)				
NIKELJ			EISENHOWERJEV VZDEVEK / NAZIV				KOČAR							NICK FALDO			OČE / POŽELENJE, STRAST			
SL. POLITIK REJC							VERGILOV EP / OSKAR NEDBAL							VELIK MORSKI RAK / TONE SELIŠKAR						
NESKRBNOST, MALOMARNOST										IT. ALPSKA DOLINA V ZG. TOKU ADDE										
SL. PESNIK MERMOLJA				NAJVEČJI IT. PESNIK						JAN ---- KOMENSKI					PODROČJE POD KANOVO OBLASTJO					

REŠITEV:
Vodoravno: SPECIALNA PEDAGOGIKA, TELEVIZIJSKI ODDAJNIK, ARAKAN, OBIST, ART, IRA NO, ANU, RAKEK, NIT, NEN, IGOR, PT, AKA, SVOD, CRT, ATE, NU, OKA, SLAP, NI, IKE, BAJTAR, NF, ATA, IZIDOR, ENEIDA, JASTOG, NEMARNOST, VALTELLINA, ACE, DANTE, AMOS, KANAT.

SLOVENSKA DEDIŠČINA

Grad Klevevž so uničili med vojno

Preživel pa je obleganja Turkov in Ogrov

Od med drugo svetovno vojno požganega gradu Klevevž, nekdanjega sedeža freisinske posesti na Dolenjskem, so danes vidne le skromne razvaline obodnega zidovja na skalnem prepadnem pomolu nad okljukom Radulje, blizu Smarjete na Dolenjskem. V neposredni bližini pa še stoji nekdanja grajska pristava z gospodarskimi poslopji. Po Valvasorjevem mnenju je grad dobil ime po znotraj popolnoma votlem skalnatem griču, na katerem je bil Klevevž pozidan, iz griča pa naj bi iz dveh velikih lukenj pritekala voda.

Grad, sprva mogočno stolpasto poslopje z obzidanim dvoriščem, je leta 1265 z dovoljenjem koroškega vojvode pozidal freisinski škof, upravljali pa so ga številni freisinski oskrbniki in kastelani (leta 1267 je omenjen Leonardus, officialis de Chlingenwels, grad pa šele leta 1306 kot castrum Chlingenuelz). V začetku 14. stoletja je bil grajski kastelan Rudolf Svibenski, ki se je leta 1315 polastil gradu in ga opustošil, zato ga je škof dal dve leti pozneje obnoviti. Konec 14. stoletja so Klevevž vnovič obnovili in dozidali stranska poslopja. Klevevž so leta 1475 in 1476 brezuspešno oblegali Turki, leta 1489 pa se ga je polastil ogrski kralj Matija Korvin. Grad so zatem še prezidavali, podobo, kot je to videti v Valvasorjevi topografiji, pa je verjetno dobil šele v začetku 17. stoletja.

Habsburžani so leta 1510 podelili Juriju pl. Thurnu klevevško gospostvo v fevd, nato so se kot zakupniki ali lastniki zvrstili Valvasorji, Mosconi, Palmburgi, grofje Strassoldo, zatem pa stiški in kostanjeviški samostan.

Leta 1807 ga je kupil baron Schweiger pl. Lerchenfeld z Otočca in ga sedemnajst let pozneje skupaj z graščino Zbure prodal na tomboli. Kot zadetek ga je dobil krojač Louis Jombart iz Sedana, konec 19. stoletja pa so ga priženili Ulmi iz Zavrča pri Ptuju. Žaga na Radulji je bila glavni vir zaslužka za klevevške Ulme, ki so tam dobro gospodarili, med drugo svetovno vojno pa je grad s posestvom vred postal last nemškega Reicha in so ga požgali partizani. Tako danes o nekdaj mogočni grajski stavbi priča le še nekaj obodnega zidovja.

Ivan Jakič

Takšen je bil grad Klevevž, preden so ga razdejali partizani

Klevevž pred tristo leti (zgoraj) in danes (na sliki levo)

EKVADOR IN KOLUMBIJA

Radostni ples okoli ekvatorja (19)

Nekaj kilometrov od Atacamesa je ribiško naselje Sua. Nekoč je popotnik prispel tja kar po obali. Orkan Nino, ki je leta 1982 pustošil po teh krajih, pa je povzročil, da se je hrib udrl in zasul sipino, zato je sedaj prehod možen le pri največji oseki, ko se voda povleče tudi do 50 metrov stran od obale. Kadar so močno visoko valovi, te kar ponesejo k obali.

V Atacamesu si se zares počutil dopustniško in nekoliko odmaknjen od sveta. Edina informacija iz zunanjega sveta je bil časopis, ki ga je raznašal mladenič po hotelih, lokalih in plaži, vendar je že pošel, ko smo mi vstajali.

Žal smo morali zapustiti ta lepi kraj, kajti v načrtu smo imeli San Lorenzo in vožnjo z železnico do Ibarre. Po pripovedovanju popotnikov nas je čakalo naporno potovanje.

San Lorenzo

Prvo presenečenje je bil »avtobus«, ki je vozil iz Esmeraldesa v La Tolo. To je bil v bistvu kamion, ki je imel namesto kesona leseno konstrukcijo, klopi in nad njimi streho. Na zadnjem delu za sedeži in za leseno steno je bil nekak balkon, kjer so med počasno vožnjo gor in dol skakali potniki. Na stranicah sedežev ni bilo šip, v eno vrsto pa se nas je moralo stlačiti sedem. Šipo je imel le šofer in še ta je bila umazana in počena. »Avtobus« je odpeljal poln, potniki pa so bili na vseh možnih koncih: pri šoferju, na strehi, zadaj na balkonu. Poleg tega je bil poln prtljage, vreč, škatel, zvezanih skupaj na strehi... Že prvi metri vožnje so nakazovali avanturo. Čeprav je avtobus vozil zelo počasi, kakšnih 20 kilometrov na uro - števec za kilometre ni delal - in previdno vozil v ovinke, je vse škrtalo in škripalo kot na kaki leseni barkači, ki se bo pravkar sesula. Bil si vkleščen med potnike, z nahrbtnikom na kolenu in nisi se mogel premakniti. Pravih postaj ni bilo. Sprevodnik je zdaj zadaj, zdaj zgoraj visel ob straneh in zažvižgal šoferju, da je po potrebi ustavil.

Da bi prišli na drug breg reke Esmeraldes, smo morali narediti velik krog; 19 kilometrov do mostu pri barakarskem naselju na vodi San Mateo, nato pa še 10 kilometrov po nasprotnem bregu do Tachine, pred katero je tudi letališče za Esmeraldes. Komaj tu smo uzrli konfiguracijo Esmeraldesa na drugi strani. Mesto je razpotegnjeno nekaj kilometrov v dolžino. Ko pa je očitno primanjkovalo prostora, je začelo rasti v hrib, vedno više proti vrhu. Od tod dalje smo se vozili ob morju, obala je plitva in blatnorumene barve, ta sega daleč v morje. Kljub temu so ob obali lepe vile v senci palm in počitniška naselja. Kmalu smo se oddaljili od morja, vozili po ravnici skozi pusta naselja, cesta se je spremenila v makadam, ki je bil ponekod zaradi blata težko prevozen.

Željko Jugovič

(Se nadaljuje)

Barček v Atacamesu (Foto: Željko Jugovič)

VREMENSKA SLIKA

Nad vzhodnimi Alpami in severnim Balkanom je nastalo območje nizkega zračnega pritiska. Hladna fronat se prek Slovenije počasi premika proti jugovzhodu. Za njo bo knam od severa dotekal hladen zrak.

Podatke pripravlja in posreduje Hidrometeorološki zavod.

DANES

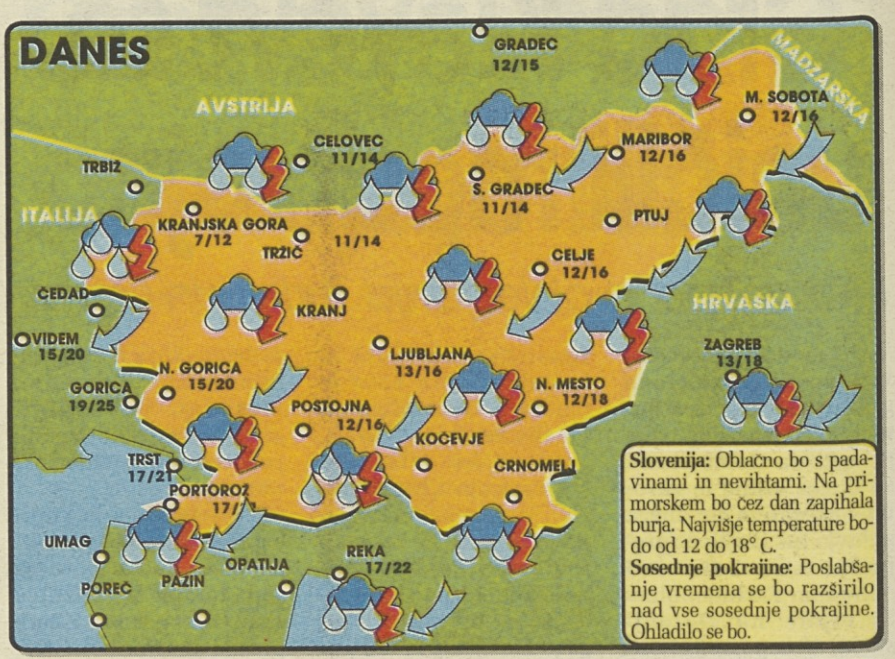

Slovenija: Oblačno bo s padavinami in nevihtami. Na primorskem bo čez dan zapihala burja. Najvišje temperature bodo od 12 do 18° C.
Sosednje pokrajine: Poslabšanje vremena se bo razširilo nad vse sosednje pokrajine. Ohladilo se bo.

JUTRI

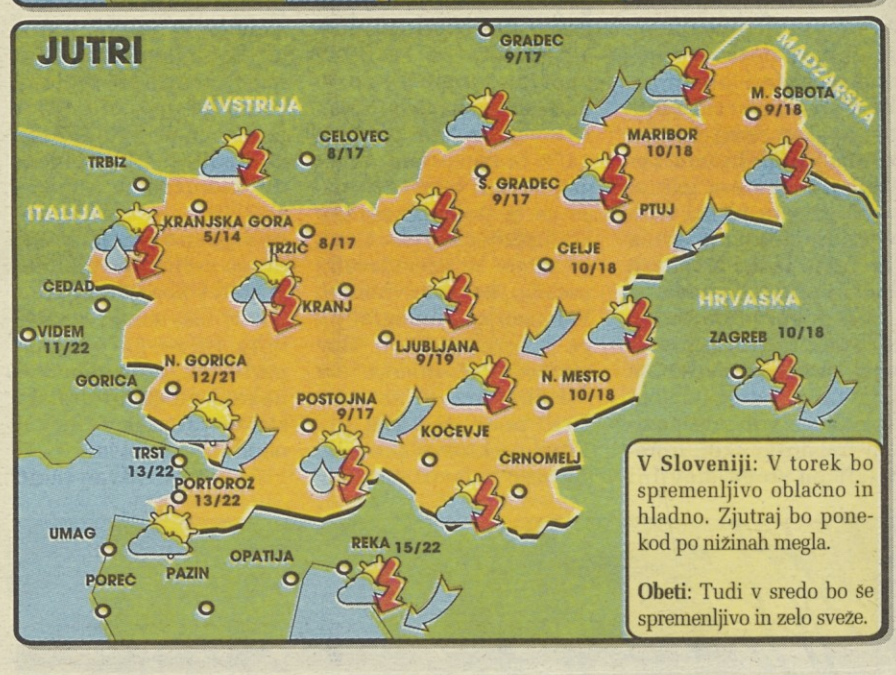

V Sloveniji: V torek bo spremenljivo oblačno in hladno. Zjutraj bo ponekod po nižinah megla.

Obeti: Tudi v sredo bo še spremenljivo in zelo sveže.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 6.14 in zašlo ob 19.49. Dan bo dolg 13 ur in 31 minut. Luna bo vzšla ob 6.28 in zašla ob 19.42.

TEMPERATURE MORJA IN REK

	°C		°C
Portorož	24	Mura	16,8
Trst	24	Sava (Radovljica)	12,8
Malinska	24,2	Sora	14,1
Poreč	22,7	Ljubljanica	17,4
Split	24,5	Soča	16,2
M. Lošinj	24,7	Vipava	13,4
Dubrovnik	25	Bohinjsko jezero	20,0

NAPOVED ZA POMORSTVO

Veter v slovenskem Primorju:
zjutraj:
SE 6 do 12 vozlov

popoldne:
NE 10 do 24 vozlov

PLIMOVANJE

Danes: ob 5.12 najnižje -52 cm, ob 11.35 najvišje 51 cm, ob 17.45 najnižje -40 cm, ob 23.37 najvišje 37 cm.
Jutri: ob 5.41 najnižje -47 cm, ob 12.04 najvišje 50 cm, ob 18.21 najnižje -39 cm, ob 00.14 najvišje 30 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C
500 m	13
1000 m	9
1500 m	5
2000 m	2
2500 m	-1
2864 m	-3

BIOPROGNOZA

Vreme bo na počutje vremensko občutljivih ljudi vplivalo obremenilno, zato se bodo le-ti počutili slabo, bodo nemirni, potrti in razdražljivi pa tudi njihovo spanje bo še moteno, čeprav bo ponoči vremenska obremenitev že nekoliko popustila.

VOX POPULI

Dež pada v hišo, ako nima krova.

Kdor je len poleti, strada pozimi.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Hidroplan v avto in restavracijo

NEW SHOREM - Pet ljudi je izgubilo življenje v neverjetni nesreči na otoku Rhode Island. Hidroplan je zgrešil pristanek na vodi kakih sto metrov od obale. Ker pilot ni mogel vnovič vzleteti, je letalo priletelo na obalno cesto, treščilo najprej v avtomobil, nato pa še v bližnjo restavracijo, kjer je eksplodiralo (na sliki). V nesreči so umrli pilot in sopotnik v hidroplanu, voznik in potnik v avtomobilu in eden od gostov restavracije. Izid nesreče bi bil še hujši, če se gostje restavracije ne bi vrgli pravočasno v morje, ko so uvideli, da se bo nori polet letala slabo končal.

Bik zabodel kaznjenca, ječar pa ga je maščeval

BUKAREŠTA - V Braili, 200 kilometrov severovzhodno od Bukarešte, je farma, na kateri delajo kaznjenci.Iz dolgočasja sta dva kaznjenca silila bika v kombi, kot sta to videla v japonskem reklamnem spotu. Bik se je njune vsiljivosti navelical in se pognal vanju: eden je bil takoj mrtev, drugi pa leži v bolnišnici. Krajši konec je potegnila žival, ki jo je stražar ustrelil.

Najstnika iz Modene »pozabili« na avtocesti

ROVIGO - Trinajstletni Maurizio Pinotti iz Modene se je včeraj peljal z vrstniki na počitnice v Belluno, izpred okrepčevalnice na avtocesti Bologna-Padova pa je avtobus odpeljal brez njega. Obrnil se je na upravnika gostišča, ta pa je poklical policijo, ki je poiskala očeta, da je prišel po sina in ga peljal v Vittorio Veneto, kjer ga je pričakal avtobus, seveda vnovič po zaslugi policistov.

Ameriški znanstveniki si prizadevajo, da bi popravili okus grenkih brokolijev

NEW YORK - Brokoli, zelenjava, ki jo navadno sovražijo otroci in odrasli vsega sveta, bi v kratkem lahko postali splošno priljubljeni - ali vsaj tako priljubljeni kot korenje in cvetača. Znanstveniki bostonskega laboratorija Arthur D. Little pripravljajo brokolijev sok in pikantno omako in celo brokolirano čokolado z namenom, da bi ta zelenjava postala nekoliko bolj priljubljena in del ameriške vsakdanje prehrane.

Brokoli so namreč zelo zdravi, ker vsebujejo mnogo vitaminov in rudninskih soli, pa tudi nekatere sestavine, ki pomagajo preprečevati rakasta obolenja. Žal mnogim ne ugaja grenak okus te zelenjave, pa tudi njen videz ni preveč privlačen. Med tistimi, ki jim brokoli niso všeč, je tudi nekdanjji ameriški predsednik George Bush, ki je pred leti vsej državi priznal svoje sovraštvo do te zelenjave.

Znanstveniki se spopadajo z že zakoreninjenimi ljudskimi predsodki. Zaradi tega upajo, da jim bo uspelo prevzgojiti mlade, je zaupala direktorica zavoda Arthur D. Little Alegria Caragay. »Odrasli imajo pogosto povsem neupravičene predsodke,« je dejala Caragayeva, ki pa je med drugim priznala, da tudi sama v otroških letih ni marala brokolijev in jih je raje dajala psu. Dodala je še, da bodo morali brokoli odslej postati simpatična in zabavna zelenjava, taka pač, ki pritegne otroke in mlajše generacije nasploh. Da bi nepriljubljeni brokoli naposled postali mladim všeč, pripravljajo znanstveniki brokolirano čokolado in brokolijev sok. Se več, v laboratoriju Little skušajo spremeniti kemično sestavo te zelenjave in na tak način nekoliko izboljšati njen okus. Pred tem je znanstvenikom laboratorija uspelo Američane prepričati, da so začeli jesti česen, sladki koren in sojo.

Modrček iz čistega zlata

Manekenka Jessey Liang je v Hong Kongu predstavila modrček iz čistega zlata. Cene ni izdala. (Ap)

Goh Chok Tong drugič v Guinnessovi knjigi

SINGAPUR - Predsednik vlade Goh Chok Tong je privabil na trg 30.000 ljudi in jim vsilil polurno skupinsko rekreacijo - mešanico aerobike in tradicionalne kitajske telovadbe. Telovadil je kajpak tudi sam, ob njem pa ministri in državni poslanci. Zdaj je vesel, ker je 30-letnico neodvisnosti Singapurja pozdravil z načelom »zdrav duh v zdravem telesu«, predvsem pa zato, ker se je tako že drugič vpisal v Guinnessovo knjigo.